Štúdia z telefonického prieskumu „Užívanie marihuany vo všeobecnej populácii z prieskumu CAST“ a komparácia výsledkov prieskumu CAST s výsledkami prieskumu verejnej mienky ÚVVM pri ŠÚ SR

RNDr. Ján Luha, CSc., Ing. Martina Sádovská

Bratislava, jún 2007

OBSAH

1. Úvod	3
2. Analýza výsledkov telefonického prieskumu CAST	4
2.1 Metodika prieskumu a príprava dát na štatistickú analýzu	4
2.2 Analýza výsledkov za celý súbor 15-64	7
2.2.1 Štruktúra súboru 15-64 podľa demografických znakov	7
2.2.2 Výsledky za meritórne otázky súboru 15–64	9
2.2.2.A Výsledky za otázky Q1 až Q9	9
2.2.2.B Analýza otázok testu CAST (Q10-Q15)	17
2.2.2.C Analýza vybraných vzťahov medzi meritórnymi otázkami	21
2.3 Analýza výsledkov za súbor 15-34	23
2.3.1 Štruktúra súboru 15-34 podľa demografických znakov	23
2.3.2 Výsledky za meritórne otázky súboru 15–34	25
2.3.2.A Výsledky za otázky Q1 až Q9 súboru 15–34	25
2.3.2.B Analýza otázok testu CAST (Q10-Q15) súboru 15–34	33
2.3.2.C Výsledky za súbor 15-34 z hľadiska vekových kategórií respondentov	38
2.3.2.D Analýza vybraných vzťahov medzi meritórnymi otázkami súboru 15–34	43
2.4 Analýza výsledkov za súbor 35-64	47
2.4.1 Štruktúra súboru 35-64 podľa demografických znakov	47
2.4.2 Výsledky za meritórne otázky súboru 35–64	49
2.4.2.A Výsledky za otázky Q1 až Q8 súboru 35–64	49
2.4.2.B Výsledky za súbor 35-64 z hľadiska vekových kategórií respondentov	55
2.4.2.C Analýza vybraných vzťahov medzi meritórnymi otázkami súboru 35–64	58
2.5 Komparácia výsledkov za súbory 15-34 a 35-64	60
2.5.1 Komparácia výsledkov za súbory 15-34 a 35-64 za otázky Q1 až Q4	60
2.5.2 Komparácia výsledkov za podsúbory 15-34 a 35-64 za otázky Q5 až Q8	62
3. Komparácia prevalencie marihuany s hašišom prieskumov CAST a UVVM	65
3.1 Metodologické odlišnosti prieskumov	65
3.2 Porovnanie výsledkov prevalencie canabisu za súbory 15-64	67
3.2.1 Overenie signifikantnosti rozdielov prevalencií za súbor 15-64	69
3.2.2 Komparácia prevalencií v súboroch 15-64 podľa vekových kategórií	71
3.3 Porovnanie výsledkov za prevalencie canabisu v súboroch 15-34	73
3.3.1 Overenie signifikantnosti rozdielov prevalencií za súbory 15-34	74
3.3.2 Komparácia prevalencií v súboroch 15-34 podľa vekových kategórií	76
3.3.3 Komparácia prevalencií v súboroch 15-34 podľa demografických znakov	78
3.4 Porovnanie výsledkov za prevalencie canabisu v súboroch 35-64	81
3.4.1 Overenie signifikantnosti rozdielov LTP prevalencie za súbory 35-64	81
3.4.2 Komparácia LTP prevalencie v súboroch 35-64 podľa vekových kategórií	81
3.4.3 Komparácia LTP prevalencie v súboroch 35-64 podľa demografických znakov	82
4. Informačné zdroje	84
5. Prílohy	84

1. Úvod

Generálny sekretariát Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog (GS VMDZKD) a Národné monitorovacie centrum pre drogy (MNCD) realizovali prostredníctvom agentúry AKO reprezentatívny telefonický prieskum, podľa dotazníka uvedeného v Prílohe, s otázkami o užívaní marihuany a hašiša, vrátane otázok škály CAST, citlivosti na uvedené drogy, ktoré boli prevzaté od autorov Beck F., Legleye S. z Francúzskeho národného monitorovacieho centra pre drogy (OFDT). Podľa odporúčania uvedených autorov možno definovať tri úrovne rizika pre CAST-test užívateľov marihuany a hašiša:

- nízke riziko pre skóre CAST-testu do 2
- stredné riziko pre skóre 3
- vysoké riziko pre skóre 4 a viac.

V ďalšom sa budeme na tento prieskum odvolávať ako na prieskum CAST.

Štatistický úrad SR realizuje, prostredníctvom pracoviska Ústav pre výskum verejnej mienky (ÚVVM), pravidelne (s dvojročnou periodicitou) populačné prieskumy prevalencie drog počnúc od roku 1994. V tejto štúdii sa budeme zaoberať otázkami prevalencie marihuamy s hašišom prieskumu ÚVVM z roku 2006 publikovanými v práci „Rozšírenosť užívania drog na Slovensku a názory občanov na problémy spojené s drogovou závislosťou. Štatistický úrad Slovenskej republiky, Verejná mienka, 2006“. Využijeme aj štandardnú tabuľkou ST01, skonštruovanú podľa metodiky Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogové závislosti (EMCDDA), z prieskumu v roku 2006 a taktiež zmienenú tabuľku za prieskumy z rokov 1996, 1998, 2000, 2002 a 2004.

Na tento prieskum sa budeme ďalej odvolávať ako na prieskum UVVM.

Predmetom štúdie je teda v intenciách zadania NMCD:

- analýza výsledkov prieskumu CAST
- komparácii výsledkov prevalencií canabisu LTP, LYP a LMP prieskumov CAST a UVVM.

V štúdii sa teda najprv v 2. kapitole venujeme výsledkom prieskumu CAST a v 3.kapitole sú komparované výsledky prevalencií canabisu oboch prieskumov. ***V prílohách sú uvedené úplné tabuľky výsledkov (frekvenčné, kontingenčné, prehľadné, vrátane štatistických testov) za jednotlivé kapitoly a tiež štandardné tabuľky ST01.***

2. Analýza výsledkov telefonického prieskumu CAST

V tejto kapitole sa venujeme komplexnej analýze výsledkov prieskumu CAST. Podľa zadania prieskumu CAST bol výberový súbor mladých vo veku od 15 do 34 rokov navýšený**,** preto bolo potrebné pred realizáciou štatistických analýz skonštruovať váhy na poststratifikáciu. Postup konštrukcie váh za celý súbor 15-64 a za súbory 15-34 a 35-64 je podrobne popísaný v časti 2.1.

2.1 Metodika prieskumu a príprava dát na štatistickú analýzu

Metodika prieskumu:
Telefonický prieskum CAST bol realizovaný podľa metodiky, ktorú poskytla agentúra AKO:
Kvantitatívny celoslovenský reprezentatívny sociologický výskum , realizovaný telefonickou metódou CATI
Znenie dotazníka: dodal zadávateľ výskumu - viď Príloha
EMQ - European Model Questionnaire, adaptovaný na podmienky NMCD SR, SDS, CAST, verzia SK – 2006
Počet otázok: 7 demografických a **15** meritórnych otázok len k problematike marihuany a hašiša z dotazníka EMQ **(č. 19 – 24, 25.1. až 25.6., a 64,71,74).** Všetky otázky sú uzavreté. Po konzultácii so zadávateľom výskumu bolo upravené poradie otázok – aby sa minimalizovalo riziko odmietania rozhovoru (postojové otázky 25.1. až 25.6., a 64,71,74 sa predsunuli pred otázky o priamej konzumácii).
Metóda zberu dát: CATI – telefonické rozhovory s respondentami (telefonický zber dát prostredníctvom technológie počítačovo riadeného vytáčania čísel a kontroly dodržiavania kvót, ktorej prevádzkovateľom je špecializovaná firma)
Telefónna databáza: pevné linky a náhodné generovanie mobilných čísel (databázu konkrétnych čísel mobilných operátorov nie je možné legálne zakúpiť).
Formy kontroly: Inštrukcie pre telefonické operátorky – anketárky. Priposluch
Zber údajov v teréne: 22.11. - 6. 12.2006
Základný súbor: populácia SR vo veku 15-64
Báza pre výber: SODB 2001, Štatistický úrad SR
Poznámka: (po druhej fáze preváženia u dr. Luhu tvoria bázu pre štatistické spracovanie dáta vážené podľa znaku vek na úroveň stavu ku 31.12. 2005 – zdroj ŠÚ SR). Bližšie sa tejto otázke budeme venovať ďalej v tejto časti.
Metóda výberu: kvótová, v kategóriách
Kvótové znaky: pohlavie, vek, národnosť, veľkosť sídla, kraj
Výberové súbory:
I. N = 3039 respondentov, reprezentatívny voči populácii SR vo vekovom rozpätí 15 – 64 r. v kategóriách 15-17, 18-24, 25-29, 30-34; 35-39, 40-49, 50-59, 60-64, aj v ostatných kvótových znakoch
I.A N = 2020 respondentov, vekové rozpätie 15 - 34 r., reprezentatívny voči populácii SR v danom vekovom rozpätí v kategóriách 15-17, 18-24, 25-29, 30-34
I.B N = 1019 respondentov, vekové rozpätie 35 – 64, reprezentatívny voči populácii SR v danom vekovom rozpätí v kategóriách 35-39, 40-49, 50-59, 60-64, aj v ostatných kvótových znakoch

Príprava dát na štatistickú analýzu:

Ako už bolo spomenuté hore, zadávateľ výskumu navýšil vekové kategórie mladých tým, že stanovil rozsahy výberových súborov n=2020, pre súbor 15-34 a n=1019, pre súbor 35-64. Prieskum CAST vychádzal pri stanovení kvót výberovej vzorky z údajov Štatistického úradu SR (ŠÚ SR) – zdroj „Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2001“.

Keďže prieskum UVVM v roku 2006 využil aktuálne údaje ŠÚ SR – zdroj „Vekové zloženie obyvateľstva Slovenskej republiky v roku 2005. Demografia a sociálna štatistika, ŠÚ SR Bratislava 2006.“, pre účely štatistickej analýzy aj s ohľadom na komparáciu s relevantnými výsledkami prieskumu UVVM sme sa rozhodli konštruovať príslušné váhy k aktuálnej údajovej báze – stav ku 31.12.2005.

Po podrobnej analýze demografických znakov bolo zistené, že je potrebné aplikovať váženie iba za vekové kategórie. (Demografické znaky: pohlavie, veľkostná skupina obce a kraj sú po vážení reprezentatívne. Znak vzdelanie nebol v prieskume CAST ako kontrolovaný znak aj z toho dôvodu, že údaje za tento znak sa v období medzi dvomi sčítaniami neaktualizuje. Naviac sa ukázalo, že váženie podľa znaku vzdelanie nemá na výsledky meritórnych otázok signifikantný vplyv. Znak národnosť bol použitý iba s dvomi kategóriami: slovenská a iná.)

Pre účely štatistických analýz bolo nutné skonštruovať dva varianty váh. Budeme ich označovať w2005 a ws2005.

Poznámka:

Váhy w2005 zabezpečia preváženie vekových kategórií k údajom Štatistického úradu ku 31. 12. 2005 a najmä preváženie navýšených vekových kategórií mladých, tak aby dáta boli reprezentatívne za celý súbor 15-64 prieskumu CAST. Ako uvidíme v kapitole 2.2 vážením sa zmení pomer počtu respondentov v súboroch 15-34, 35-64 z 2020 ku 1019 na 1382 ku 1657.

Na preváženie podsúborov 15-34 a 35-64 tohoto prieskumu slúžia váhy ws2005. Definované sú pre oba súbory zvlášť, tak aby sme s nimi mohli pracovať samostatne ako reprezentatívnymi súbormi s výhodou väčšieho rozsahu pri súbore mladých 15-34 – v tomto prípade sa teda rozsahy výberových súborov zachovajú.

Váhy pre súbor 15-64:

Tieto váhy označíme ako w2005. Zabezpečia reprezentatívnosť výberového súboru 15-64 a teda aj poststratifikáciu výsledkov. Bez váženia by nebolo možné výsledky vzťahovať k celému záujmovému súboru 15 až 64 ročných repondentov.

V dotazníku prieskumu CAST je znak vek uvedený ako numerická premenná D2. V dátach je uvedený ako premenná D2T a aj kategorizovane nasledovne: 1=15-17, 2=18-24, 3=25-39, 4=30-34, 5=35-39, 6=40-49, 7=50-59 a 8=60-64.

Najprv uvedieme všeobecný postup výpočtu váh:

Uvažujme demografický znak Z s r možnými hodnotami. Nech rozdelenie početnosti tohoto znaku vo výbere je:

P= (p_1, p_2, ..., p_r), pričom $\sum_{i=1}^{r} pi = 1$

a rozdelenie znaku Z v základnom súbore je:

Л= ($л_1$, $л_2$, ..., $л_r$) a samozrejme $\sum_{i=1}^{r} \pi i = 1$.

Váhy, ktoré „napravia“ výberové dáta pre tento znak definujeme:
$w_i = л_i / p_i$, pre i=1, 2 ,..., r.

Veľmi často sa uvádzajú frekvenčné tabuľky v percentách, tak môžeme váhy odpovedajúce jednotlivým políčkam znaku definovať pomocou vzťahu
w = perZS/perVS.

Týmito váhami potom ***vážime*** jednotlivé záznamy v dátovom súbore takto:
Ak hodnota znaku Z=i v danom zázname, tak mu pridelíme váhu w_i.

Teraz uvedieme v tabuľke výpočet váh **w2005** pre súbor 15-64:

Vek resp.	**počty v ZS**	**Per_ZS**	**freq_Vs**	**Per_VS**	**w2005**
1 15 - 17	239744	6,21	281	9,25	**0,671326**
2 18 - 24	615891	15,95	797	26,23	**0,608048**
3 25 - 29	471640	12,21	515	16,95	**0,720602**
4 30 - 34	429340	11,12	427	14,05	**0,791162**
5 35 - 39	361734	9,37	193	6,35	**1,474769**
6 40 - 49	782801	20,27	411	13,52	**1,498655**
7 50 - 59	723287	18,73	304	10,00	**1,872101**
8 60 - 64	237797	6,16	111	3,65	**1,685681**
Spolu	**3862234**	**100,00**	**3039**	**100,00**	

V tabuľke sú údaje o počte obyvateľov v príslušných vekových kategóriách podľa zdroja:*Vekové zloženie obyvateľstva SR v roku 2005. Demografická a sociálna štatistika. ŠÚ SR, 2006*, frekvencie výberového súboru 15-64, príslušné percentá a váhy w2005.

Váženie bolo realizované v dátovom súbore v prostredí SPSS pomocou procedúry:

```
***************váhy - w2005* súbor 15-64***.
If (d2= 1) w_2005=0.671326   .
If (d2= 2) w_2005=0.608048   .
If (d2= 3) w_2005=0.720602   .
If (d2= 4) w_2005=0.791162   .
If (d2= 5) w_2005=1.474769   .
If (d2= 6) w_2005=1.498655   .
If (d2= 7) w_2005=1.872101   .
If (d2= 8) w_2005=1.685681   .
Execute.
```

Váhy ws2005 pre súbory 15-34 a 35-64:
Výpočet váh ws2005 pre súbory 15-34 a 35-64 je zrejmý z tabuliek:

Vek resp.	**počty v ZS**	**Per_ZS**	**freq_Vs**	**Per_VS**	**ws2005**
v15_17	239744	13,65	281	13,91	**0,981107**
v18_24	615891	35,06	797	39,46	**0,888629**
v25_29	471640	26,85	515	25,50	**1,053121**
v30_34	429340	24,44	427	21,14	**1,156241**
Spolu	**1756615**	**100,00**	**2020**	**100,00**	

Vek resp.	počty v ZS	Per_ZS	freq_Vs	Per_VS	ws2005
v35_39	361734	17,18	193	18,94	**0,907040**
v40_49	782801	37,18	411	40,33	**0,921730**
v50_59	723287	34,35	304	29,83	**1,151414**
v60_64	237797	11,29	111	10,89	**1,036759**
Spolu	**2105619**	**100,00**	**1019**	**100,00**	

Kvôli úplnosti uvádzame aj príslušné SPSS procedúry na váženie:

```
*******váhy- ws2005* súbor 15-34***.
If (d2= 1) ws_2005=0.981106628     .
If (d2= 2) ws_2005=0.888628666     .
If (d2= 3) ws_2005=1.053120785     .
If (d2= 4) ws_2005=1.156240718     .
Execute.

*******váhy- ws2005* súbor 35-64***.
If (d2= 5) ws_2005=0.907039948     .
If (d2= 6) ws_2005=0.921730467     .
If (d2= 7) ws_2005=1.151413903     .
If (d2= 8) ws_2005=1.036758932     .
Execute.
```

Pri otázkach Q7 a Q8 bolo potrebné vziať do úvahy aj chýbajúce odpovede, preto sme definovali za otázky o prevalencii marihuany s hašišom premenné, ktoré tento problém riešia. Vzhľadom na jednotnosť značenia príslušných prevalencií sme označili príslušné premenné takto: LTP=celoživotná prevalencia (definovaná pomocou Q5), LYP=prevalencia za posledných 12 mesiacov (definovaná pomocou Q7) a LMP=prevalencia za posledných 30 dní (definovaná pomocou Q8).

2.2 Analýza výsledkov za celý súbor 15-64

Na objektivizáciu výsledkov a ich korektnú analýzu boli výsledky za súbor 15-64 vážené váhami w2005, tak ako sú definované v predchádzajúcej časti. Váhy w2005 zabezpečia preváženie vekových kategórií k údajom Štatistického úradu ku 31. 12. 2005 a najmä preváženie navýšených vekových kategórií mladých, tak aby dáta boli reprezentatívne za celý súbor 15-64 prieskumu CAST. Vážením sa zmení pomer počtu respondentov v súboroch 15-34, 35-64 z 2020 ku 1019 na 1382 ku 1657.

Kvôli úplnosti uvádzame najskôr prehľadnú štruktúru respondentov prieskumu CAST realizovaného prostredníctvom agentúry AKO z hľadiska demografických znakov. V ďalšej časti pokračujeme výsledkami za meritórne otázky súboru 15-64.

2.2.1 Štruktúra súboru 15 - 64 podľa demografických znakov

Po vážení je štruktúra za podsúbory 15-34 a 35-64 reprezentatívna, ako to prezentuje frekvenčná tabuľka:

Súbory		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 15-34	1382	45,5	45,5	45,5
	2 35-64	1657	54,5	54,5	100,0
	Total	3039	100,0	100,0	

Vážený výberový súbor (15-64) je reprezentatívny za kontrolované demografické znaky: pohlavie (D1), vek (D2), kraj (D4) a veľkostná skupina obce (D5).

D1 Pohlavie respondenta		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 muž	1497	49,3	49,3	49,3
	2 žena	1542	50,7	50,7	100,0
	Total	3039	100,0	100,0	

D2 Vek respondenta		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 15 - 17	189	6,2	6,2	6,2
	2 18 - 24	485	15,9	15,9	22,2
	3 25 - 29	371	12,2	12,2	34,4
	4 30 - 34	338	11,1	11,1	45,5
	5 35 - 39	285	9,4	9,4	54,8
	6 40 - 49	616	20,3	20,3	75,1
	7 50 - 59	569	18,7	18,7	93,8
	8 60 - 64	187	6,2	6,2	100,0
	Total	3039	100,0	100,0	

D2T Presný vek respondenta

N	Valid	3039
	Missing	0
Mean		37,39
Median		36,00
Mode		50
Std. Deviation		13,866
Minimum		15
Maximum		64
Percentiles	25	26,00
	50	36,00
	75	49,00

D4 Do ktorého (VÚC) patrí vaše mesto, obec?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Bratislavský	344	11,3	11,3	11,3
	2 Trnavský	314	10,3	10,3	21,6
	3 Trenčiansky	347	11,4	11,4	33,1
	4 Žilinský	391	12,9	12,9	45,9
	5 Nitriansky	401	13,2	13,2	59,1
	6 Banskobystrický	370	12,2	12,2	71,3
	7 Prešovský	440	14,5	14,5	85,8
	8 Košický	433	14,2	14,2	100,0
	Total	3039	100,0	100,0	

D5 Koľko obyvateľov má približne vaše mesto, obec?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 do 1 999 obyvateľov	908	29,9	29,9	29,9
	2 od 2 000 do 9 999	622	20,5	20,5	50,4
	3 od 10 000 do 49 999	750	24,7	24,7	75,1
	4 od 50 000 do 99 999	369	12,1	12,1	87,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	389	12,8	12,8	100,0
	Total	3039	100,0	100,0	

Znak „národnosť“ (D3) bol v prieskume sledovaný iba v dvoch obmenách – slovenská a iná národnosť.

D3 Aká je vaša národnosť?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 slovenská	2785	91,6	91,6	91,6
	2 iná	254	8,4	8,4	100,0
	Total	3039	100,0	100,0	

Vzdelanie (D6) nebolo v prieskume použité ako kontrolovaný znak. Tento znak sa v populácii vyvíja značne dynamicky a tak sú použiteľné údaje ŠÚ SR zo sčítania v roku 2001 súčasne už neaktuálne.

D6 Aké je vaše najvyššie ukončené vzdelanie?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 základné	787	25,9	25,9	25,9
	2 stredné bez maturity (učňovské)	925	30,4	30,4	56,3
	3 úplné stredné odborné s maturitou	674	22,2	22,2	78,5
	4 úplné stredné všeobecné s maturitou	335	11,0	11,0	89,5
	5 vysokoškolské	319	10,5	10,5	100,0
	Total	3039	100,0	100,0	

Na záver ešte štruktúra respondentov podľa ich sociálno-ekonomickej aktivity, resp. zamestnania (D7).

D7 Aké je vaše zamestnanie? Pracujete, alebo študujete?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 pracujúci	1756	57,8	57,8	57,8
	2 nezamestnaný	255	8,4	8,4	66,2
	3 dôchodca	312	10,3	10,3	76,4
	4 podnikateľ so zamestnancami	74	2,4	2,4	78,9
	5 podnikateľ bez zamestnancov	190	6,2	6,2	85,1
	6 žiak (do 16 rokov)	17	0,6	0,6	85,7
	7 študent, učeň	436	14,3	14,3	100,0
	Total	3039	100,0	100,0	

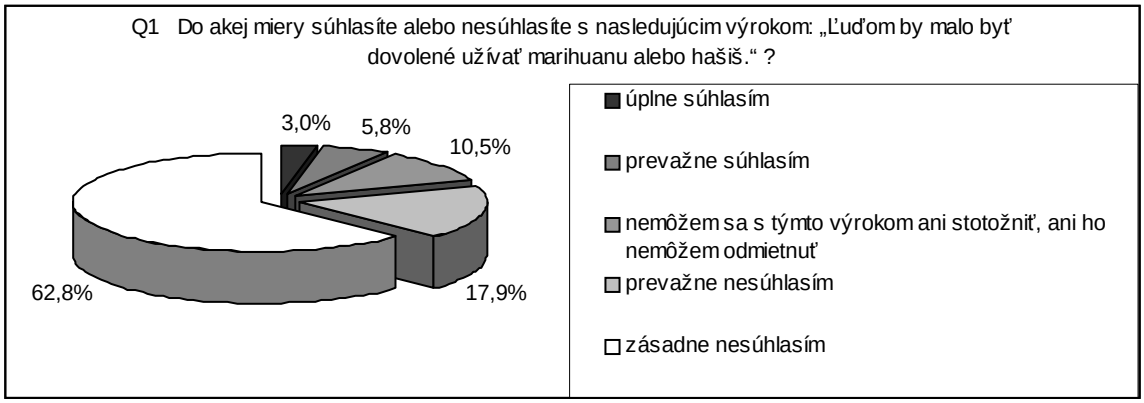
2.2.2 Výsledky za meritórne otázky súboru 15 – 64

V tejto kapitole budeme analyzovať výsledky meritórnych otázok za súbor 15–64, prehľadné výsledky otázok podľa kategórií vybraných demografických znakov [1)], uvedieme aj vybrané vzťahy medzi meritórnymi otázkami prezentované grafmi.

2.2.2.A Výsledky za otázky Q1 až Q9

Značná časť respondentov telefonického prieskumu (súbor 15–64 ročných) vyslovila odmietavé stanovisko na otázku potenciálnej legalizácie užívania marihuany/hašiša. Tri pätiny opýtaných zásadne zamietli možnosť všeobecnej voľnosti (slobody) užívania marihuany/hašiša.

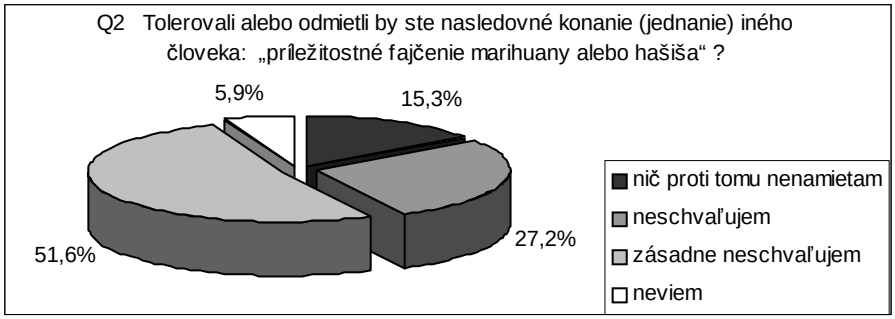
[1)] V záujme prehľadnosti uvádzame v tejto časti výsledky otázok podľa kategórií iba kontrolovaných demografických znakov, za ktoré je vážený výberový súbor 15-64 reprezentatívny: pohlavie, vek, kraj a veľkostná skupina obce. Kompletné tabuľky sú súčasťou prílohy.

Z pohľadu skúmaných demografických charakteristík opýtaných sa nesúhlasne k legalizácii užívania marihuany/hašiša postavili skôr ženy, skôr starší respondenti (40-49,50-59,60-64 roční) a obyvatelia Prešovského a Košického kraja. Liberálnejšie zmýšľanie majú a s legalizáciou marihuany/hašiša súhlasia predovšetkým mladí vo veku 18-24 rokov, oslovení z radov študentov, učňov, podnikateľov so zamestnancami a obyvatelia Bratislavského kraja.

znak	kategória	Q1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcim výrokom: „Ľuďom by malo byť dovolené užívať marihuanu alebo hašiš.“ ?					Total	
		úplne súhlasím	prevažne súhlasím	nemôžem sa s týmto výrokom ani stotožniť, ani ho nemôžem odmietnuť	prevažne nesúhlasím	zásadne nesúhlasím		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 15-64	3,0	5,8	10,5	17,9	62,8	3039	100,0
pohlavie	1 muži	4,2	7,5	12,0	18,0	58,3	1497	49,3
	2 ženy	1,9	4,2	9,1	17,8	67,1	1542	50,7
vek	1 15 - 17	5,0	7,5	14,9	22,8	49,8	189	6,2
	2 18 - 24	5,9	13,0	12,2	25,6	43,3	485	15,9
	3 25 - 29	5,4	6,8	14,8	21,0	52	371	12,2
	4 30 - 34	3,3	6,3	11,0	17,6	61,8	338	11,1
	5 35 - 39	3,6	4,7	9,3	14,5	67,9	285	9,4
	6 40 - 49	0,7	3,6	8,3	19,0	68,4	616	20,3
	7 50 - 59	1,0	3,0	9,5	11,5	75	569	18,7
	8 60 - 64	0,9		4,5	9,0	85,6	187	6,2
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	2,7	4,5	8,3	16,6	67,9	908	29,9
	2 od 2 000 do 9 999	3,2	4,9	11,5	15,9	64,6	622	20,5
	3 od 10 000 do 49 999	2,0	6,7	11,7	19,3	60,3	750	24,7
	4 od 50 000 do 99 999	4,0	6,7	11,6	20,5	57,2	369	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	4,3	7,8	10,9	19,2	57,8	389	12,8
kraj	1 Bratislavský	5,2	9,5	11,1	18,9	55,4	344	11,3
	2 Trnavský	5,4	4,9	11,9	14,1	63,7	314	10,3
	3 Trenčiansky	3,2	4,9	11,3	19,0	61,5	347	11,4
	4 Žilinský	2,5	4,2	13,1	20,7	59,5	391	12,9
	5 Nitriansky	2,9	6,8	8,8	17,8	63,8	401	13,2
	6 Banskobystrický	1,8	5,1	13,0	15,7	64,5	370	12,2
	7 Prešovský	1,7	6,5	7,5	19,3	65	440	14,5
	8 Košický	2,2	4,6	8,7	17,3	67,2	433	14,2

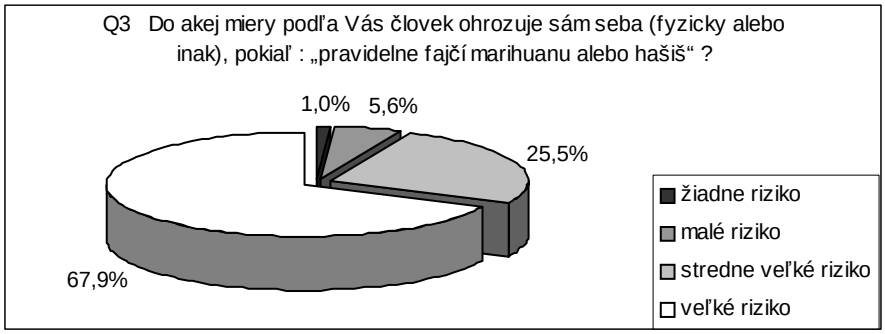
Výsledky telefonického prieskumu poskytujú pohľad na mieru tolerancie opýtaných s ľuďmi, ktorí príležitostne fajčia marihuanu/hašiš. Občanov, ktorí neschvaľujú takého konanie je v súbore respondentov väčšina. Viac ako polovica z nich takého jednanie dokonca zásadne odmieta.

Medzi „odmietavými“ boli z väčšej časti ženy, z hľadiska sociálnej aktivity – dôchodcovia. Ľudia v „nižšom“ veku (15-17, 18-24 a 25-29 rokov) skôr akceptovali príležitostné fajčenie marihuany/hašiša. Vyššiu mieru tolerancie prieskum zistil pri študentoch, učňoch, podnikateľoch so zamestnancami a pri opýtaných z Bratislavského kraja.

znak	kategória	Q2 Tolerovali alebo odmietli by ste nasledovné konanie (jednanie) iného človeka: „príležitostné fajčenie marihuany alebo hašiša“ ?				Total	
		nič proti tomu nenamietam	neschvaľujem	zásadne neschvaľujem	neviem		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 15-64	15,3	27,2	51,6	5,9	3039	100,0
pohlavie	1 muži	19,8	25,9	47,2	7,1	1497	49,3
	2 ženy	10,9	28,5	55,8	4,8	1542	50,7
vek	1 15 - 17	22,1	33,8	35,2	8,9	189	6,2
	2 18 - 24	30,9	27,7	31,5	9,9	485	15,9
	3 25 - 29	24,7	28,2	41,6	5,6	371	12,2
	4 30 - 34	16,4	26,0	52,0	5,6	338	11,1
	5 35 - 39	15,5	23,8	53,9	6,7	285	9,4
	6 40 - 49	8,5	28,0	59,4	4,1	616	20,3
	7 50 - 59	4,6	27,3	63,8	4,3	569	18,7
	8 60 - 64	1,8	21,6	73,0	3,6	187	6,2
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	12,0	23,5	58,1	6,4	908	29,9
	2 od 2 000 do 9 999	13,5	30,2	50,6	5,7	622	20,5
	3 od 10 000 do 49 999	16,1	28,7	49,9	5,3	750	24,7
	4 od 50 000 do 99 999	16,8	28,7	48,8	5,6	369	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	22,7	26,6	43,8	6,9	389	12,8
kraj	1 Bratislavský	25,2	24,3	42,0	8,5	344	11,3
	2 Trnavský	15,0	25,5	53,5	5,9	314	10,3
	3 Trenčiansky	14,9	31,0	49,1	5,0	347	11,4
	4 Žilinský	10,2	29,0	54,8	6,0	391	12,9
	5 Nitriansky	15,4	22,1	56,9	5,6	401	13,2
	6 Banskobystrický	15,9	30,0	48,1	6,0	370	12,2
	7 Prešovský	13,8	27,9	54,3	4,0	440	14,5
	8 Košický	13,3	27,7	52,2	6,8	433	14,2

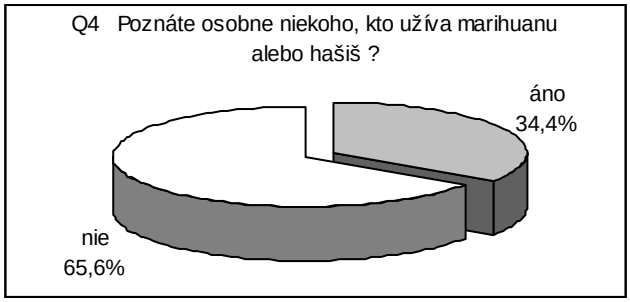
Prieskum sledoval aj názory oslovených občanov k miere rizika (fyzického alebo iného nebezpečenstva), ktorú podstupujú ľudia pravidelne fajčiaci marihuanu/hašiš. Prevažná majorita kvalifikovala danú situáciu ako stredné či veľké nebezpečenstvo.

„Nedôverčivejšími“ z tohto hľadiska boli z väčšej časti ženy. Pravidelné fajčenie marihuany/hašiša považuje za veľké nebezpečenstvo približne polovica respondentov nižších vekových kategórií (15-17, 18-24 a 25-29 rokov). Vo vyšších vekových kategóriách (40-49, 50-59 a 60-64 rokov) vypovedajú o veľkom riziku viac ako tri štvrtiny opýtaných. Najmä podľa žiakov (do 16 rokov), študentov a učňov vyplýva z pravidelného fajčenia marihuany/hašiša iba malé alebo žiadne riziko.

znak	kategória	Q3 Do akej miery podľa Vás človek ohrozuje sám seba (fyzicky alebo inak), pokiaľ : „pravidelne fajčí marihuanu alebo hašiš“ ?				Total	
		žiadne riziko	malé riziko	stredne veľké riziko	veľké riziko		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 15-64	1,0	5,6	25,5	67,9	3039	100,0
pohlavie	1 muži	1,4	7,5	29,9	61,2	1497	49,3
	2 ženy	0,6	3,8	21,2	74,4	1542	50,7
vek	1 15 - 17	1,8	9,3	34,5	54,4	189	6,2
	2 18 - 24	1,9	9,9	40,7	47,6	485	15,9
	3 25 - 29	1,7	10,3	32,2	55,7	371	12,2
	4 30 - 34	0,9	6,1	30,0	63,0	338	11,1
	5 35 - 39	2,6	6,7	18,7	72,0	285	9,4
	6 40 - 49	0,2	1,9	18,5	79,3	616	20,3
	7 50 - 59		2,6	16,8	80,6	569	18,7
	8 60 - 64			15,3	84,7	187	6,2
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	1,2	5,0	18,9	74,9	908	29,9
	2 od 2 000 do 9 999	0,9	6,2	27,5	65,4	622	20,5
	3 od 10 000 do 49 999	0,8	4,7	27,2	67,2	750	24,7
	4 od 50 000 do 99 999	1,0	7,6	27,1	64,4	369	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	1,1	5,8	32,8	60,3	389	12,8
kraj	1 Bratislavský	1,9	5,9	35,6	56,6	344	11,3
	2 Trnavský	1,4	7,7	23,8	67,1	314	10,3
	3 Trenčiansky	0,6	6,1	27,5	65,8	347	11,4
	4 Žilinský	1,1	5,3	25,4	68,2	391	12,9
	5 Nitriansky	1,0	5,8	21,6	71,5	401	13,2
	6 Banskobystrický	0,9	6,5	24,3	68,3	370	12,2
	7 Prešovský	0,8	3,8	23,5	71,9	440	14,5
	8 Košický	0,6	4,5	23,6	71,3	433	14,2

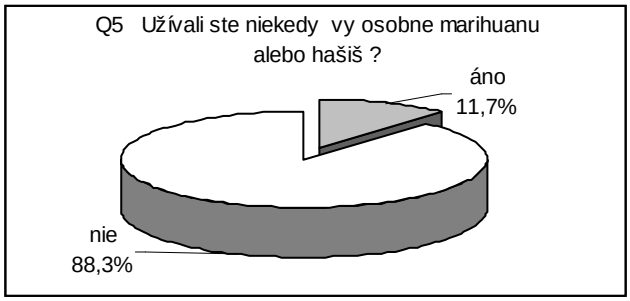
Nasledujúci graf dokumentuje odpovede respondentov na otázku, či poznajú osobne niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš. Tretina opýtaných deklarovala, že takýchto ľudí osobne pozná.

Sú to poväčšine mladší ľudia ktorí osobne poznajú človeka užívajúceho marihuanu alebo hašiš. Vo vekovej kategórii od 15 do 17 rokov sú to takmer dve tretiny, od 18 do 24 rokov niečo vyše 70 percent respondentov. Kladne na otázku reagovali v prvom rade študenti, učni, žiaci a z hľadiska regionálneho každý druhý opýtaný obyvateľ Bratislavského kraja.

znak	kategória	Q4 Poznáte osobne niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš ?		Total	
		áno	nie		
		Row %	Row %	Count	Col %
Spolu	1 15-64	34,4	65,6	3039	100,0
pohlavie	1 muži	37,9	62,1	1497	49,3
	2 ženy	30,9	69,1	1542	50,7
vek	1 15 - 17	60,9	39,1	189	6,2
	2 18 - 24	70,3	29,7	485	15,9
	3 25 - 29	50,3	49,7	371	12,2
	4 30 - 34	33,3	66,7	338	11,1
	5 35 - 39	20,2	79,8	285	9,4
	6 40 - 49	20,9	79,1	616	20,3
	7 50 - 59	12,8	87,2	569	18,7
	8 60 - 64	16,2	83,8	187	6,2
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	30,6	69,4	908	29,9
	2 od 2 000 do 9 999	31,1	68,9	622	20,5
	3 od 10 000 do 49 999	36,5	63,5	750	24,7
	4 od 50 000 do 99 999	34,4	65,6	369	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	44,1	55,9	389	12,8
kraj	1 Bratislavský	47,5	52,5	344	11,3
	2 Trnavský	34,2	65,8	314	10,3
	3 Trenčiansky	35,2	64,8	347	11,4
	4 Žilinský	30,4	69,6	391	12,9
	5 Nitriansky	33,9	66,1	401	13,2
	6 Banskobystrický	37,1	62,9	370	12,2
	7 Prešovský	26,3	73,7	440	14,5
	8 Košický	33,3	66,7	433	14,2

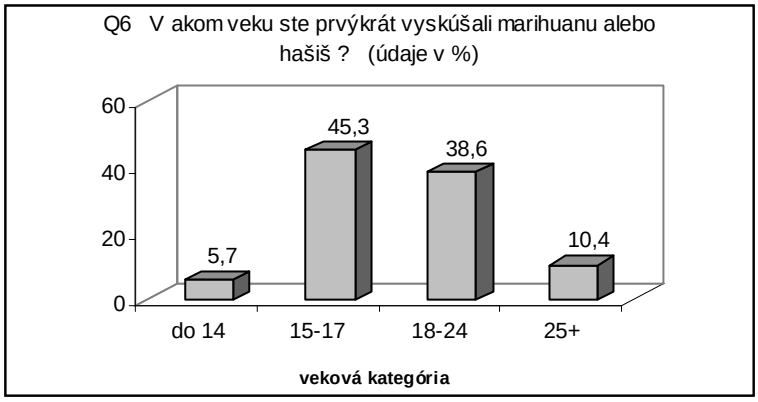
Osobnú skúsenosť s konzumáciou marihuany alebo hašiša uviedlo 11,7 % občanov oslovených telefonickým prieskumom (premenná LTP, definovaná pomocou Q5). V absolútnom vyjadrení to v preváženom súbore predstavuje spolu 356 LTP užívateľov. Podstatná časť respondentov nikdy osobne marihuanu/hašiš neužila.

Užitie marihuany/hašiša minimálne raz v živote priznalo takmer 15 % mužov a o 6 % menej žien. Každý tretí respondent vo veku 18 až 24 rokov v prieskume potvrdil svoju osobnú skúsenosť s užitím marihuany alebo hašiša. Rovnako vypovedalo i necelých 30 % oslovených z radov študentov/učňov a bezmála 20 % obyvateľov Bratislavského kraja.

znak	kategória	Q5 Užívali ste niekedy vy osobne marihuanu alebo hašiš ?		Total	
		áno	nie		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 15-64	11,7	88,3	3039	100,0
pohlavie	1 muži	14,9	85,1	1497	49,3
	2 ženy	8,6	91,4	1542	50,7
vek	1 15 - 17	14,2	85,8	189	6,2
	2 18 - 24	34,4	65,6	485	15,9
	3 25 - 29	19,4	80,6	371	12,2
	4 30 - 34	13,1	86,9	338	11,1
	5 35 - 39	6,2	93,8	285	9,4
	6 40 - 49	3,4	96,6	616	20,3
	7 50 - 59	1,0	99,0	569	18,7
	8 60 - 64	0,9	99,1	187	6,2
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	9,4	90,6	908	29,9
	2 od 2 000 do 9 999	8,6	91,4	622	20,5
	3 od 10 000 do 49 999	12,3	87,7	750	24,7
	4 od 50 000 do 99 999	13,5	86,5	369	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	19,2	80,8	389	12,8
kraj	1 Bratislavský	19,7	80,3	344	11,3
	2 Trnavský	13,2	86,8	314	10,3
	3 Trenčiansky	10,2	89,8	347	11,4
	4 Žilinský	8,8	91,2	391	12,9
	5 Nitriansky	11,7	88,3	401	13,2
	6 Banskobystrický	11,8	88,2	370	12,2
	7 Prešovský	10,0	90,0	440	14,5
	8 Košický	9,8	90,2	433	14,2

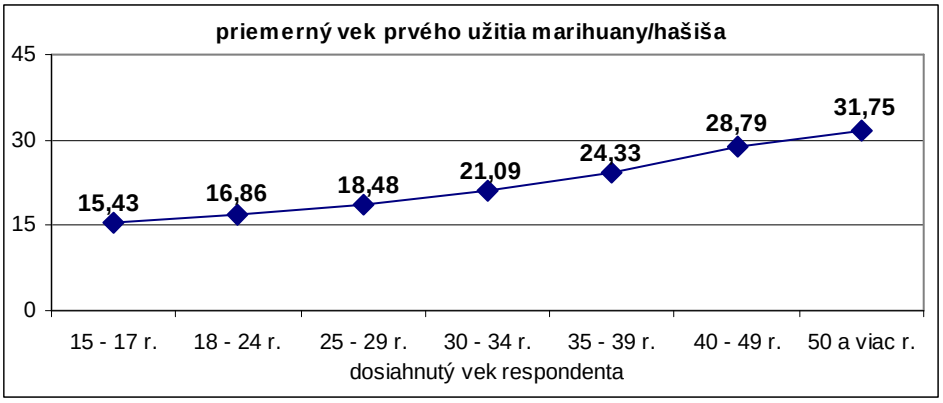
Polovica opýtaných, ktorí priznali, že sami niekedy marihuanu či hašiš užili/užívali, nemala pri prvom užití viac ako 17 rokov. Najčastejšie uvádzaný vek, v ktorom respondenti mali prvú osobnú skúsenosť s užitím, resp. kedy prvý krát vyskúšali marihuanu alebo hašiš, je v kategórii 15 až 17 rokov. Priemerný vek prvého užitia bol 19 rokov, najnižší uvedený vek bol 11 a maximálny 50 rokov.

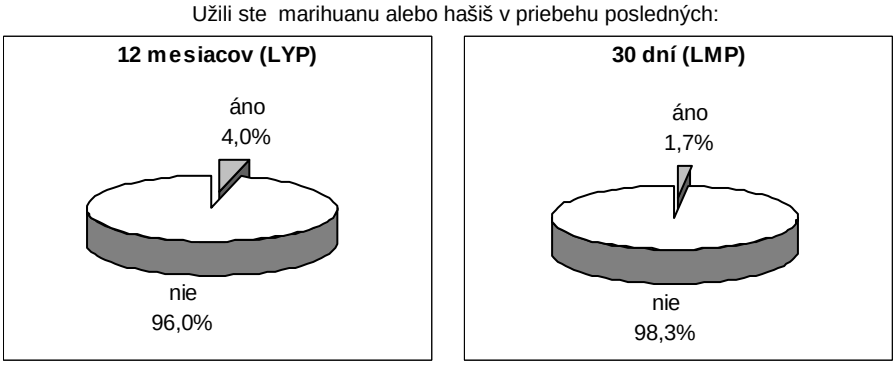
Respondenti so základným vzdelaním prvý krát vyskúšali marihuanu/hašiš väčšinou vo veku 15 až 17 rokov, vysokoškoláci „začínali“ trochu neskôr - prevažne vo veku 18 až 24 rokov. Takmer 54 percent žien - respondentiek prieskumu prvý krát užilo marihuanu alebo hašiš skôr ako dovŕšilo 18 rokov. U mužov je tento podiel o päť percent nižší.

Znak	kategória	Q6 V akom veku ste prvýkrát vyskúšali marihuanu alebo hašiš ?				Total	
		do 14	15-17	18-24	25+		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
Spolu	1 15-64	5,7	45,3	38,6	10,4	356	100,0
pohlavie	1 muži	4,7	44,5	37,6	13,2	223	62,8
	2 ženy	7,4	46,5	40,3	5,8	132	37,2
Vek	1 15 - 17	10,0	90,0			27	7,5
	2 18 - 24	6,6	59,5	33,9		167	46,8
	3 25 - 29	6,0	33,0	59,0	2,0	72	20,3
	4 30 - 34	1,8	17,9	55,4	25,0	44	12,5
	5 35 - 39	8,3	8,3	33,3	50,0	18	5,0
	6 40 - 49		14,3	28,6	57,1	21	5,9
	7 50 - 59			33,3	66,7	6	1,6
	8 60 - 64		100,0			2	0,5
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	5,7	53,6	36,3	4,4	86	24,1
	2 od 2 000 do 9 999	6,0	33,7	47,6	12,7	54	15,1
	3 od 10 000 do 49 999	1,3	48,9	33,7	16,1	92	25,8
	4 od 50 000 do 99 999	9,5	46,2	42,7	1,6	50	14,0
	5 nad 100 000 obyvateľov	8,3	39,0	38,1	14,6	75	21,0
kraj	1 Bratislavský	8,2	49,1	32,2	10,5	68	19,1
	2 Trnavský	6,9	45,3	35,1	12,7	41	11,6
	3 Trenčiansky	10,7	49,2	35,7	4,5	35	10,0
	4 Žilinský	6,0	33,8	43,5	16,7	34	9,6
	5 Nitriansky		45,9	42,7	11,4	47	13,2
	6 Banskobystrický	1,7	56,9	32,9	8,5	44	12,3
	7 Prešovský	6,2	40,4	44,9	8,6	44	12,3
	8 Košický	5,9	37,7	45,7	10,8	43	12,0

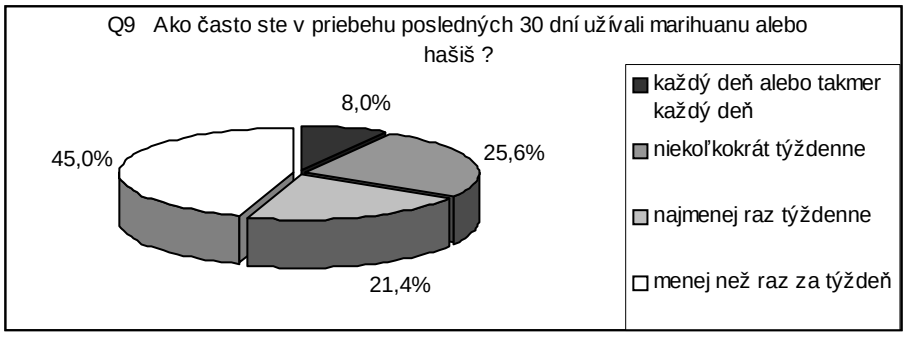
Výsledky prieskumu poukazujú na nepriaznivú klesajúcu tendenciu vo vývoji priemerného veku prvého užitia marihuany/hašiša vzhľadom na nižší dosiahnutý vek respondentov. Priemerný vek prvého užitia dnešných tínedžerov je v porovnaní s priemerným vekom prvého užitia štyridsiatnikov a päťdesiatnikov značne nižší.

Štyri percentá oslovených užili marihuanu alebo hašiš v priebehu posledných 12 mesiacov (premenná LYP, definovaná pomocou Q7). Necelé dve percentá konzumovali marihuanu/hašiš v priebehu posledných 30 dní (premenná LMP, definovaná pomocou Q8). V absolútnom vyjadrení to predstavuje spolu (v prevážnom súbore) 123 LYP užívateľov, resp. 52 LMP užívateľov.

Najfrekventovanejšou odpoveďou u občanov, ktorí užili marihuanu/hašiš v priebehu posledného mesiaca bolo tvrdenie, že tak činili menej než raz za týždeň.

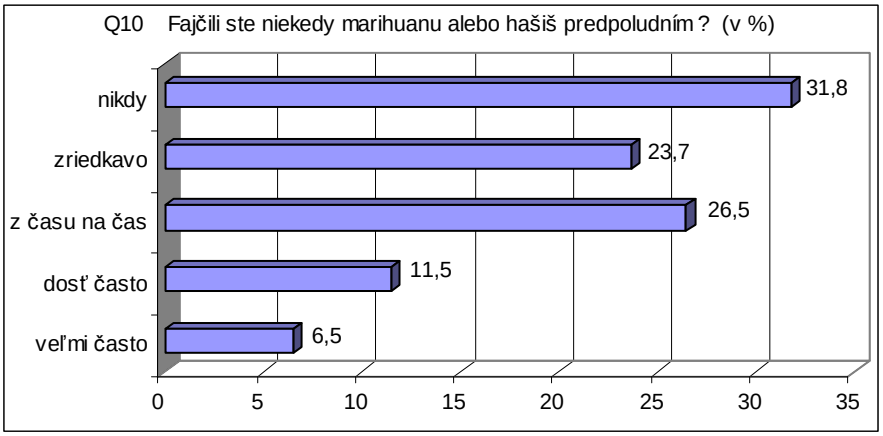
Prevalencie LYP a najmä LMP sa vyskytli skôr v súbore 15-34 a budeme sa im venovať podrobnejšie v kapitole 2.3.2.A. Kvôli úplnosti uvádzame tabuľku za transformované premenné.

Znak	kategória	LYP		Total		LMP		Total	
		áno	nie			áno	nie		
		Row %	Row %	Count	Col %	Row %	Row %	Count	Col %
Spolu	1 15-64	4,0	96,0	3039	100,0	1,7	98,3	3039	100
pohlavie	1 muži	5,2	94,8	1497	49,3	2,2	97,8	1497	49,3
	2 ženy	2,9	97,1	1542	50,7	1,2	98,8	1542	50,7
Vek	1 15 - 17	9,6	90,4	189	6,2	3,6	96,4	189	6,2
	2 18 - 24	14,4	85,6	485	15,9	6,0	94,0	485	15,9
	3 25 - 29	4,5	95,5	371	12,2	1,9	98,1	371	12,2
	4 30 - 34	3,0	97,0	338	11,1	2,1	97,9	338	11,1
	5 35 - 39	1,0	99,0	285	9,4	0,5	99,5	285	9,4
	6 40 - 49	0,5	99,5	616	20,3		100,0	616	20,3
	7 50 - 59	0,3	99,7	569	18,7		100,0	569	18,7
	8 60 - 64		100,0	187	6,2		100,0	187	6,2
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	2,6	97,4	908	29,9	1,3	98,7	908	29,9
	2 od 2 000 do 9 999	2,4	97,6	622	20,5	0,8	99,2	622	20,5
	3 od 10 000 do 49 999	4,8	95,2	750	24,7	2,1	97,9	750	24,7
	4 od 50 000 do 99 999	4,4	95,6	369	12,1	1,7	98,3	369	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	8,0	92,0	389	12,8	3,5	96,5	389	12,8
kraj	1 Bratislavský	8,7	91,3	344	11,3	4,4	95,6	344	11,3
	2 Trnavský	5,0	95,0	314	10,3	1,8	98,2	314	10,3
	3 Trenčiansky	4,3	95,7	347	11,4	2,1	97,9	347	11,4
	4 Žilinský	2,2	97,8	391	12,9	0,7	99,3	391	12,9
	5 Nitriansky	4,2	95,8	401	13,2	1,6	98,4	401	13,2
	6 Banskobystrický	3,0	97,0	370	12,2	0,8	99,2	370	12,2
	7 Prešovský	2,9	97,1	440	14,5	1,2	98,8	440	14,5
	8 Košický	3,1	96,9	433	14,2	1,4	98,6	433	14,2

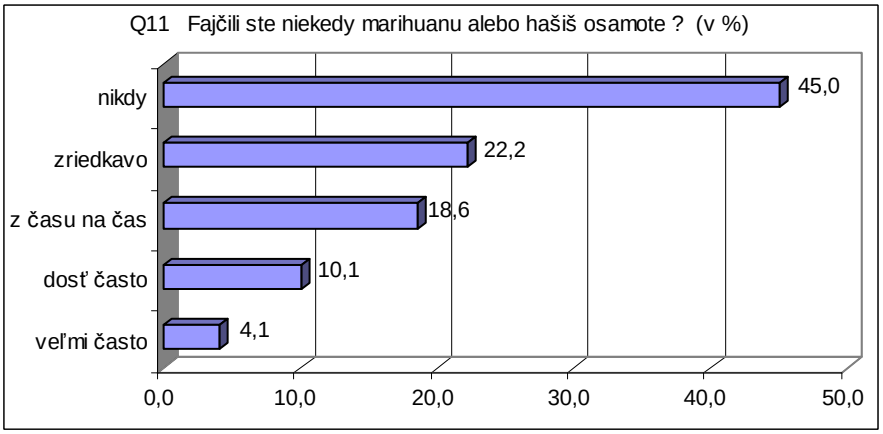
2.2.2.B Analýza otázok škály CAST (Q10-Q15)

Súčasťou dotazníka sú otázky škály CAST. Tento súbor šiestich otázok citlivosti na marihuanu/hašiš bol prevzatý od autorov Beck F., Legleye S. z Francúzskeho národného monitorovacieho centra pre drogy (OFDT).
V OFDT spomínané otázky kládli respondentom, ktorí priznali užitie marihuany/hašiša v priebehu posledného roka. V telefonickom prieskume na dané otázky odpovedali len oslovení uvádzajúci užitie v priebehu posledného mesiaca (v absolútnom vyjadrení to predstavuje spolu (v prevážením súbore) 52 LMP užívateľov). Výsledky prieskumu vyjadrujú nasledovné:

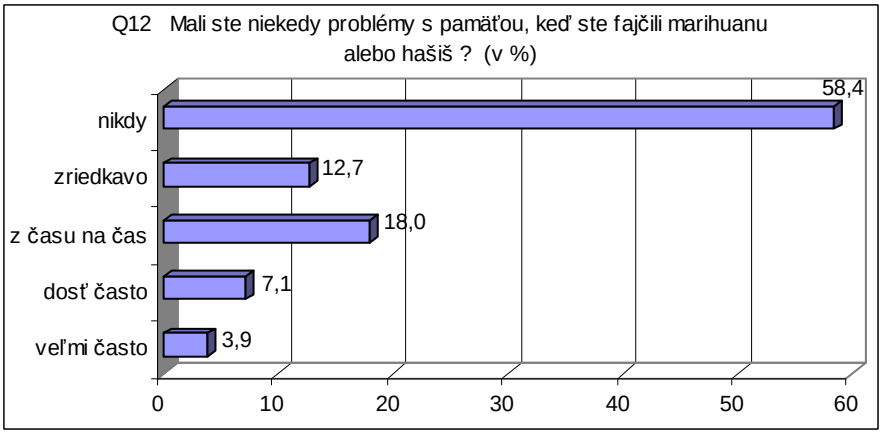
- bezmála dve tretiny LMP užívateľov už niekedy fajčili marihuanu/hašiš aj predpoludním.

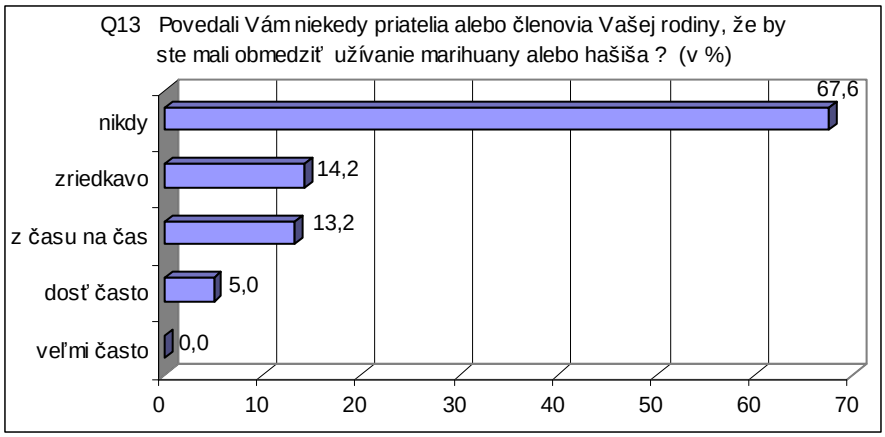
- necelá polovica (45 %) LMP užívateľov nikdy nefajčila osamote. Z grafu možno vidieť tendenciu fajčenia marihuany/hašiša skôr v spoločnosti iných ľudí než osamote.

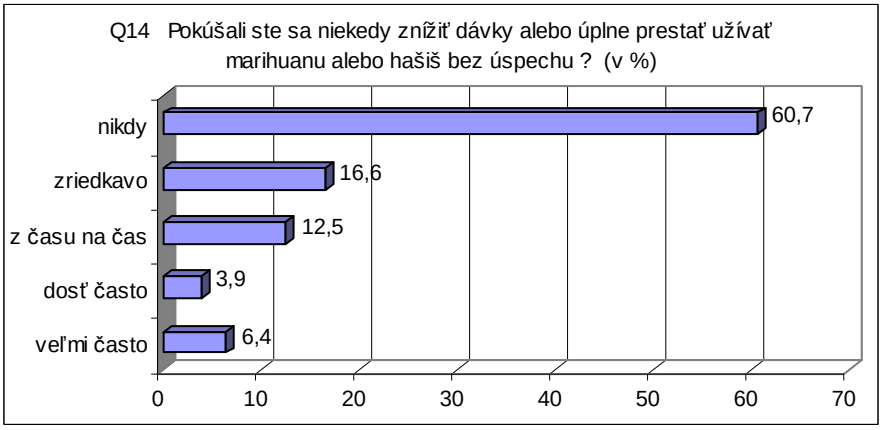
- dve pätiny LMP užívateľov už niekedy pocítili problémy s pamäťou následne po požití marihuany/hašiša.

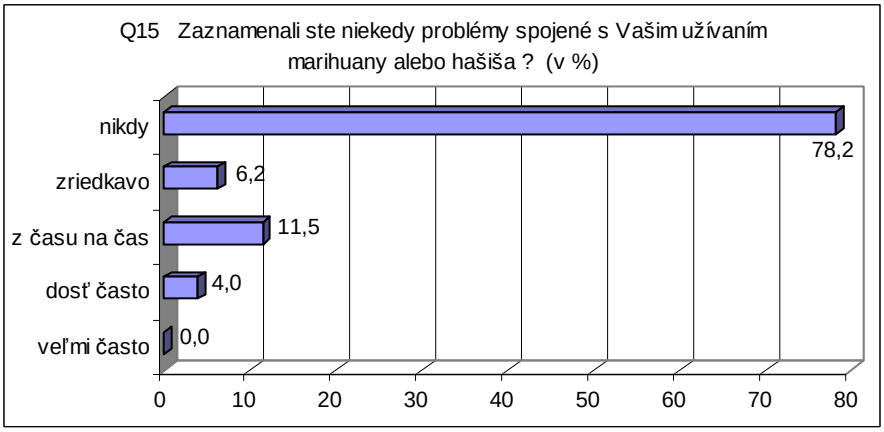
- tretine LMP užívateľov ich vlastní príbuzní či priatelia odporučili obmedzenie užívania marihuany resp. hašiša. Ostatným LMP užívateľom, ktorých je väčšina (67,9 %), ich blízki či priatelia nikdy neradili obmedzenie užívania.

- dve pätiny LMP užívateľov sa snažili znížiť dávky alebo úplne prestať užívať marihuanu/hašiš, no bezúspešne.

- pätina LMP užívateľov proklamovala svoje problémy spojené s týmto užívaním (napr. hádky, bitka, nehoda, zlé výsledky v škole, problémy na pracovisku).

Konštrukciou predchádzajúcich šiestich otázok a stanovením modelu vyhodnocovania odpovedí autori definovali v skupine užívateľov marihuany/hašiša tri „stupne resp. úrovne nebezpečenstva, rizika“ (risk levels), ktoré špecifikujú mieru závislosti respondentov od marihuany/hašiša:

∑ bodov za Q10 až Q15 = **<0,2> = low risk (nízke riziko)**
∑ bodov za Q10 až Q15 = **3 = moderate risk (stredné riziko)**
∑ bodov za Q10 až Q15 = **<4,6> = high risk (vysoké riziko)**

Po vzore francúzskych autorov sme odpovede na otázky Q10 – Q15 „obodovali“ (a kvôli spracovaniu prekódovali) nasledovne:

odpoveď / otázka	nikdy	zriedkavo	z času na čas	dosť často	veľmi často
Q10 (CAST1)	0 ❒	0 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒
Q11 (CAST2)	0 ❒	0 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒
Q12 (CAST3)	0 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒
Q13 (CAST4)	0 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒
Q14 (CAST5)	0 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒
Q15 (CAST6)	0 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒	1 ❒

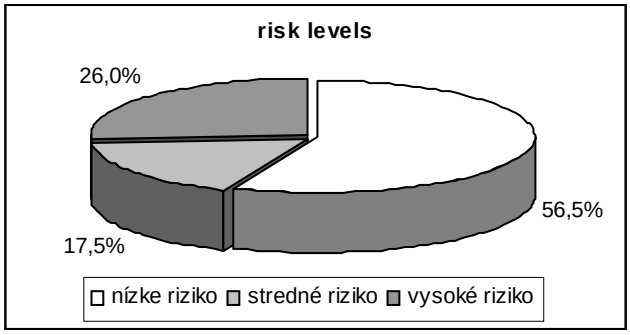
Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľadné výsledky po aplikovaní „francúzskeho modelu“ vyhodnotenia odpovedí.

súbor 15 - 64	počet			podiel (%)		
otázka	**„0“**	**„1“**	spolu	**„0“**	**„1“**	spolu
Q10 Fajčili ste niekedy marihuanu alebo hašiš predpoludním? **CAST1 recode:1,2=0; 3,4,5=1**	29	23	52	55,6	44,4	100,0
Q11 Fajčili ste niekedy marihuanu alebo hašiš osamote? **CAST2 recode:1,2=0; 3,4,5=1**	35	17	52	67,2	32,8	100,0
Q12 Mali ste niekedy problémy s pamäťou, keď ste fajčili marihuanu alebo hašiš? **CAST3 recode:1=0; 2,3,4,5=1**	30	21	52	58,4	41,6	100,0
Q13 Povedali Vám niekedy priatelia alebo členovia Vašej rodiny, že by ste mali obmedziť užívanie marihuany alebo hašiša? **CAST4 recode:1=0; 2,3,4,5=1**	35	17	52	67,6	32,4	100,0
Q14 Pokúšali ste sa niekedy znížiť dávky alebo úplne prestať užívať marihuanu alebo hašiš bez úspechu? **CAST5 recode:1=0; 2,3,4,5=1**	31	20	52	60,7	39,3	100,0
Q15 Zaznamenali ste niekedy problémy spojené s Vašim užívaním marihuany alebo hašiša? **CAST6 recode:1=0; 2,3,4,5=1**	40	11	52	78,2	21,8	100,0

Sumarizovaním bodov (resp. kódov za otázky Q10 (CAST1) – Q15 (CAST6) získame prehľad o počtoch respondentov telefonického prieskumu (respondentov, ktorí užili marihuanu/hašiš v priebehu posledných 30 dní) na jednotlivých úrovniach rizika, resp. nebezpečenstva.

Sum (CAST1,CAST2,CAST3,CAST4,CAST5,CAST6)		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	10	0,3	19,0	19,0
	1	14	0,5	27,4	46,4
	2	5	0,2	10,1	56,5
	3	9	0,3	17,5	74,0
	4	11	0,4	20,7	94,7
	5	1	0,0	2,4	97,1
	6	2	0,0	2,9	100,0
	Total	52	1,7	100,0	
Missing	System	2987	98,3		
Total		3039	100,0		

Na úrovni vysokého rizika (high risk) je štvrtina z nich, 17,5 % je „na hranici“ (moderate risk) a takmer 57 % je na úrovni nízkeho rizika (low risk).

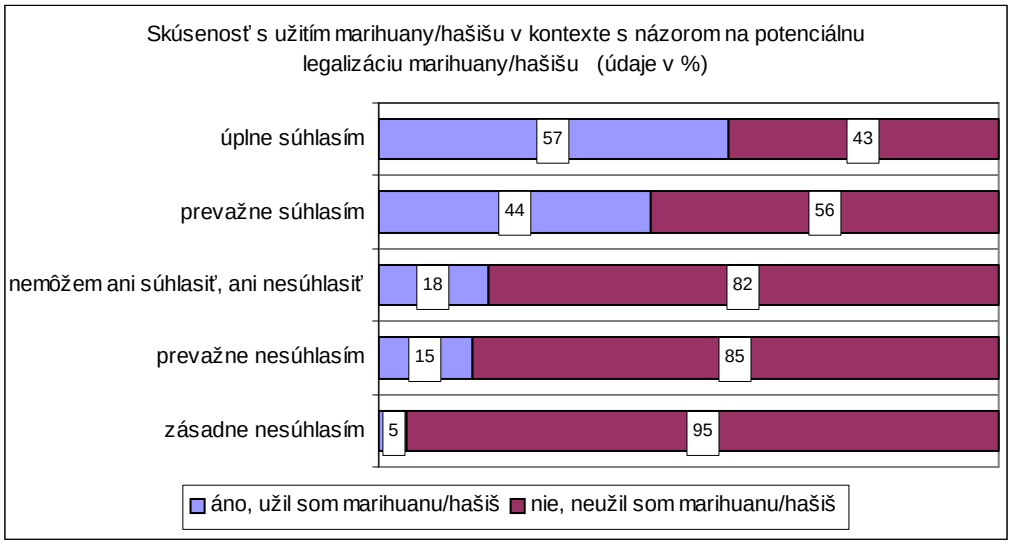

<u>Poznámka:</u> Podrobnejšie budeme otázky Q8 až Q15 a ich výsledky analyzovať v kapitole 2.3.2.B, ktorá sa venuje výsledkom za súbor 15-34, keďže v súbore 35-64 sme zaznamenali iba jednu pozitívnu odpoveď v otázke Q8.

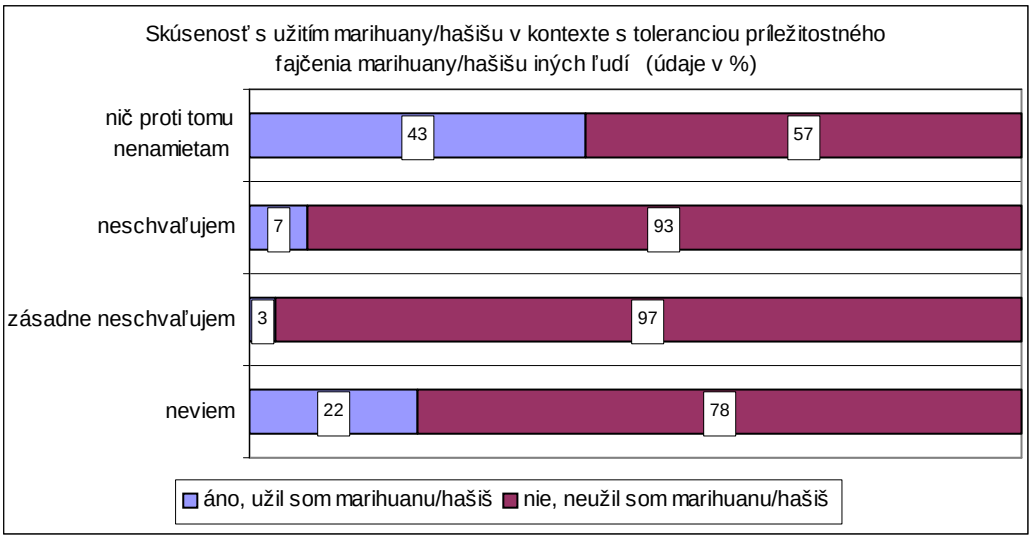
2.2.2.C Analýza vybraných vzťahov medzi meritórnymi otázkami

Analýzou vzťahu otázok Q1, Q2, Q3, a Q4 s prevalenciou LTP sme zistili ich signifikantnú závislosť. Vo všetkých štyroch prípadoch sme zaznamenali hodnotu P=0,000. Vzťah otázok Q1 až Q4 s prevalenciami LMP a LYP skúmame iba v súbore 15 – 34.

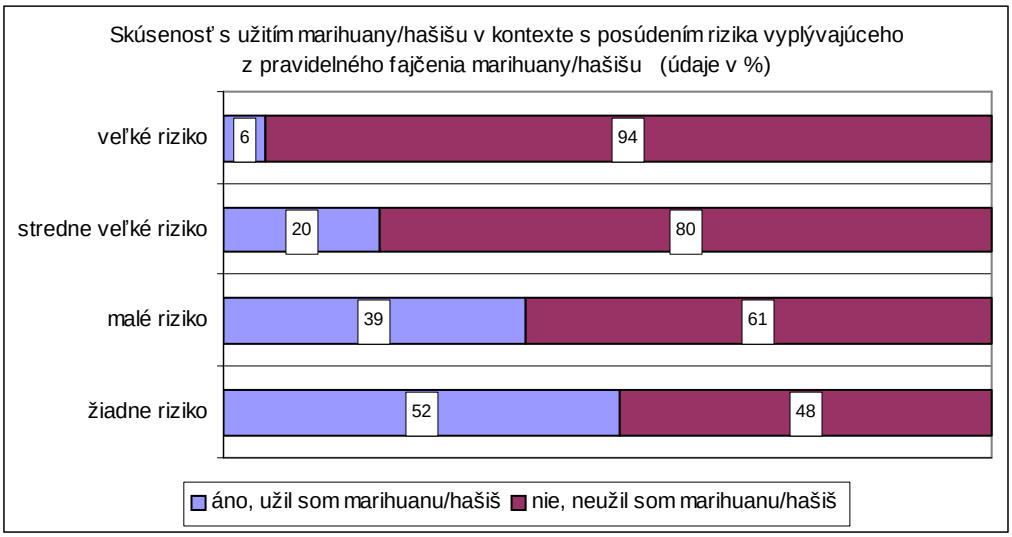
Medzi respondentmi, ktorí sú za úplnú legalizáciu užívania marihuany/hašiša je 57 % takých, ktorí už niekedy v minulosti sami túto drogu užili. Medzi opýtanými, ktorí sú naopak zásadne proti možnosti legalizácie je percento ľudí s osobnou skúsenosťou s užitím marihuany/hašiša značne nižšie.

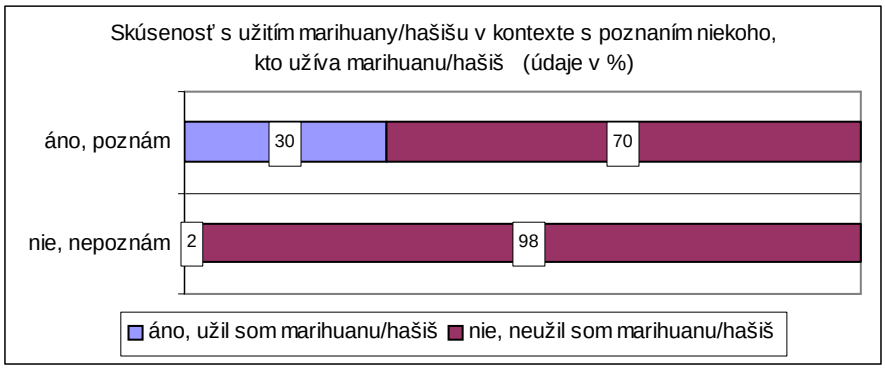
Viac ako polovica (57%) opýtaných tolerantných k príležitostnému fajčeniu marihuany alebo hašiša iných sú ľudia, ktorí túto drogu nikdy neužili. Medzi oslovenými, ktorí viac či menej odmietli takéto konanie, boli prevažne ľudia bez osobnej skúsenosti s konzumáciou marihuany/hašiša.

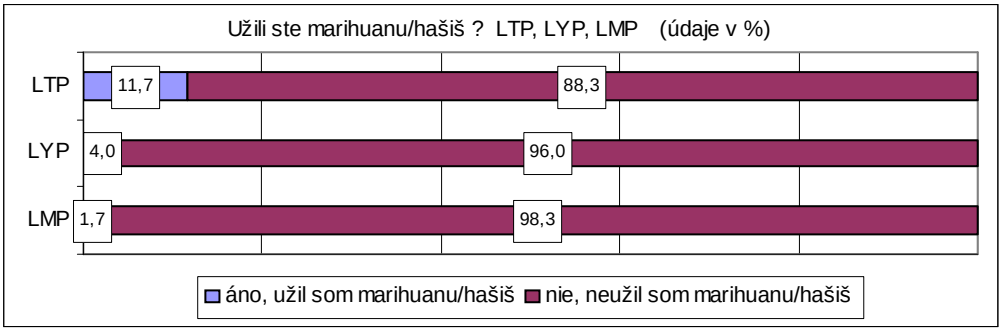
Z respondentov, ktorí „nevidia“ v pravidelnom fajčení marihuany/hašiša žiadne riziko (fyzické alebo iné), približne polovica už niekedy vo svojom živote užila marihuanu alebo hašiš.

Tridsať percent respondentov, ktorí osobne poznajú človeka užívajúceho marihuanu alebo hašiš, má tiež osobnú skúsenosť s konzumáciou tejto drogy.

Na záver tejto časti uvedieme ešte porovnanie transformovaných premenných prevalencie: LTP = celoživotná prevalencia, LYP = prevalencia za posledných 12 mesiacov a LMP = prevalencia za posledných 30 dní.

2.3 Analýza výsledkov za súbor 15 – 34

V skúmanom výberovom súbore 15-34 boli, ako sme sa už zmienili prv, aplikované váhy ws2005. Najskôr uvedieme výsledky za celý súbor a potom komparácie podľa veku ako aj prehľady podľa kontrolovaných demografických znakov a špeciálne sa venujeme analýze otázok testu CAST.

2.3.1 Štruktúra súboru 15 - 34 podľa demografických znakov

Vážený výberový súbor 15-34 je reprezentatívny za kontrolované demografické znaky: pohlavie (D1), vek (D2), kraj (D4) a veľkostná skupina obce (D5).

D1 Pohlavie		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 muž	990	49,0	49,0	49,0
	2 žena	1030	51,0	51,0	100,0
	Total	2020	100,0	100,0	

D2 Vek respondenta		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 15 - 17	276	13,6	13,6	13,6
	2 18 - 24	708	35,1	35,1	48,7
	3 25 - 29	542	26,8	26,8	75,6
	4 30 - 34	494	24,4	24,4	100,0
	Total	2020	100,0	100,0	

D2T Presný vek respondenta

N	Valid	2020
	Missing	0
Mean		24,44
Median		25,00
Mode		18
Std. Deviation		5,753
Minimum		15
Maximum		34
Percentiles	25	19,00
	50	25,00
	75	29,00

D4 Do ktorého (VÚC) patrí vaše mesto, obec?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Bratislavský	227	11,2	11,2	11,2
	2 Trnavský	208	10,3	10,3	21,5
	3 Trenčiansky	230	11,4	11,4	32,9
	4 Žilinský	261	12,9	12,9	45,8
	5 Nitriansky	266	13,2	13,2	59,0
	6 Banskobystrický	245	12,1	12,1	71,1
	7 Prešovský	290	14,4	14,4	85,5
	8 Košický	293	14,5	14,5	100,0
	Total	2020	100,0	100,0	

D5 Koľko obyvateľov má približne vaše mesto, obec?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 do 1 999 obyvateľov	605	30,0	30,0	30,0
	2 od 2 000 do 9 999	416	20,6	20,6	50,6
	3 od 10 000 do 49 999	494	24,5	24,5	75,0
	4 od 50 000 do 99 999	245	12,2	12,2	87,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	259	12,8	12,8	100,0
	Total	2020	100,0	100,0	

Znak „národnosť“ (D3) bol v prieskume sledovaný v dvoch obmenách – slovenská a iná národnosť.

D3 Aká je vaša národnosť?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 slovenská	1913	94,7	94,7	94,7
	2 iná	107	5,3	5,3	100,0
	Total	2020	100,0	100,0	

Vzdelanie (D6) nebolo v prieskume použité ako kontrolovaný znak.

D6 Aké je vaše najvyššie ukončené vzdelanie?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 základné	511	25,3	25,3	25,3
	2 stredné bez maturity (učňovské)	621	30,8	30,8	56,1
	3 úplné stredné odborné s maturitou	433	21,4	21,4	77,5
	4 úplné stredné všeobecné s maturitou	242	12,0	12,0	89,5
	5 vysokoškolské	213	10,5	10,5	100,0
	Total	2020	100,0	100,0	

Na záver ešte štruktúra respondentov podľa ich sociálno-ekonomickej aktivity, resp. zamestnania (D7).

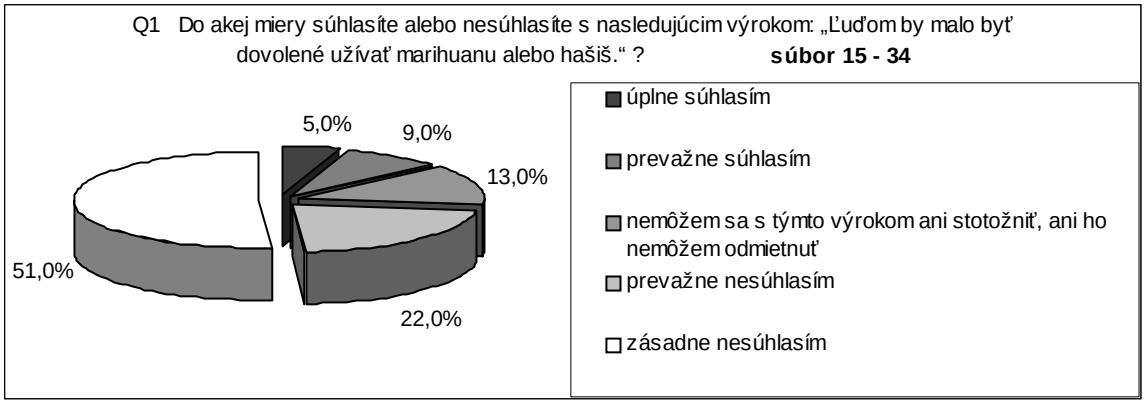
D7 Aké je vaše zamestnanie? Pracujete, alebo študujete?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 pracujúci	1078	53,4	53,4	53,4
	2 nezamestnaný	175	8,6	8,6	62,0
	3 dôchodca	7	0,3	0,3	62,4
	4 podnikateľ so zamestnancami	39	1,9	1,9	64,3
	5 podnikateľ bez zamestnancov	60	3,0	3,0	67,2
	6 žiak (do 16 rokov)	25	1,2	1,2	68,5
	7 študent, učeň	637	31,5	31,5	100,0
	Total	2020	100,0	100,0	

2.3.2. Výsledky za meritórne otázky súboru 15 – 34

V tejto kapitole budeme analyzovať výsledky meritórnych otázok za súbor 15–34, prehľadné výsledky otázok podľa kategórií vybraných demografických znakov [2)], uvedieme aj vybrané vzťahy medzi meritórnymi otázkami prezentované grafmi.

2.3.2.A Výsledky za meritórne otázky Q1 až Q9 súboru 15 - 34

Prevažná časť respondentov vo veku 15 – 34 rokov (73,1 %) vyjadrila negatívny postoj k možnosti legalizácie užívania marihuany alebo hašiša. Opačné stanovisko vyslovilo 14 percent opýtaných.

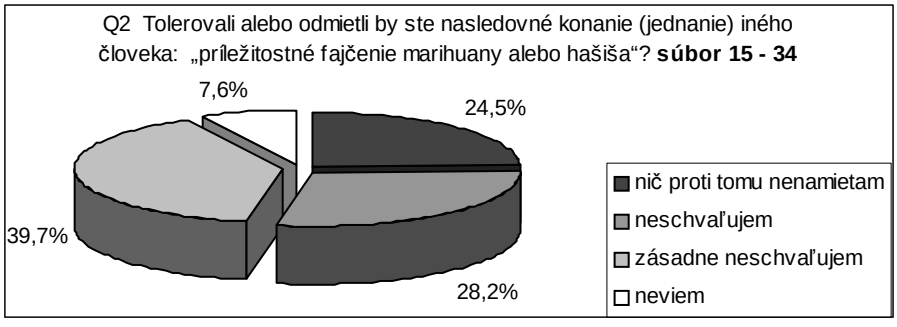

2) V záujme prehľadnosti uvádzame v tejto časti výsledky otázok podľa kategórií iba kontrolovaných demografických znakov, za ktoré je vážený výberový súbor 15-34 reprezentatívny: pohlavie, vek, kraj a veľkostná skupina obce. Kompletné tabuľky sú súčasťou prílohy.

Vzhľadom na skúmané demografické charakteristiky opýtaných sa nesúhlasne k prípadnej legalizácii užívania marihuany/hašiša postavili skôr ženy a skôr respondenti z menších obcí (do 1999 obyv.). Liberálnejšie zmýšľanie majú a s legalizáciou marihuany/hašiša súhlasia väčšmi vysokoškoláci, oslovení z radov študentov a učňov. [3)]

znak	kategória	Q1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcim výrokom: „Ľuďom by malo byť dovolené užívať marihuanu alebo hašiš.“ ? úplne súhlasím	prevažne súhlasím	nemôžem sa s týmto výrokom ani stotožniť, ani ho nemôžem odmietnuť	prevažne nesúhlasím	zásadne nesúhlasím	Total Count	Total Col %
		Row %	Row %	Row %	Row %	Row %		
spolu	1 15-34	5,0	9,0	13,0	22,0	51,1	2020	100,0
pohlavie	1 muži	6,6	11,2	14,9	23,3	44,0	990	49,0
	2 ženy	3,5	6,8	11,1	20,7	57,9	1030	51,0
vek	1 15 - 17	5,0	7,5	14,9	22,8	49,8	276	13,6
	2 18 - 24	5,9	13,0	12,2	25,6	43,3	708	35,1
	3 25 - 29	5,4	6,8	14,8	21,0	52,0	542	26,8
	4 30 - 34	3,3	6,3	11,0	17,6	61,8	494	24,4
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	3,9	6,3	10,7	21,8	57,4	605	30,0
	2 od 2 000 do 9 999	4,1	6,9	15,9	21,9	51,3	416	20,6
	3 od 10 000 do 49 999	4,5	11,4	14,2	20,7	49,1	494	24,5
	4 od 50 000 do 99 999	7,8	9,2	12,0	28,0	43,0	245	12,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	7,5	13,6	12,0	19,6	47,4	259	12,8
kraj	1 Bratislavský	5,9	10,0	12,6	22,0	49,5	227	11,2
	2 Trnavský	6,0	10,1	12,6	22,0	49,3	208	10,3
	3 Trenčiansky	6,2	10,2	12,5	22,0	49,1	230	11,4
	4 Žilinský	6,3	10,4	12,4	21,9	49,0	261	12,9
	5 Nitriansky	6,4	10,5	12,4	21,9	48,8	266	13,2
	6 Banskobystrický	6,5	10,7	12,3	21,9	48,6	245	12,1
	7 Prešovský	6,6	10,8	12,2	21,9	48,4	290	14,4
	8 Košický	6,7	11,0	12,2	21,9	48,2	293	14,5

Zatiaľ čo takmer 68 percent občanov z radov oslovených neschvaľuje príležitostné fajčenie marihuany/hašiša, je tu i štvrtina takých (24,5 %), ktorí proti takémuto konaniu iných ľudí nič nenamietajú.

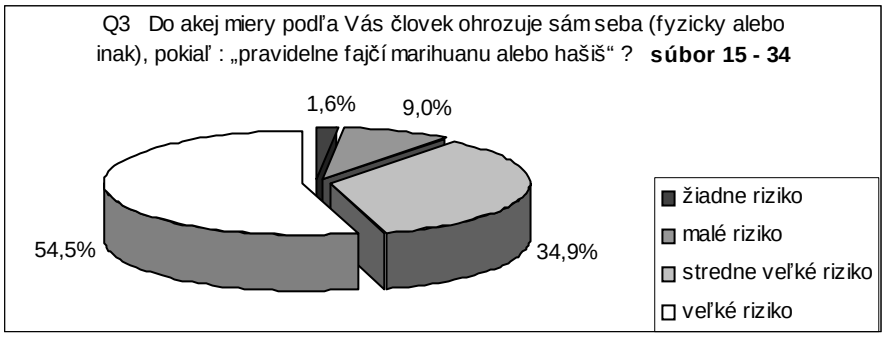

[3)] Výsledky otázok telefonického prieskumu za súbor 15 - 34 z hľadiska vekových kategórií respondentov analyzujeme samostatne v kapitole 2.3.2.C.

Príležitostné fajčenie marihuany/hašiša odmietli z väčšej časti ženy, z hľadiska sociálnej aktivity – dôchodcovia. Vyššiu mieru tolerancie prieskum zistil pri podnikateľoch (so zamestnancami), študentoch, učňoch. Opýtaní z miest nad 100 000 obyvateľov a obyvatelia z Bratislavského kraja skôr akceptovali príležitostné fajčenie marihuany alebo hašiša.

znak	kategória	Q2 Tolerovali alebo odmietli by ste nasledovné konanie (jednanie) iného človeka: „príležitostné fajčenie marihuany alebo hašiša“ ?				Total	
		nič proti tomu nenamietam	neschvaľujem	zásadne neschvaľujem	neviem		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 15-34	24,5	28,2	39,7	7,6	2020	100,0
pohlavie	1 muži	31,7	26,7	32,6	9,0	990	49,0
	2 ženy	17,5	29,8	46,6	6,2	1030	51,0
vek	1 15 - 17	22,1	33,8	35,2	8,9	276	13,6
	2 18 - 24	30,9	27,7	31,5	9,9	708	35,1
	3 25 - 29	24,7	28,2	41,6	5,6	542	26,8
	4 30 - 34	16,4	26,0	52,0	5,6	494	24,4
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	19,4	26,5	46,3	7,8	605	30,0
	2 od 2 000 do 9 999	22,5	31,1	40,2	6,2	416	20,6
	3 od 10 000 do 49 999	27,1	30,4	35,6	6,8	494	24,5
	4 od 50 000 do 99 999	26,8	28,5	36,1	8,6	245	12,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	32,3	23,3	34,7	9,7	259	12,8
kraj	1 Bratislavský	36,2	19,5	32,5	11,8	227	11,2
	2 Trnavský	27,9	24,4	40,8	7,0	208	10,3
	3 Trenčiansky	25,7	32,7	35,8	5,8	230	11,4
	4 Žilinský	17,0	32,5	44,8	5,7	261	12,9
	5 Nitriansky	23,8	24,4	42,7	9,1	266	13,2
	6 Banskobystrický	24,7	33,1	34,6	7,7	245	12,1
	7 Prešovský	24,3	29,0	40,3	6,4	290	14,4
	8 Košický	19,1	29,2	44,1	7,5	293	14,5

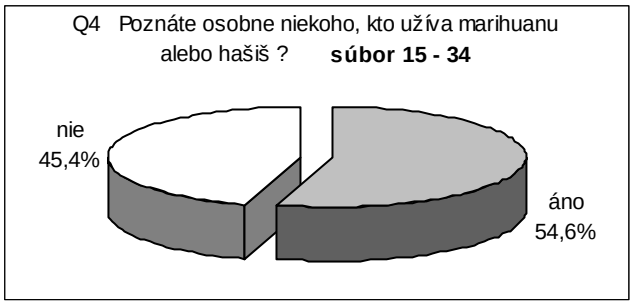
Majorita respondentov prieskumu (89,4 %) označila pravidelné fajčenie marihuany/hašiša za stredné či veľké nebezpečenstvo ohrozujúce fyzicky alebo inak ľudí takto konajúcich.

O veľkom riziku v súvislosti s pravidelným fajčením marihuany/hašiša vypovedali zväčša ženy. „Nedôverčivejšími“ z tohto hľadiska boli aj dôchodcovia a respondenti z obcí do 1999 obyvateľov. Pravidelnú konzumáciu marihuany alebo hašiša považujú za malé alebo žiadne riziko z väčšej časti žiaci do 16 rokov a podnikatelia so zamestnancami.

znak	kategória	Q3 Do akej miery podľa Vás človek ohrozuje sám seba (fyzicky alebo inak), pokiaľ : „pravidelne fajčí marihuanu alebo hašiš“ ?				Total	
		žiadne riziko	malé riziko	stredne veľké riziko	veľké riziko		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 15-34	1,6	9,0	34,9	54,5	2020	100,0
pohlavie	1 muži	2,1	11,6	41,5	44,8	990	49,0
	2 ženy	1,1	6,5	28,7	63,7	1030	51,0
Vek	1 15 - 17	1,8	9,3	34,5	54,4	276	13,6
	2 18 - 24	1,9	9,9	40,7	47,6	708	35,1
	3 25 - 29	1,7	10,3	32,2	55,7	542	26,8
	4 30 - 34	0,9	6,1	30,0	63,0	494	24,4
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	1,9	7,8	28,9	61,5	605	30,0
	2 od 2 000 do 9 999	1,0	7,9	38,7	52,5	416	20,6
	3 od 10 000 do 49 999	1,4	8,1	37,7	52,8	494	24,5
	4 od 50 000 do 99 999	1,3	11,7	34,3	52,7	245	12,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	2,5	12,8	38,6	46,2	259	12,8
kraj	1 Bratislavský	3,2	13,2	43,4	40,2	227	11,2
	2 Trnavský	2,0	11,5	36,0	50,6	208	10,3
	3 Trenčiansky	1,3	10,5	35,1	53,1	230	11,4
	4 Žilinský	1,7	5,2	32,8	60,4	261	12,9
	5 Nitriansky	1,5	8,5	36,2	53,8	266	13,2
	6 Banskobystrický	1,2	9,6	34,0	55,2	245	12,1
	7 Prešovský	1,0	7,0	33,7	58,3	290	14,4
	8 Košický	1,4	8,1	30,3	60,2	293	14,5

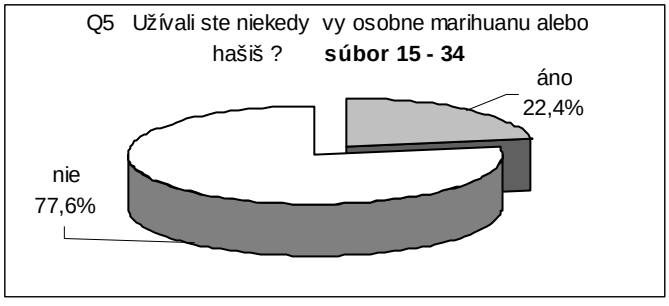
Viac ako polovica oslovených ľudí vo veku 15 až 34 rokov (54,6 %) pozná osobne niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš.

Sú to poväčšine študenti a učni, ktorí osobne poznajú človeka užívajúceho marihuanu alebo hašiš. Podľa veľkostnej skupiny obce sú to skôr oslovení z miest nad 100 000 obyvateľov a z hľadiska regionálneho respondenti Bratislavského kraja.

znak	kategória	Q4 Poznáte osobne niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš ?		Total	
		áno	nie		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 15-34	54,6	45,4	2020	100,0
pohlavie	1 muži	60,5	39,5	990	49,0
	2 ženy	48,9	51,1	1030	51,0
Vek	1 15 - 17	60,9	39,1	276	13,6
	2 18 - 24	70,3	29,7	708	35,1
	3 25 - 29	50,3	49,7	542	26,8
	4 30 - 34	33,3	66,7	494	24,4
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	51,7	48,3	605	30,0
	2 od 2 000 do 9 999	47,2	52,8	416	20,6
	3 od 10 000 do 49 999	56,9	43,1	494	24,5
	4 od 50 000 do 99 999	56,8	43,2	245	12,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	66,6	33,4	259	12,8
kraj	1 Bratislavský	70,9	29,1	227	11,2
	2 Trnavský	54,0	46,0	208	10,3
	3 Trenčiansky	56,7	43,3	230	11,4
	4 Žilinský	51,7	48,3	261	12,9
	5 Nitriansky	55,4	44,6	266	13,2
	6 Banskobystrický	53,2	46,8	245	12,1
	7 Prešovský	46,7	53,3	290	14,4
	8 Košický	51,4	48,6	293	14,5

Osobnú skúsenosť s konzumáciou marihuany alebo hašiša uviedlo 22,4 % občanov oslovených telefonickým prieskumom (premenná LTP). V absolútnom vyjadrení to v prevážnom súbore predstavuje spolu 453 LTP užívateľov.

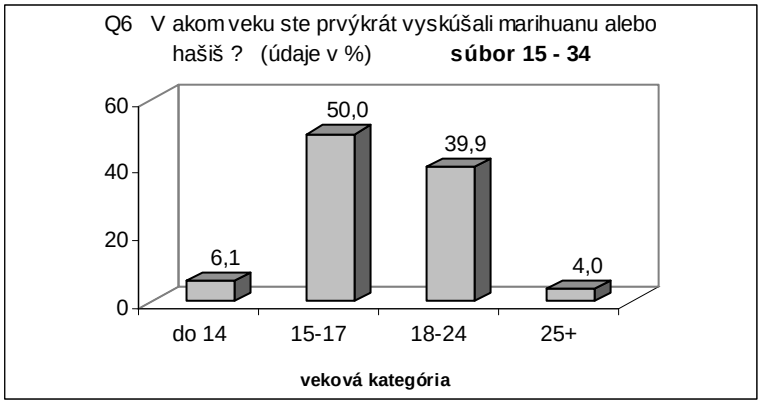

Užitie marihuany/hašiša minimálne raz v živote priznalo 28 % mužov a o 11 % menej žien. Každý tretí respondent z mesta nad 100 000 obyvateľov v prieskume potvrdil svoju osobnú skúsenosť s užitím marihuany alebo hašiša. Rovnakú odpoveď

uvádzalo i takmer 30 % respondentov - študentov (resp. učňov) a bezmála 38 % z opýtaných v Bratislavskom kraji.

znak	kategória	Q5 Užívali ste niekedy vy osobne marihuanu alebo hašiš ? áno	Q5 Užívali ste niekedy vy osobne marihuanu alebo hašiš ? nie	Total Count	Total Col %
		Row %	Row %		
spolu	1 15-34	22,4	77,6	2020	100,0
pohlavie	1 muži	28,2	71,8	990	49,0
	2 ženy	16,8	83,2	1030	51,0
vek	1 15 - 17	14,2	85,8	276	13,6
	2 18 - 24	34,4	65,6	708	35,1
	3 25 - 29	19,4	80,6	542	26,8
	4 30 - 34	13,1	86,9	494	24,4
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	17,8	82,2	605	30,0
	2 od 2 000 do 9 999	17,3	82,7	416	20,6
	3 od 10 000 do 49 999	23,5	76,5	494	24,5
	4 od 50 000 do 99 999	26,7	73,3	245	12,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	35,1	64,9	259	12,8
kraj	1 Bratislavský	37,7	62,3	227	11,2
	2 Trnavský	24,9	75,1	208	10,3
	3 Trenčiansky	21,3	78,7	230	11,4
	4 Žilinský	17,3	82,7	261	12,9
	5 Nitriansky	21,7	78,3	266	13,2
	6 Banskobystrický	22,4	77,6	245	12,1
	7 Prešovský	19,1	80,9	290	14,4
	8 Košický	18,2	81,8	293	14,5

Viac ako polovica opýtaných (56,1 %), ktorí priznali, že sami niekedy marihuanu či hašiš užili/užívali, nemala pri prvom užití viac ako 17 rokov. Najčastejšie uvádzaný vek, v ktorom respondenti mali prvú osobnú skúsenosť s užitím, resp. kedy prvý krát vyskúšali marihuanu alebo hašiš, je v kategórii 15 až 17 rokov. Priemerný vek prvého užitia bol 17,72 rokov, najnižší uvedený vek bol 11 a maximálny 32 rokov.

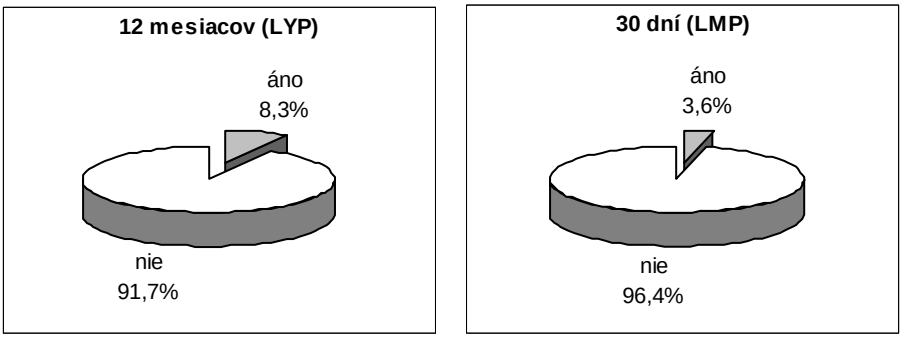

Respondenti so základným vzdelaním prvý krát konzumovali marihuanu/hašiš väčšinou vo veku 15 až 17 rokov, vysokoškoláci ju prvý krát užili neskôr - prevažne vo veku 18 až 24 rokov.

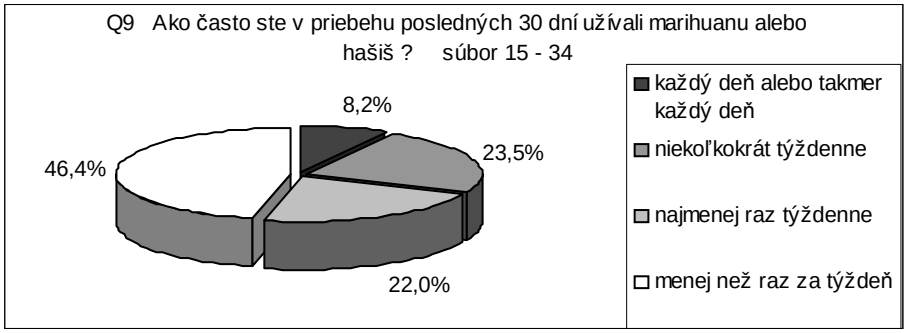
Znak	kategória	Q6 V akom veku ste prvýkrát vyskúšali marihuanu alebo hašiš ?				Total	
		do 14	15-17	18-24	25+		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 15-34	6,1	50,0	39,9	4,0	453	100,0
pohlavie	1 muži	4,7	51,2	39,2	4,9	280	61,8
	2 ženy	8,3	48,1	40,9	2,7	173	38,2
Vek	1 15 - 17	10,0	90,0			39	8,7
	2 18 - 24	6,6	59,5	33,9		243	53,8
	3 25 - 29	6,0	33,0	59,0	2,0	105	23,3
	4 30 - 34	1,8	17,9	55,4	25,0	65	14,3
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	4,6	56,2	38,2	1,1	108	23,8
	2 od 2 000 do 9 999	6,5	36,7	48,9	7,9	72	15,9
	3 od 10 000 do 49 999	1,5	56,4	37,1	5,0	116	25,7
	4 od 50 000 do 99 999	10,5	51,2	36,5	1,8	66	14,5
	5 nad 100 000 obyvateľov	9,9	44,2	40,9	5,0	91	20,1
kraj	1 Bratislavský	9,6	51,6	34,9	3,9	85	18,8
	2 Trnavský	3,9	52,9	41,0	2,2	52	11,4
	3 Trenčiansky	11,3	52,0	32,1	4,7	49	10,8
	4 Žilinský	6,6	37,4	48,3	7,7	45	10,0
	5 Nitriansky		54,6	39,4	6,0	58	12,7
	6 Banskobystrický	1,9	62,0	34,1	1,9	55	12,1
	7 Prešovský	7,2	46,7	44,1	2,1	56	12,3
	8 Košický	6,8	39,8	49,1	4,3	53	11,8

Osem percent oslovených (vo veku 15 – 34 rokov) užilo marihuanu alebo hašiš v priebehu posledného roku (premenná LYP). Necelé štyri percentá konzumovali marihuanu/hašiš v priebehu posledných 30 dní (premenná LMP). V absolútnom vyjadrení to predstavuje spolu (v prevážením súbore) 168 LYP užívateľov, resp. 73 LMP užívateľov.

súbor 15 – 34 Užili ste marihuanu alebo hašiš v priebehu posledných:

Najfrekventovanejšou odpoveďou u občanov, ktorí užili marihuanu/hašiš v priebehu posledného mesiaca bolo tvrdenie, že tak urobili menej než raz za týždeň.

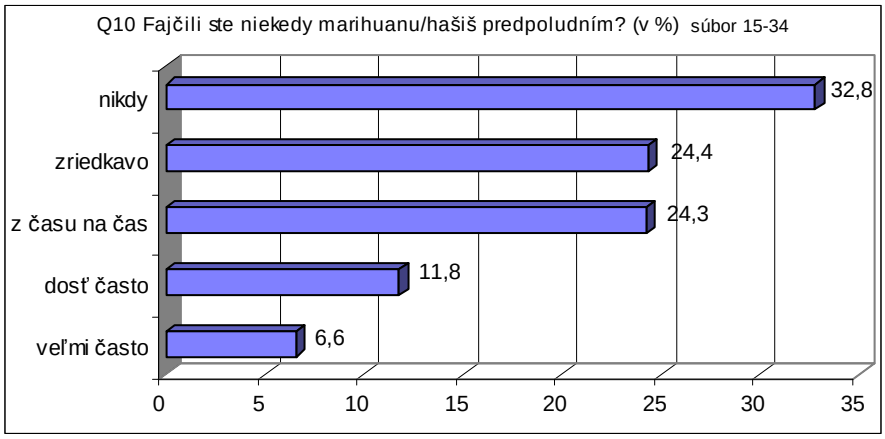
Užitie marihuany alebo hašiša v priebehu posledného roka (LYP) uviedlo 10,5 percenta mužov a o 4 percentá menej žien vo veku 15 – 34 rokov. Pri mesačnej prevalencii (LMP) je rozdiel v podiele medzi mužmi a ženami o polovicu nižší. Pri celoročnej aj pri mesačnej prevalencii je z hľadiska veľkostnej skupiny obce najväčší podiel užívateľov v mestách nad 100 000 obyvateľov. Najväčší podiel LYP aj LMP užívateľov bol vzhľadom na socioprofesijné zaradenie respondentov v skupine študentov a učňov, z geografického pohľadu bol v Bratislavskom kraji.

Znak	kategória	LYP		Total		LMP		Total	
		áno	nie			áno	nie		
		Row %	Row %	Count	Col %	Row %	Row %	Count	Col %
Spolu	1 15-34	8,3	91,7	2020	100,0	3,6	96,4	2020	100,0
Pohlavie	1 muži	10,5	89,5	990	49,0	4,6	95,4	990	49,0
	2 ženy	6,2	93,8	1030	51,0	2,7	97,3	1030	51,0
Vek	1 15 - 17	9,6	90,4	276	13,6	3,6	96,4	276	13,6
	2 18 - 24	14,4	85,6	708	35,1	6,0	94,0	708	35,1
	3 25 - 29	4,5	95,5	542	26,8	1,9	98,1	542	26,8
	4 30 - 34	3,0	97,0	494	24,4	2,1	97,9	494	24,4
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	5,4	94,6	605	30,0	2,5	97,5	605	30,0
	2 od 2 000 do 9 999	4,8	95,2	416	20,6	1,7	98,3	416	20,6
	3 od 10 000 do 49 999	10,3	89,7	494	24,5	4,6	95,4	494	24,5
	4 od 50 000 do 99 999	9,7	90,3	245	12,2	3,6	96,4	245	12,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	15,7	84,3	259	12,8	7,7	92,3	259	12,8
kraj	1 Bratislavský	18,1	81,9	227	11,2	9,8	90,2	227	11,2
	2 Trnavský	9,0	91,0	208	10,3	2,9	97,1	208	10,3
	3 Trenčiansky	9,4	90,6	230	11,4	4,7	95,3	230	11,4
	4 Žilinský	4,7	95,3	261	12,9	1,5	98,5	261	12,9
	5 Nitriansky	9,2	90,8	266	13,2	3,5	96,5	266	13,2
	6 Banskobystrický	6,5	93,5	245	12,1	1,8	98,2	245	12,1
	7 Prešovský	5,7	94,3	290	14,4	2,6	97,4	290	14,4
	8 Košický	5,9	94,1	293	14,5	3,1	96,9	293	14,5

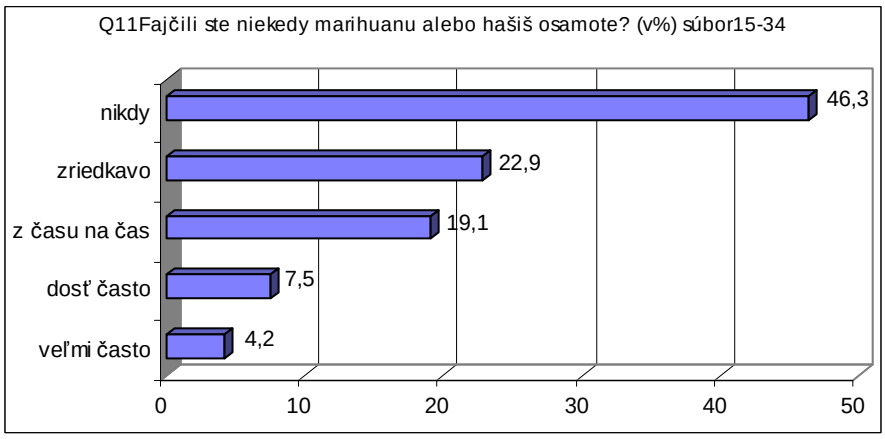
2.3.2.B Analýza otázok škály CAST (Q10-Q15) súboru 15 – 34

Zdroj tohto zoskupenia šiestich otázok škály CAST je bližšie opísaný v kapitole 2.2.2.B. Pripomíname, že na tieto otázky odpovedali iba oslovení uvádzajúci užitie marihuany/hašiša v priebehu posledného mesiaca (v absolútnom vyjadrení to predstavuje spolu (v prevážením súbore) 73 LMP užívateľov). Na tomto mieste sa venujeme výsledkom tohto súboru otázok :

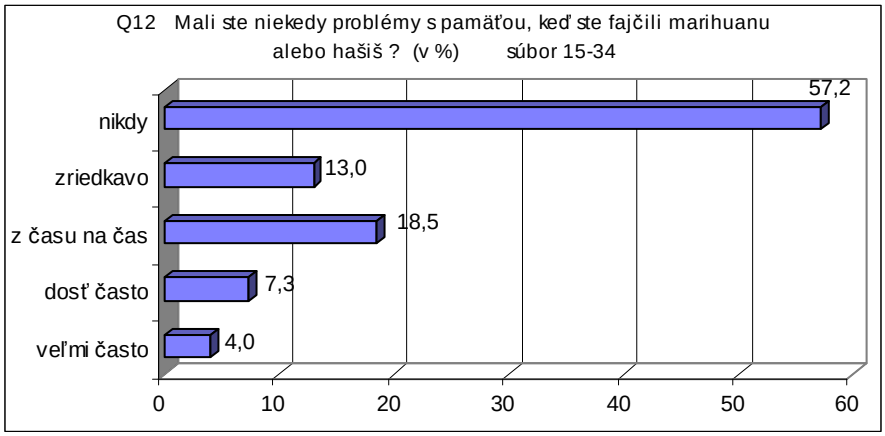
- dve tretiny LMP užívateľov (vo veku 15 – 34 rokov) už niekedy fajčili marihuanu/hašiš aj predpoludním. Väčšia časť z nich tak konala zriedkavo alebo z času na čas, 18,4 % však fajčilo predpoludním často.

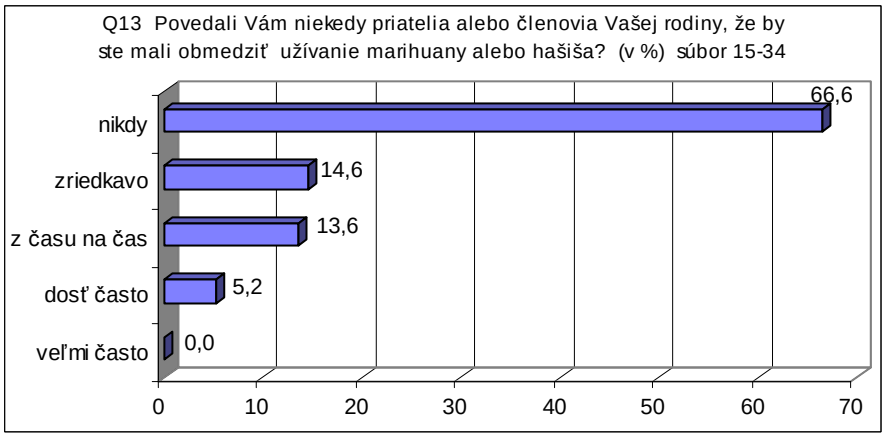
- prevažná časť LMP užívateľov (46,3 %) nikdy nefajčila marihuanu/hašiš osamote. Podobne ako v súbore 15 - 64 aj v súbore „mladých“ (15 - 34) vidieť tendenciu fajčenia skôr v spoločnosti iných ľudí než osamote.

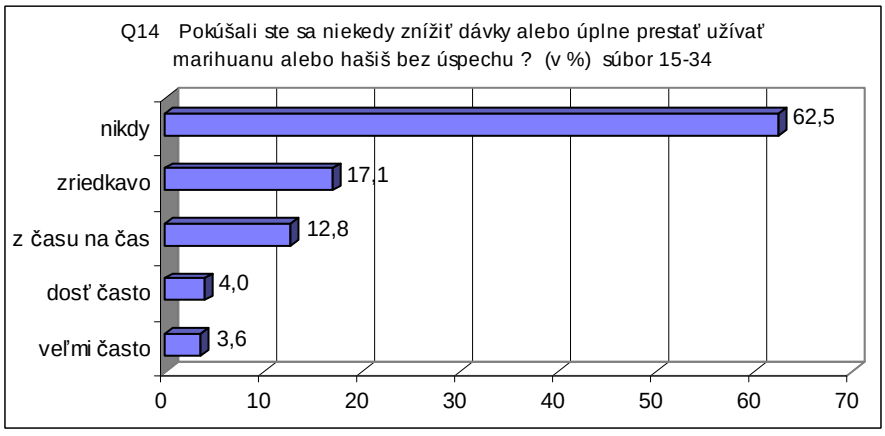
- takmer 43 percent LMP užívateľov už niekedy pocítili problémy s pamäťou následne po požití marihuany/hašiša.

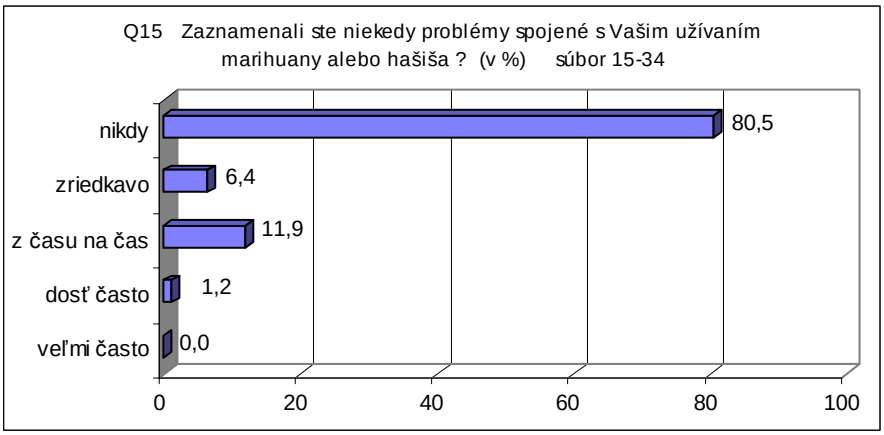
- tretine LMP užívateľov ich vlastní príbuzní či priatelia radili obmedzenie užívania marihuany resp. hašiša.

- temer 38 % LMP užívateľov sa pokúšalo znížiť dávky alebo úplne prestať užívať marihuanu/hašiš, no bezúspešne.

- pätina LMP užívateľov priznala svoje problémy spojené s týmto užívaním (napr.hádky, bitka, nehoda, zlé výsledky v škole, problémy na pracovisku).

Otázky Q10 až Q15 sme po vzore francúzskeho modelu prekódovali – postup je podrobnejšie uvedený v kapitole 2.2.2.B.

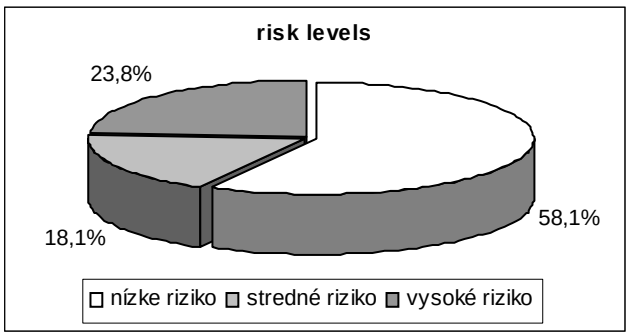
súbor 15 - 34	počet			podiel (%)		
otázka	**„0“**	**„1“**	spolu	**„0“**	**„1“**	spolu
Q10 Fajčili ste niekedy marihuanu alebo hašiš predpoludním? **CAST1 recode:1,2=0; 3,4,5=1**	42	31	73	57,2	42,8	100,0
Q11 Fajčili ste niekedy marihuanu alebo hašiš osamote? **CAST2 recode:1,2=0; 3,4,5=1**	51	23	73	69,2	30,8	100,0
Q12 Mali ste niekedy problémy s pamäťou, keď ste fajčili marihuanu alebo hašiš? **CAST3 recode:1=0; 2,3,4,5=1**	42	31	73	57,2	42,8	100,0
Q13 Povedali Vám niekedy priatelia alebo členovia Vašej rodiny, že by ste mali obmedziť užívanie marihuany alebo hašiša? **CAST4 recode:1=0; 2,3,4,5=1**	49	24	73	66,6	33,4	100,0
Q14 Pokúšali ste sa niekedy znížiť dávky alebo úplne prestať užívať marihuanu alebo hašiš bez úspechu? **CAST5 recode:1=0; 2,3,4,5=1**	46	28	73	62,5	37,5	100,0
Q15 Zaznamenali ste niekedy problémy spojené s Vašim užívaním marihuany alebo hašiša? **CAST6 recode:1=0; 2,3,4,5=1**	59	14	73	80,5	19,5	100,0

Sumarizovaním bodov (resp. kódov za otázky Q10 (CAST1) – Q15 (CAST6) získame prehľad o počtoch respondentov telefonického prieskumu (respondentov vo veku 15–34, ktorí užili marihuanu/hašiš v priebehu posledných 30 dní) na jednotlivých úrovniach rizika, resp. nebezpečenstva. Rovnica vyhodnocovania odpovedí skonštruovaná francúzskymi autormi je:

<0,2> = low risk (nízke riziko)
< 3 > = moderate risk (stredné riziko)
<4,6> = high risk (vysoké riziko)

Sum (CAST1,CAST2,CAST3, CAST4,CAST5,CAST6)		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	14	0,7	19,6	19,6
	1	21	1,0	28,2	47,8
	2	8	0,4	10,4	58,1
	3	13	0,7	18,1	76,2
	4	14	0,7	18,4	94,6
	5	2	0,1	2,4	97,0
	6	2	0,1	3,0	100,0
	Total	73	3,6	100,0	
Missing	System	1947	96,4		
Total		2020	100,0		

Na úrovni vysokého rizika (high risk) je necelá štvrtina LMP užívateľov vo veku 15 – 34 rokov, 18,1 % dosiahlo stupeň stredného rizika (moderate risk) a 58,1 % je na úrovni nízkeho rizika (low risk).

Pre ďaľšiu analýzu využijeme odvodené premenné test_0_1 a riziko. Premenná test_0_1 vznikne „spojením“ hodnôt 1 až 6 CAST_testu do jednej hodnoty označenej ako 1. Frekvenčná tabuľka ukazuje, že zo 73 LMP užívateľov marihuany 14, čo je 19,6% vykazuje nulovú hodnotu CAST_testu a 80,4% vyššie miery rizika.

test_0_1 COMPUTE test_0_1 = test

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	14	,7	19,6	19,6
	1	59	2,9	80,4	100,0
	Total	73	3,6	100,0	
Missing	System	1947	96,4		
Total		2020	100,0		

Na doplnenie analýzy výsledkov testu CAST sme použili položkovú analýzu a faktorovú analýzu.
Výsledky položkovej analýzy ukazujú na spoľahlivosť aplikácie sumy jednotlivých položiek ako výslednej charakteristiky pre meranie miery rizika. S súbore 15-34 sme zaznamenali 73 LMP užívateľov marihuany alebo hašiša. Položková analýza 6 zložiek CAST testu, ktoré vzniknú rekódovaním otátok Q10 až Q15, ukazuje mierne vyššiu spoľahlovosť – hodnota Cronbachovho Alpha je 0,61, ako vidno z tabuľky.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,610	,613	6

V prípade premenných nadobúdajúcich hodnoty 0 alebo 1 je priemer ekvivalentný podielu hodnoty 1 vo frekvenčnej tabuľke. Pre zaujímavosť uvádzame tabuľku základných štatistických charakteristík.

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
CAST1 recode:1,2=0; 3,4,5=1	,43	,498	73,40
CAST2 recode:1,2=0; 3,4,5=1	,31	,465	73,40
CAST3 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,43	,498	73,40
CAST4 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,33	,475	73,40
CAST5 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,38	,488	73,40
CAST6 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,19	,399	73,40

Dôležitým predpokladom využitia sumárnej charakteristiky je okrem rovnakého usmernenia jednotlivých zložiek testu aj aby ich vzájomný vzťah nebol záporne korelovaný. Uvedené predpoklady sú takmer splnené. Mierne záporne korerované sú zložky CAST2 a CAST5 avšak tento korelačný koeficient nie je signifikantný.

Inter-Item Correlation Matrix

	CAST1 recode:1, 2=0; 3,4,5=1	CAST2 recode:1, 2=0; 3,4,5=1	CAST3 recode:1 =0; 2,3,4,5=1	CAST4 recode:1 =0; 2,3,4,5=1	CAST5 recode:1 =0; 2,3,4,5=1	CAST6 recode:1 =0; 2,3,4,5=1
CAST1 recode:1,2=0; 3,4,5=1	1,000	,475	,427	,248	,032	,117
CAST2 recode:1,2=0; 3,4,5=1	,475	1,000	,354	,177	-,036	,128
CAST3 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,427	,354	1,000	,202	,026	,185
CAST4 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,248	,177	,202	1,000	,088	,417
CAST5 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,032	-,036	,026	,088	1,000	,294
CAST6 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,117	,128	,185	,417	,294	1,000

Nasledovná tabuľka ukazuje „význam“ jednotlivých zložiek v sumárnom teste. Koeficient Cronbachovho Alpha je najnižší ak vylúčime zložku CAST1 a najväčší ak vylúčime zložku CAST5.

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
CAST1 recode:1,2=0; 3,4,5=1	1,64	1,854	,451	,321	,518
CAST2 recode:1,2=0; 3,4,5=1	1,76	2,004	,375	,262	,552
CAST3 recode:1=0; 2,3,4,5=1	1,64	1,908	,405	,229	,538
CAST4 recode:1=0; 2,3,4,5=1	1,73	1,999	,365	,218	,556
CAST5 recode:1=0; 2,3,4,5=1	1,69	2,309	,113	,094	,656
CAST6 recode:1=0; 2,3,4,5=1	1,87	2,115	,379	,254	,555

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
2,07	2,714	1,647	6

Zaujímavý výsledok dostaneme aplikáciou faktorovej analýzy na zložky CAST-testu. Výsledkom sú dva komponenty, ktoré vyjadrujú určitú blízkosť zložiek CAST1, CAST2 a CAST3 a potom zase zložiek CAST4, CAST5 a CAST6.

Rotated Component Matrix(a)

	Component	
	1	2
CAST1 recode:1,2=0; 3,4,5=1	,805	,070
CAST2 recode:1,2=0; 3,4,5=1	,780	-,010
CAST3 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,716	,129
CAST6 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,140	,822
CAST5 recode:1=0; 2,3,4,5=1	-,163	,676
CAST4 recode:1=0; 2,3,4,5=1	,335	,614

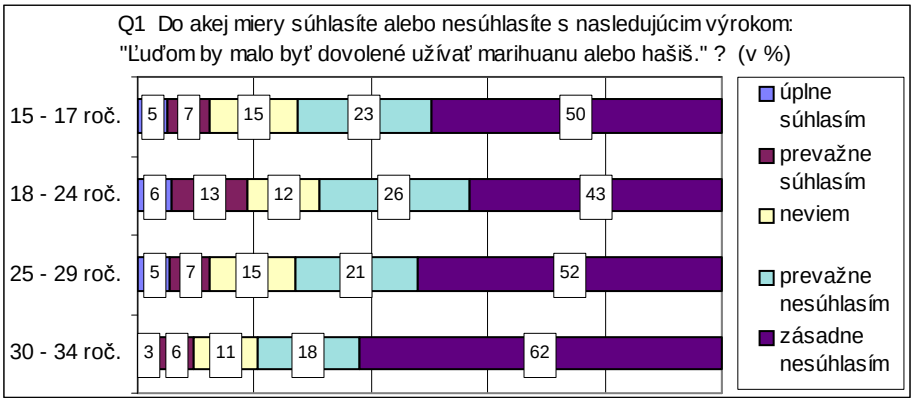
Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.
a Rotation converged in 3 iterations.

2.3.2.C Výsledky za súbor 15 - 34 z hľadiska vekových kategórií respondentov

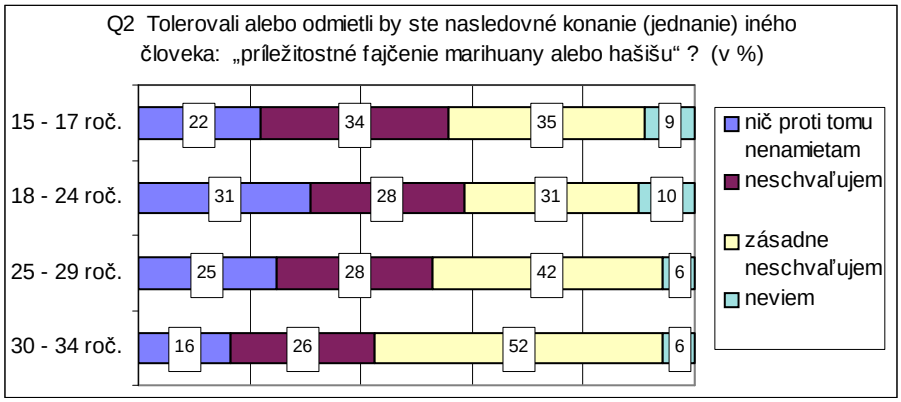
Pripomeňme si ešte raz vekovú štruktúru súboru 15 až 34 ročných respondentov prieskumu (je uvádzaná aj v kapitole 2.3.1.).

D2 Vek respondenta		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	15 - 17	276	13,6	13,6	13,6
	18 - 24	708	35,1	35,1	48,7
	25 - 29	542	26,8	26,8	75,6
	30 - 34	494	24,4	24,4	100,0
	Total	2020	100,0	100,0	

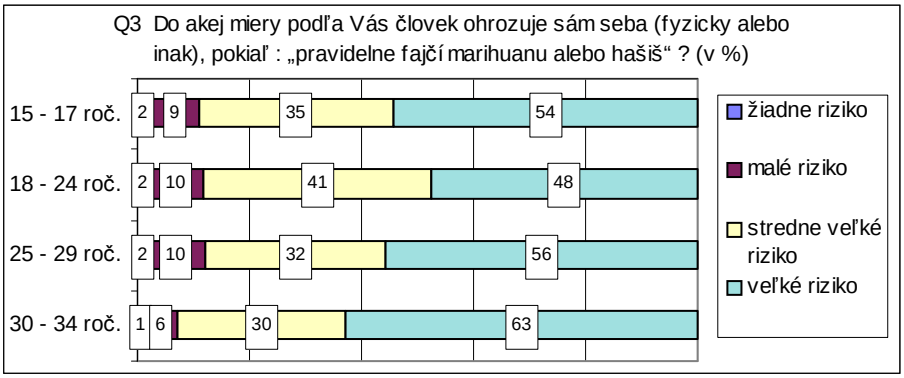
Kladne na otázku prípadnej legalizácie marihuany alebo hašiša reagovala takmer pätina respondentov vo veku 18 až 24 rokov. V ostatných vekových kategóriách súboru 15 - 34 bol podiel rovnako zmýšľajúcich o 7 až 10 percent menší.

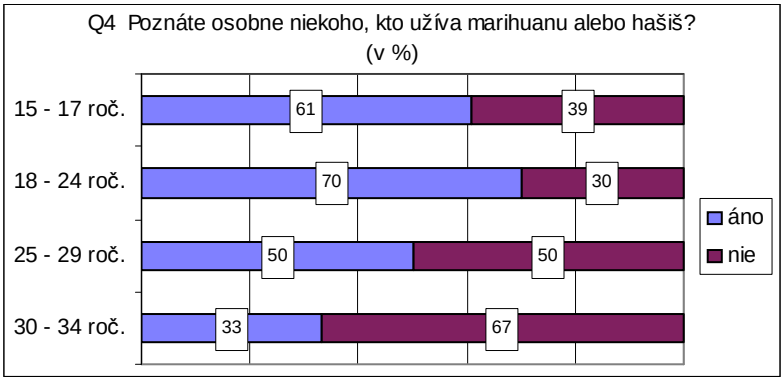
Najväčší podiel opýtaných, ktorí nič nenamietajú proti príležitostnému fajčeniu marihuany/hašiša, je v kategórii 18 až 24 ročných. V porovnaní s tým, v kategórii tridsiatnikov (30-34 roč.) je tento podiel polovičný.

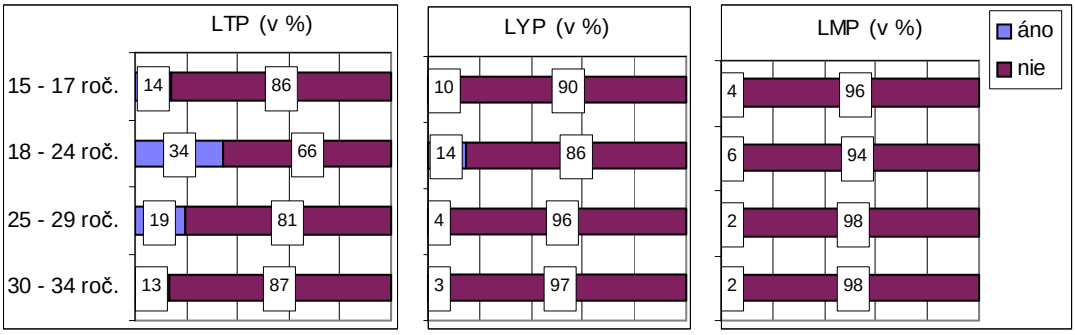
V súbore 15 až 34 ročných účastníkov prieskumu je to práve kategória najstarších respondentov (30 – 34 roč.), kde sme zistili najväčší podiel ľudí považujúcich pravidelné fajčenie marihuany alebo hašiša za veľké riziko ohrozujúce užívateľa. Naopak vo vekovej kategórii 18 až 24 ročných je tento podiel najmenší.

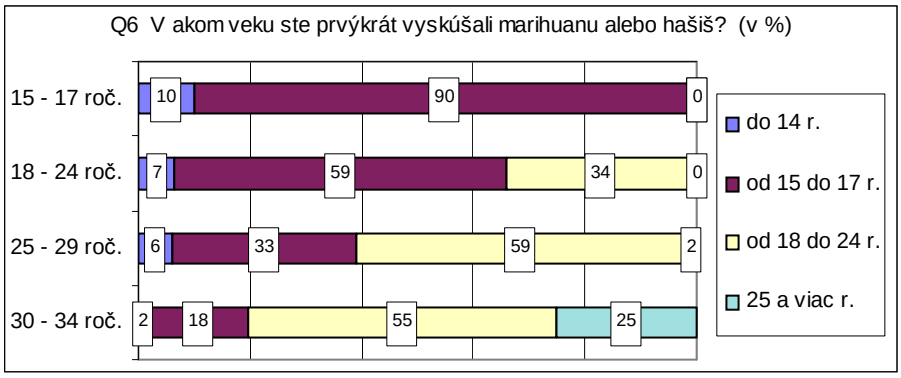
Sedemdesiat percent respondentov vo veku 18 až 24 rokov pozná osobne niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš. Rovnaké konštatovanie vyslovili aj tri pätiny opýtaných nie starších ako 17 rokov.

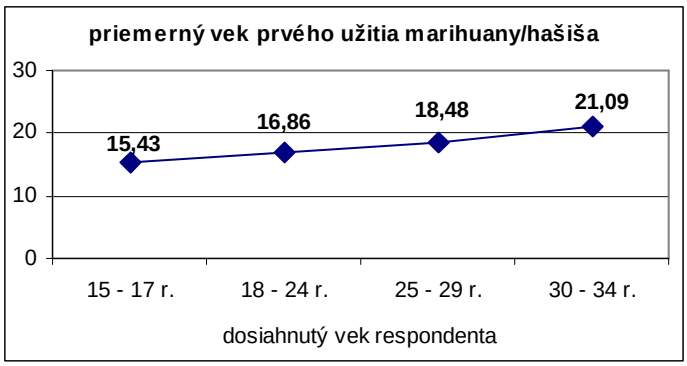
Na výsledky otázok o prevalencii (Q5,Q7,Q8) sa opäť pozrieme pomocou transformovaných premenných. Najkritickejšou sa javí veková kategória 18 až 24 ročných. Celoživotná, ročná i mesačná prevalencia je najvyššia práve v tejto vekovej kategórii respondentov. Každý tretí človek v tomto veku už niekedy užil marihuanu či hašiš (LTP).

Pätina tridsiatnikov (30–34 roč.), ktorí už niekedy okúsili marihuanu alebo hašiš, nemala pri prvom užití viac ako 17 rokov. Pre porovnanie v súbore mladších respondentov (25-29 roč.) prvýkrát užilo v rovnakom veku marihuanu/hašiš takmer 40 percent z nich. Medzi opýtanými vo veku 18 až 24 rokov to boli až dve tretiny.

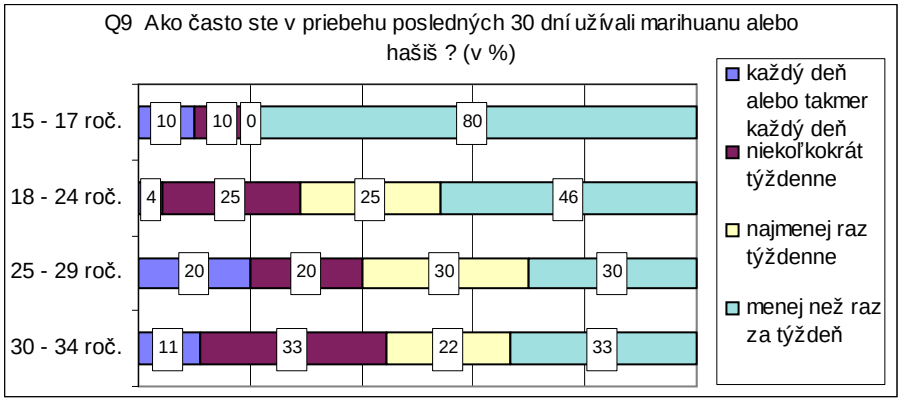

Priemerný vek prvého užitia marihuany alebo hašišu dnešných tínedžerov je v porovnaní s priemerným vekom prvého užitia tridsiatnikov nižší. Rozdiel medzi priemerným vekom prvého okúsenia tejto drogy oslovených vo veku 15-17 rokov a oslovených vo veku 30-34 rokov je takmer 6 rokov.

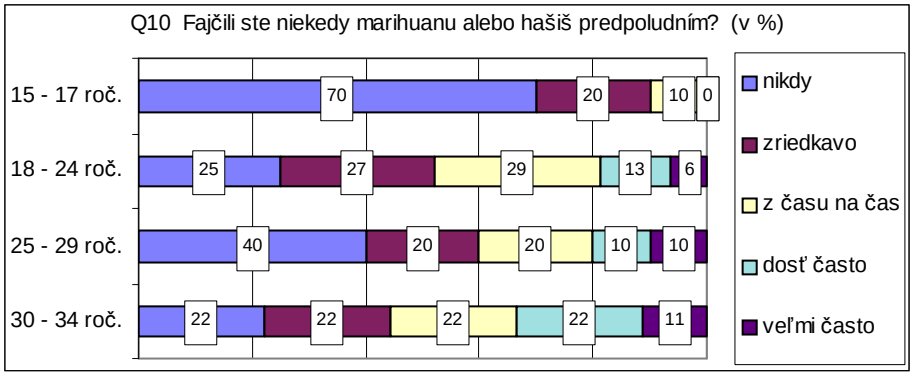

Na otázky Q9 až Q15 odpovedali iba respondenti, ktorí uviedli užitie marihuany alebo hašiša v priebehu posledného mesiaca. Ide o 73 opýtaných (3,6 % zo súboru 15-34 ročných), ale napriek tomu, uvádzame štruktúru ich odpovedí z hľadiska veku.

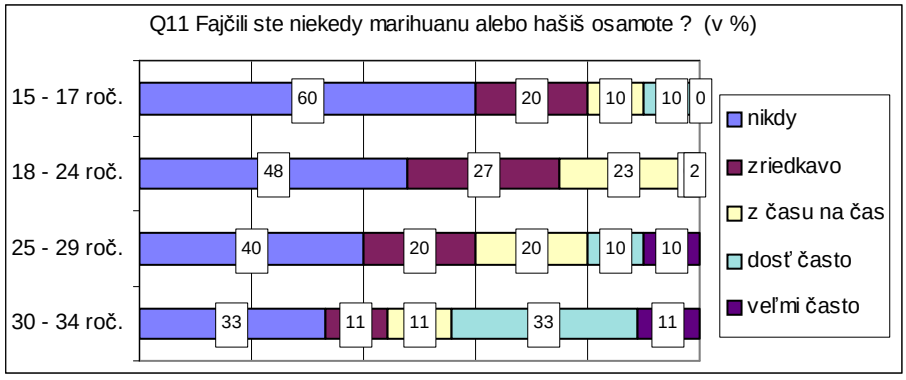
- prehľad frekvencií užívania marihuany/hašiša u respondentov, ktorí uviedli konzumáciu tejto drogy v priebehu posledných 30 dní, naznačuje častejšie užívanie u oslovených vo vyššom veku (25-29,30-34).

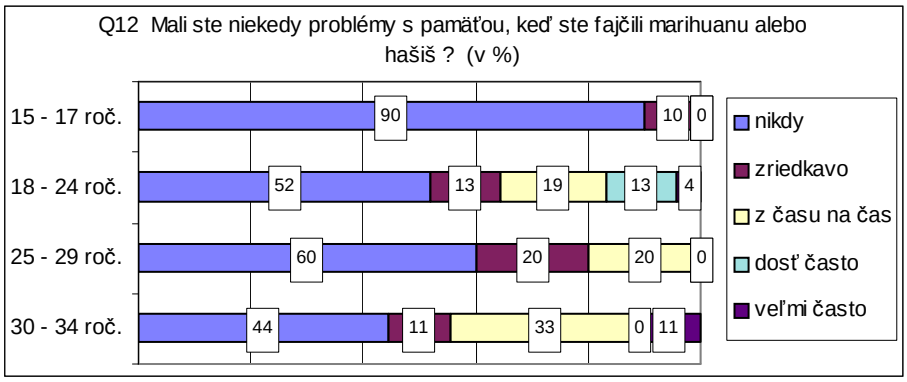
- najväčší podiel opýtaných, ktorí priznali časté fajčenie („dosť často“ + „veľmi často“) marihuany/hašiša už predpoludním je vo vekovo najstaršej kategórii sledovaného súboru (30-34).

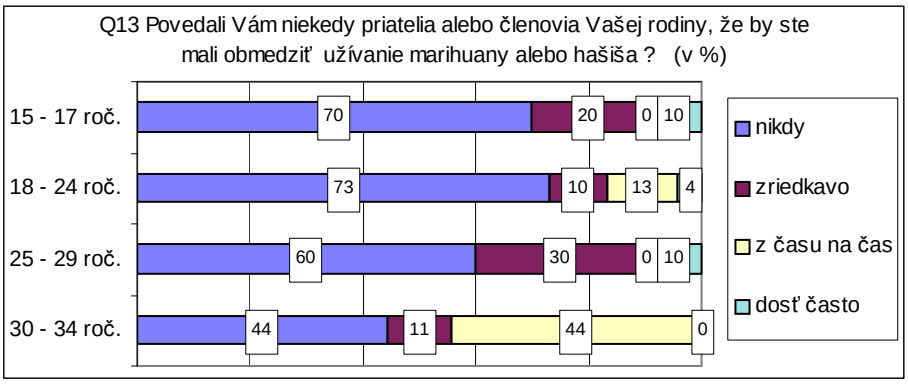
- tri pätiny oslovených 15 až 17 ročných ľudí nikdy nefajčili marihuanu alebo hašiš osamote. Podiel respondentov s totožným tvrdením v starších vekových kategóriách je menší.

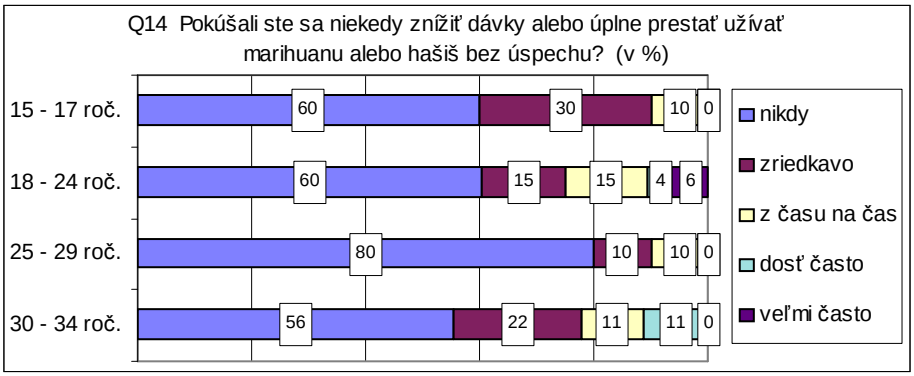
- zatiaľ čo najmladší opýtaní (15-17 roč.) hovorili v súvislosti s fajčením marihuany/hašiša iba o zriedkavých prípadne žiadnych problémoch s pamäťou, starší respondenti vypovedali o častejších problémoch.

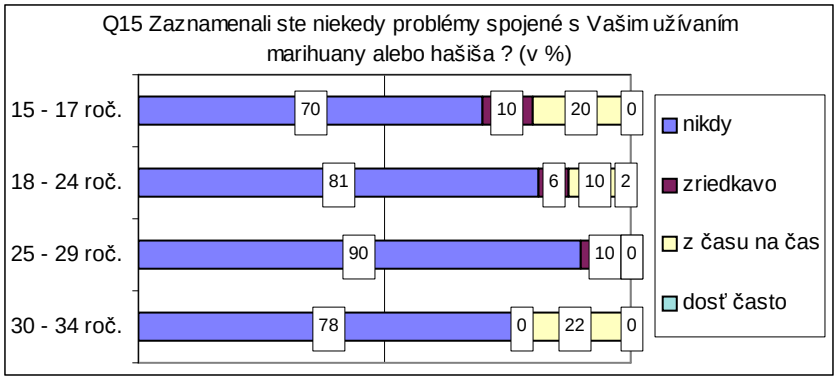
- mieru resp. intenzitu s akou príbuzní či priatelia odporúčali respondentom obmedzenie užívania marihuany/hašiša zobrazuje nasledujúci graf. Pokým v skupine tridsiatnikov takéto odporučenie už niekedy v živote dostal každý druhý, vo vekovo mladších skupinách (15-17,18,24) to bola ani nie tretina.

- dve pätiny opýtaných vo vekových kategóriách 15-17, 18-24 a 30-34 sa už niekedy pokúšali znížiť dávky alebo úplne prestať, no bezúspešne. V skupine 25 až 29 ročných je pätina ľudí v rovnakej situácii.

- bezmála tretina oslovených mladých ľudí vo veku 15 až 17 rokov priznala osobné problémy spojené s užívaním marihuany/hašiša (napr. hádky, bitka, nehoda, zlé výsledky v škole). V ďalších troch vekových kategóriách bol tento podiel menší (viď graf).

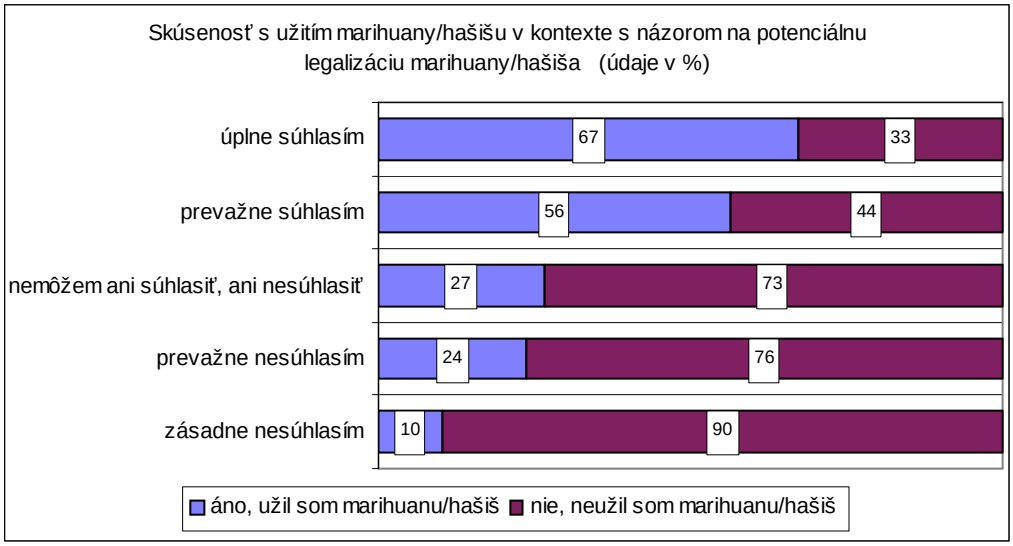

2.3.2.D Analýza vybraných vzťahov medzi meritórnymi otázkami súboru 15 – 34

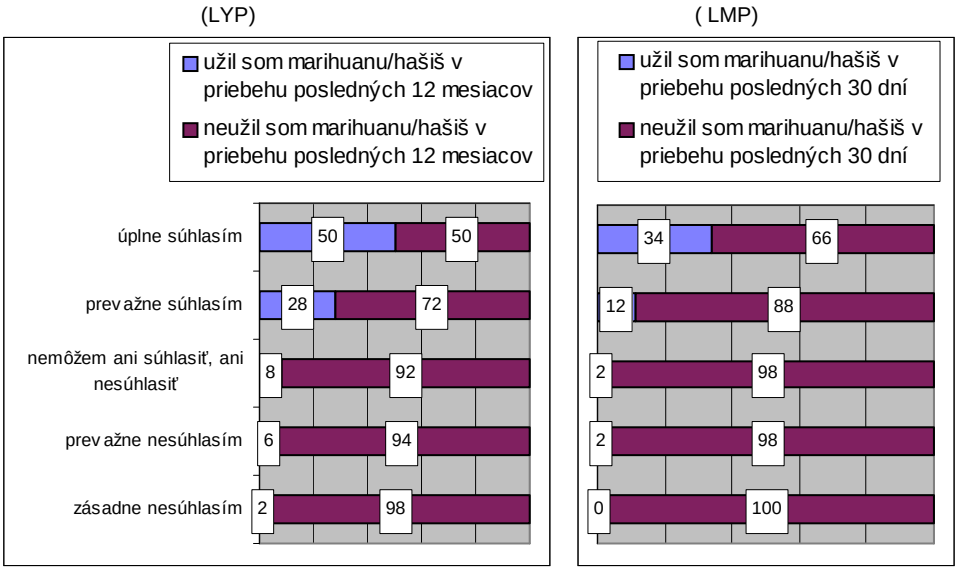
Analýzou vzťahu otázok Q1 až Q4 s prevalenciou LTP sme zistili ich signifikantnú závislosť. Vo všetkých štyroch prípadoch sme zaznamenali hodnotu P=0,000. Obdobne je to pri vzťahu otázok Q1 až Q4 s prevalenciami LYP a LMP.

Medzi respondentmi, ktorí sú za úplnú legalizáciu užívania marihuany/hašiša je 67 % takých, ktorí už niekedy v minulosti sami túto drogu užili. V radoch 15 až 34 ročnými opýtanými, ktorí sú naopak zásadne proti možnosti legalizácie je percento ľudí s osobnou skúsenosťou s užitím marihuany/hašiša badateľne nižšie (10 %).

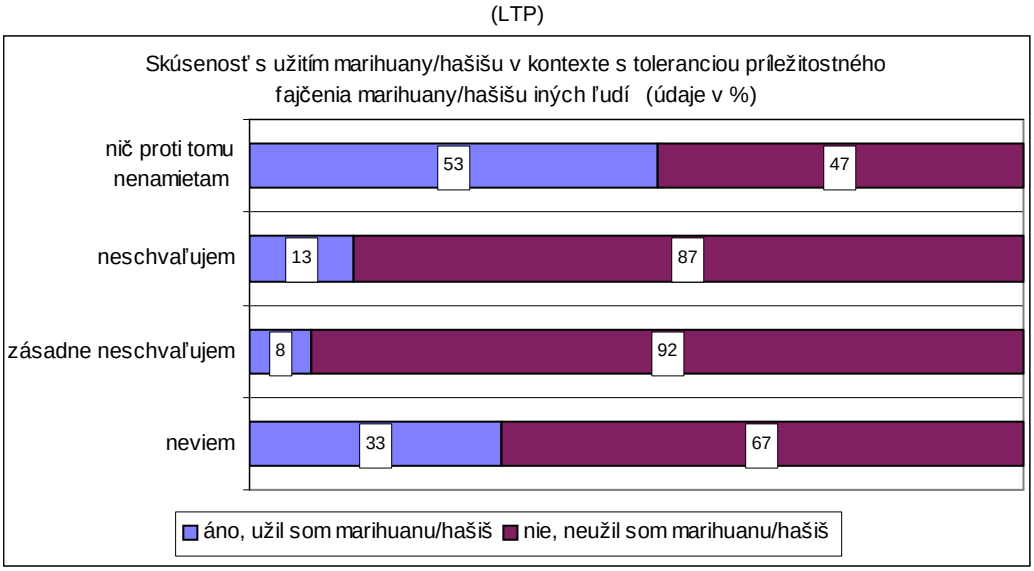
(LTP)

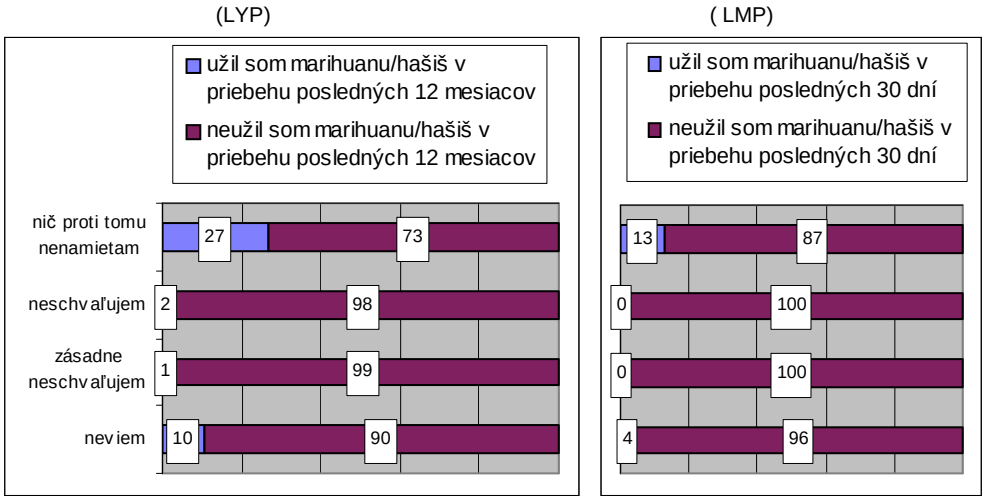
Obdobná tendencia je vo vzťahu užitia marihuany/hašiša v priebehu posledného roka (LYP) alebo posledného mesiaca (LMP) s otázkou Q1 – názor na legalizáciu tejto drogy. Podiel užívateľov je najvyšší medzi sympatizantmi legalizácie marihuany/hašiša.

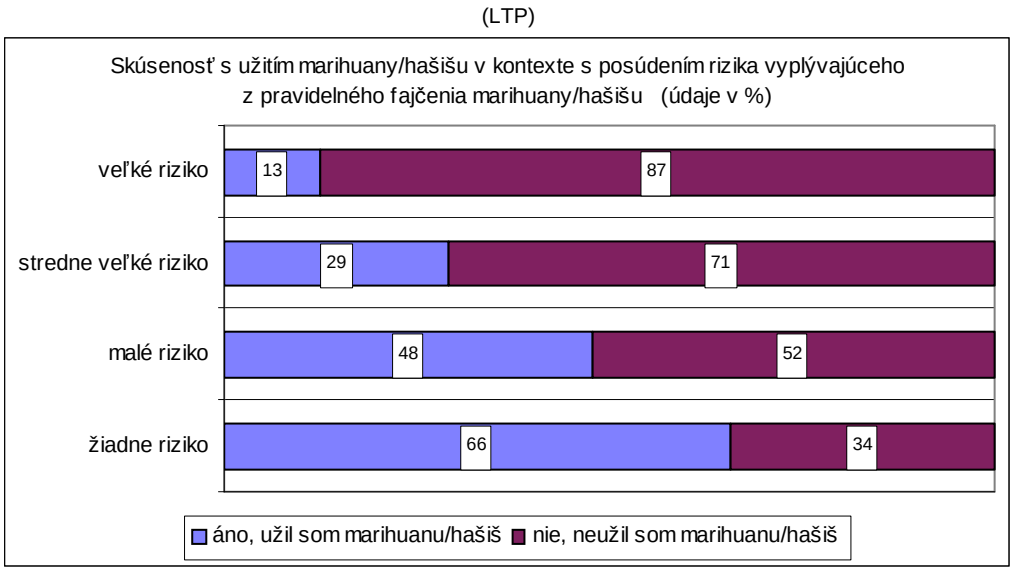
O málo viac ako polovica opýtaných tolerantných k príležitostnému fajčeniu marihuany alebo hašiša iných sú ľudia, ktorí túto drogu minimálne raz v živote užili. Medzi oslovenými, ktorí viac či menej zásadne odmietli takéto konanie, boli prevažne ľudia bez osobnej skúsenosti s konzumáciou marihuany/hašiša.

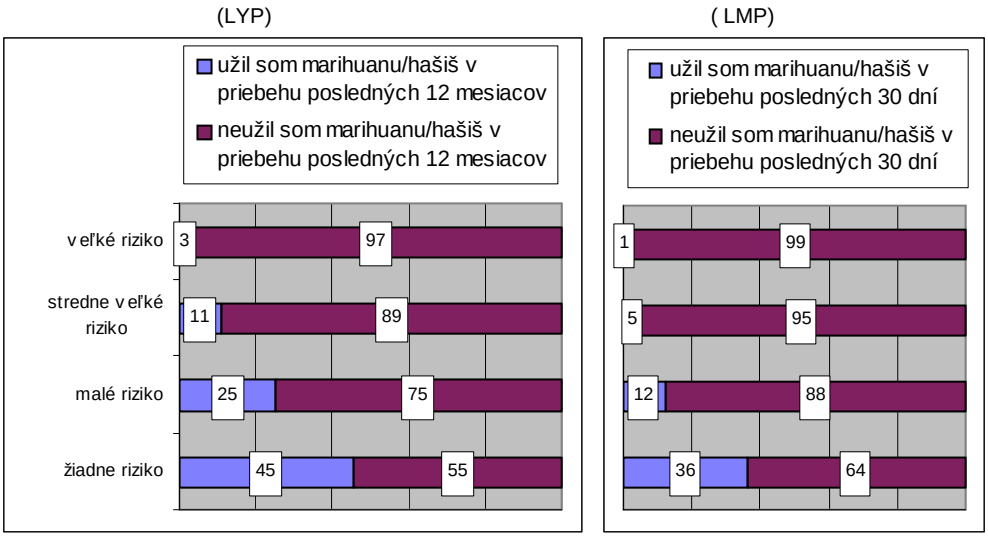
Aj pri vzťahu užitia marihuany/hašiša v priebehu posledného roka (LYP) alebo posledného mesiaca (LMP) s otázkou Q2 – tolerancia príležitostného fajčenia tejto drogy – boli najvyší podiel užívateľov medzi respondentmi, ktorí nič nenamietajú voči takémuto konaniu.

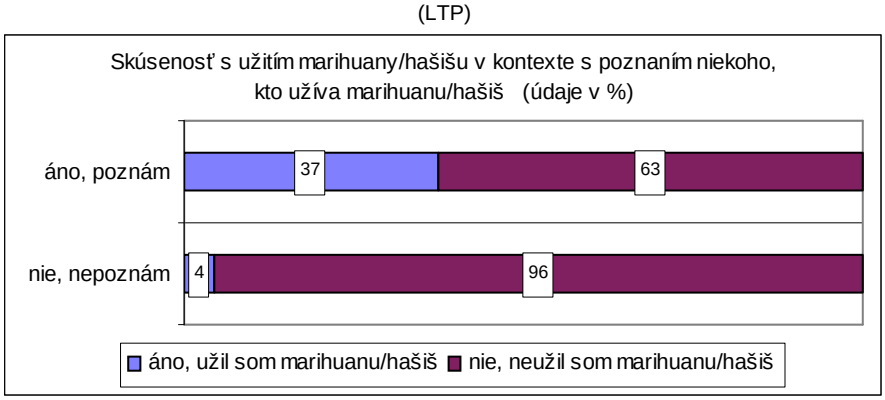
Z respondentov, ktorí „nevidia“ v pravidelnom fajčení marihuany/hašiša žiadne riziko (fyzické alebo iné), približne dve tretiny už niekedy vo svojom živote užili marihuanu alebo hašiš. Medzi opýtanými s opačným názorom (t.j. považujú takéto konanie za veľké riziko) je prevaha ľudí, ktorí túto drogu ani raz v živote neokúsili.

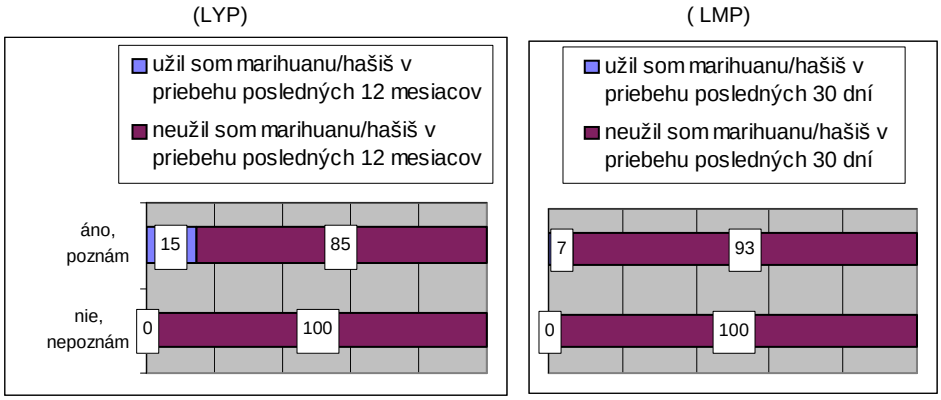
Takisto ako pri celoživotnej prevalencii (LTP), aj v prípade ročnej a mesačnej (LYP,LMP) je podiel užívateľov marihuany a hašiša najvyšší v skupine respondentov, podľa ktorých nie je v pravidelnom fajčení marihuany alebo hašiša vôbec žiadne riziko.

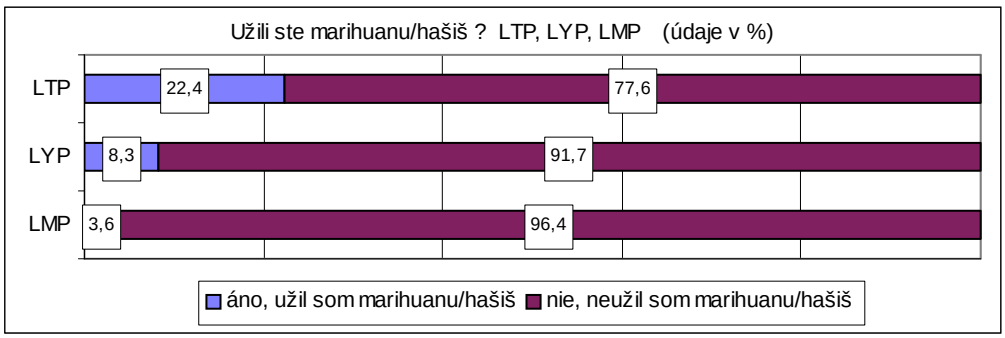
Tridsaťsedem percent respondentov, ktorí osobne poznajú človeka užívajúceho marihuanu alebo hašiš, má tiež osobnú skúsenosť s konzumáciou tejto drogy. Naopak v kategórii oslovených, ktorí žiadnych užívateľov nepoznajú, je podiel ľudí so skúsenosťou s marihuanou/hašišom značne menší.

Medzi respondentmi, ktorí nepoznajú osobne nikoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš, nie je ani jeden, ktorý by sám užil marihuanu za posledný mesiac a tiež za posledný rok.

Ako posledné v tejto kapitole ešte uvedieme porovnanie transformovaných premenných prevalencie: LTP = celoživotná prevalencia, LYP = prevalencia za posledných 12 mesiacov a LMP = prevalencia za posledných 30 dní.

2.4 Analýza výsledkov za súbor 35 - 64

V skúmanom výberovom súbore 35-64 boli aplikované váhy ws2005. Podobne ako v predchádzajúcej kapitole najskôr uvedieme výsledky za celý súbor a potom komparácie podľa veku ako aj prehľady podľa kontrolovaných demografických znakov a špeciálne sa venujeme analýze otázok testu CAST.

2.4.1 Štruktúra súboru 35 - 64 podľa demografických znakov

Vážený výberový súbor 35-64 je reprezentatívny za kontrolované demografické znaky: pohlavie (D1), vek (D2), kraj (D4) a veľkostná skupina obce (D5).

D1 Pohlavie		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 muž	504	49,5	49,5	49,5
	2 žena	515	50,5	50,5	100,0
	Total	1019	100,0	100,0	1019

D2 Vek respondenta		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 15 - 17	175	17,2	17,2	17,2
	2 18 - 24	379	37,2	37,2	54,4
	3 25 - 29	350	34,4	34,4	88,7
	4 30 - 34	115	11,3	11,3	100,0
	Total	1019	100,0	100,0	

D2T Presný vek respondenta

N	Valid	1019
	Missing	0
Mean		48,2
Median		48,0
Mode		50
Std. Deviation		8,3
Minimum		35
Maximum		64
Percentiles	25	41,0
	50	48,0
	75	54,0

D4 Do ktorého (VÚC) patrí vaše mesto, obec?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Bratislavský	116	11,4	11,4	11,4
	2 Trnavský	105	10,3	10,3	21,7
	3 Trenčiansky	116	11,4	11,4	33,2
	4 Žilinský	131	12,8	12,8	46,0
	5 Nitriansky	135	13,2	13,2	59,2
	6 Banskobystrický	124	12,2	12,2	71,4
	7 Prešovský	148	14,6	14,6	86,0
	8 Košický	143	14,0	14,0	100,0
	Total	1019	100,0	100,0	

D5 Koľko obyvateľov má približne vaše mesto, obec?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 do 1 999 obyvateľov	304	29,8	29,8	29,8
	2 od 2 000 do 9 999	208	20,4	20,4	50,2
	3 od 10 000 do 49 999	254	24,9	24,9	75,1
	4 od 50 000 do 99 999	123	12,1	12,1	87,2
	5 nad 100 000 obyvateľov	131	12,8	12,8	100,0
	Total	1019	100,0	100,0	

Znak „národnosť“ (D3) bol v prieskume sledovaný v dvoch obmenách – slovenská a iná národnosť.

D3 Aká je vaša národnosť?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 slovenská	908	89,1	89,1	89,1
	2 iná	111	10,9	10,9	100,0
	Total	1019	100,0	100,0	

Vzdelanie (D6) nebolo v prieskume použité ako kontrolovaný znak.

D6 Aké je vaše najvyššie ukončené vzdelanie?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 základné	269	26,4	26,4	26,4
	2 stredné bez maturity (učňovské)	307	30,1	30,1	56,5
	3 úplné stredné odborné s maturitou	232	22,8	22,8	79,3
	4 úplné stredné všeobecné s maturitou	104	10,2	10,2	89,5
	5 vysokoškolské	106	10,5	10,5	100,0
	Total	1019	100,0	100,0	

Na záver ešte štruktúra respondentov podľa ich sociálno-ekonomickej aktivity, resp. zamestnania (D7).

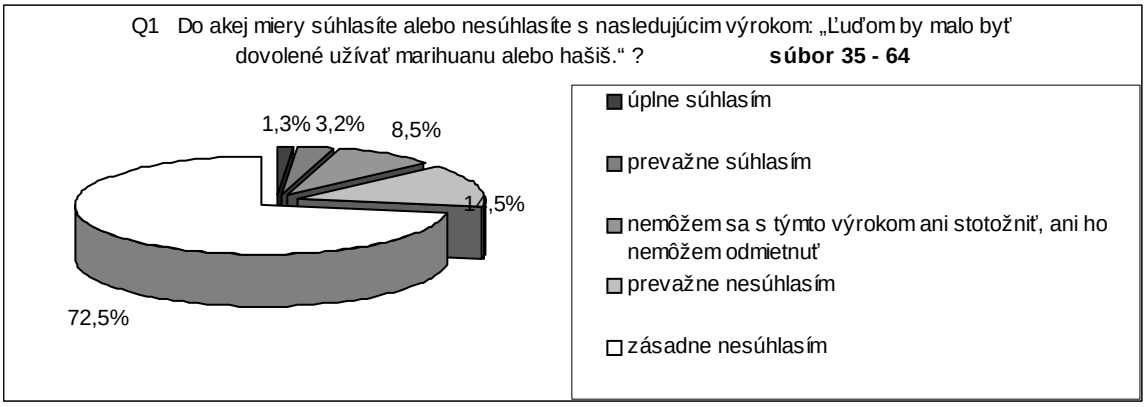
D7 Aké je vaše zamestnanie? Pracujete, alebo študujete?		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 pracujúci	626	61,4	61,4	61,4
	2 nezamestnaný	83	8,2	8,2	69,6
	3 dôchodca	189	18,5	18,5	88,1
	4 podnikateľ so zamestnancami	29	2,9	2,9	91,0
	5 podnikateľ bez zamestnancov	92	9,0	9,0	100,0
	6 žiak (do 16 rokov)	0	0,0	0,0	
	7 študent, učeň	0	0,0	0,0	
	Total	1019	100,0	100,0	

2.4.2 Výsledky za meritórne otázky súboru 35 – 64

V tejto kapitole budeme analyzovať výsledky meritórnych otázok za súbor 35–64, prehľadné výsledky otázok podľa kategórií vybraných demografických znakov [4)], uvedieme aj vybrané vzťahy medzi meritórnymi otázkami prezentované grafmi.

2.4.2.A Výsledky za otázky Q1 až Q8 súboru 35 – 64

Značná časť (87,0 %) respondentov telefonického prieskumu vo veku 35 – 64 rokov vyslovila odmietavé stanovisko na otázku potenciálnej legalizácie užívania marihuany/hašiša. Opačné stanovisko vyslovilo 4,5 percenta opýtaných.

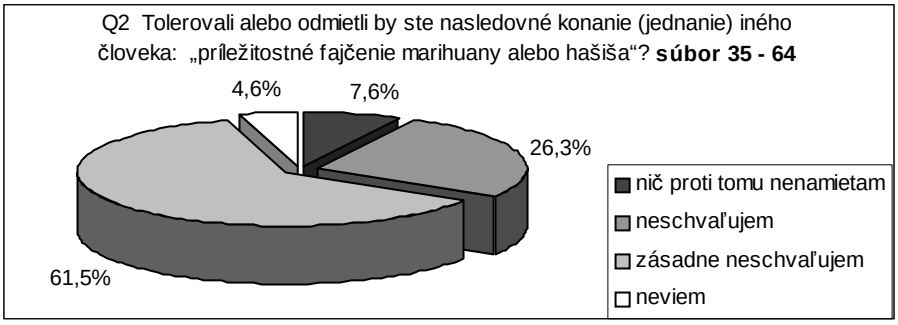
Z pohľadu skúmaných demografických charakteristík opýtaných sa odmietavo k legalizácii užívania marihuany/hašiša postavili skôr ženy a skôr dôchodcovia. Liberálnejšie zmýšľanie majú predovšetkým oslovení z radov podnikateľov so zamestnancami. [5)]

[4)] V záujme prehľadnosti uvádzame v tejto časti výsledky otázok podľa kategórií iba kontrolovaných demografických znakov, za ktoré je vážený výberový súbor 35-64 reprezentatívny: pohlavie, vek, kraj a veľkostná skupina obce. Kompletné tabuľky sú súčasťou prílohy.

[5)] Výsledky otázok telefonického prieskumu za súbor 35 - 64 z hľadiska vekových kategórií respondentov analyzujeme samostatne v kapitole 2.4.2.B.

znak	kategória	Q1 Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcim výrokom: „Ľuďom by malo byť dovolené užívať marihuanu alebo hašiš.“ ?					Total	
		úplne súhlasím	prevažne súhlasím	nemôžem sa s týmto výrokom ani stotožniť, ani ho nemôžem odmietnuť	prevažne nesúhlasím	zásadne nesúhlasím		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 35-64	1,3	3,2	8,5	14,5	72,5	1019	100,0
pohlavie	1 muži	2,2	4,4	9,6	13,7	70,2	504	49,5
	2 ženy	0,5	2,0	7,3	15,4	74,8	515	50,5
vek	5 35 - 39	3,6	4,7	9,3	14,5	67,9	175	17,2
	6 40 - 49	0,7	3,6	8,3	19,0	68,4	379	37,2
	7 50 - 59	1,0	3,0	9,5	11,5	75,0	350	34,4
	8 60 - 64	0,9		4,5	9,0	85,6	115	11,3
velk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	1,8	2,9	6,2	12,3	76,8	304	29,8
	2 od 2 000 do 9 999	2,4	3,2	7,7	10,8	75,8	208	20,4
	3 od 10 000 do 49 999		2,8	9,6	18,1	69,5	254	24,9
	4 od 50 000 do 99 999	0,8	4,6	11,2	14,2	69,0	123	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	1,6	3,0	10,0	18,9	66,5	131	12,8
kraj	1 Bratislavský	1,8	4,9	12,6	16,6	64,1	116	11,4
	2 Trnavský	1,7	2,8	10,6	11,2	73,6	105	10,3
	3 Trenčiansky	1,6	2,8	7,9	13,7	74,1	116	11,4
	4 Žilinský	2,5	2,1	12,5	16,1	66,9	131	12,8
	5 Nitriansky	1,3	3,1	4,9	15,0	75,6	135	13,2
	6 Banskobystrický	0,7	3,1	11,6	7,6	77,0	124	12,2
	7 Prešovský	0,7	3,9	5,9	16,5	73,1	148	14,6
	8 Košický	0,6	2,7	3,7	18,0	74,9	143	14,0

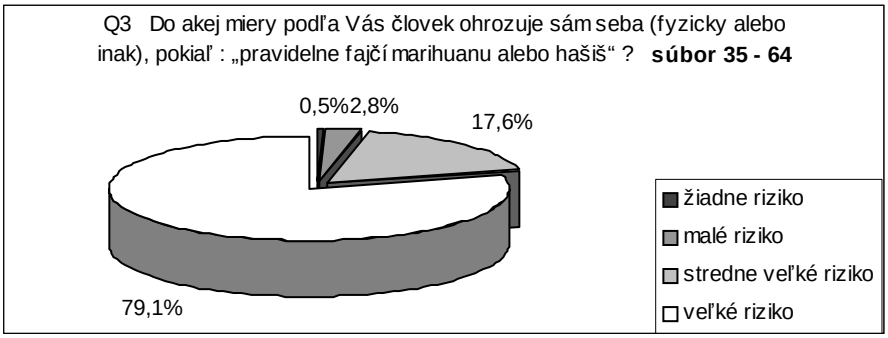
Takmer 88 percent občanov z radov oslovených neschvaľuje príležitostné fajčenie marihuany/hašiša. O málo viac ako tri pätiny (61,5 %) dokonca takého jednanie zásadne odmieta. Popri nich je tu i časť takých (7,6 %) , ktorí proti takémuto konaniu iných ľudí nič nenamietajú.

Medzi „odmietavými“ boli z väčšej časti ženy, opýtaní so základným a stredným vzdelaním bez maturity. Ľudia v mestách nad 100 000 obyvateľov skôr akceptovali príležitostné fajčenie marihuany/hašiša. Vyššiu mieru tolerancie prieskum zistil pri opýtaných z Bratislavského kraja.

znak	kategória	Q2 Tolerovali alebo odmietli by ste nasledovné konanie (jednanie) iného človeka: „príležitostné fajčenie marihuany alebo hašiša“ ?				Total	
		nič proti tomu nenamietam	neschvaľujem	zásadne neschvaľujem	neviem		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 35-64	7,6	26,3	61,5	4,6	1019	100,0
pohlavie	1 muži	10,0	25,2	59,3	5,5	504	49,5
	2 ženy	5,3	27,4	63,7	3,7	515	50,5
vek	5 35 - 39	15,5	23,8	53,9	6,7	175	17,2
	6 40 - 49	8,5	28,0	59,4	4,1	379	37,2
	7 50 - 59	4,6	27,3	63,8	4,3	350	34,4
	8 60 - 64	1,8	21,6	73,0	3,6	115	11,3
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	5,9	21,0	68,0	5,2	304	29,8
	2 od 2 000 do 9 999	5,9	29,4	59,4	5,3	208	20,4
	3 od 10 000 do 49 999	7,0	27,4	61,6	4,0	254	24,9
	4 od 50 000 do 99 999	8,5	28,8	59,5	3,2	123	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	14,7	29,4	51,3	4,5	131	12,8
kraj	1 Bratislavský	16,2	28,2	49,8	5,8	116	11,4
	2 Trnavský	4,3	26,5	64,2	5,0	105	10,3
	3 Trenčiansky	5,9	29,6	60,2	4,3	116	11,4
	4 Žilinský	4,6	26,0	63,1	6,3	131	12,8
	5 Nitriansky	8,3	20,1	68,8	2,7	135	13,2
	6 Banskobystrický	8,6	27,5	59,3	4,6	124	12,2
	7 Prešovský	5,2	27,1	65,8	1,9	148	14,6
	8 Košický	8,3	26,3	59,1	6,2	143	14,0

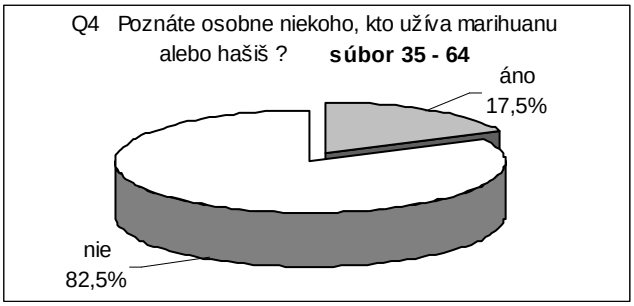
Prevažná majorita respondentov prieskumu (96,7 %) označila pravidelné fajčenie marihuany/hašiša za stredné či veľké nebezpečenstvo ohrozujúce fyzicky alebo inak ľudí takto konajúcich.

„Nedôverčivejšími“ z tohto hľadiska boli z väčšej časti ženy. O veľkom riziku v súvislosti s pravidelným fajčením marihuany/hašiša vypovedali väčšmi tiež respondenti z obcí do 1999 obyvateľov, oslovení z Nitrianskeho kraja, nezamestnaní a dôchodcovia.

znak	kategória	Q3 Do akej miery podľa Vás človek ohrozuje sám seba (fyzicky alebo inak), pokiaľ : „pravidelne fajčí marihuanu alebo hašiš“ ?				Total	
		žiadne riziko	malé riziko	stredne veľké riziko	veľké riziko		
		Row %	Row %	Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 35-64	0,5	2,8	17,6	79,1	1019	100,0
pohlavie	1 muži	0,9	4,0	20,3	74,8	504	49,5
	2 ženy	0,2	1,6	14,9	83,3	515	50,5
vek	5 35 - 39	2,6	6,7	18,7	72,0	175	17,2
	6 40 - 49	0,2	1,9	18,5	79,3	379	37,2
	7 50 - 59		2,6	16,8	80,6	350	34,4
	8 60 - 64			15,3	84,7	115	11,3
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	0,6	2,8	10,5	86,1	304	29,8
	2 od 2 000 do 9 999	0,9	4,7	18,0	76,3	208	20,4
	3 od 10 000 do 49 999	0,4	2,0	18,6	79,1	254	24,9
	4 od 50 000 do 99 999	0,7	4,1	21,1	74,1	123	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov			27,9	72,1	131	12,8
kraj	1 Bratislavský	0,8		29,2	70,0	116	11,4
	2 Trnavský	0,9	4,5	13,8	80,8	105	10,3
	3 Trenčiansky		2,5	21,2	76,3	116	11,4
	4 Žilinský	0,7	5,4	19,2	74,7	131	12,8
	5 Nitriansky	0,7	3,6	9,5	86,2	135	13,2
	6 Banskobystrický	0,7	3,9	16,3	79,1	124	12,2
	7 Prešovský	0,6	1,2	15,1	83,0	148	14,6
	8 Košický		1,4	17,7	80,8	143	14,0

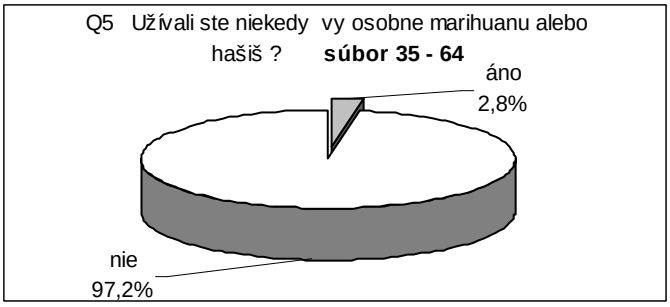
Necelých 18 percent opýtaných vo veku 35 až 64 rokov deklarovalo, že osobne pozná niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš.

Najväčší podiel respondentov, ktorí osobne poznajú človeka užívajúceho marihuanu alebo hašiš je v skupine obyvateľov miest nad 100 000 obyvateľov a z hľadiska regionálneho v Bratislavskom kraji. Kladne na otázku reagoval tiež každý štvrtý vysokoškolák.

znak	kategória	Q4 Poznáte osobne niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš ?		Total	
		áno	nie		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 35-64	17,5	82,5	1019	100,0
pohlavie	1 muži	19,3	80,7	504	49,5
	2 ženy	15,7	84,3	515	50,5
vek	5 35 - 39	20,2	79,8	175	17,2
	6 40 - 49	20,9	79,1	379	37,2
	7 50 - 59	12,8	87,2	350	34,4
	8 60 - 64	16,2	83,8	115	11,3
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	13,0	87,0	304	29,8
	2 od 2 000 do 9 999	17,5	82,5	208	20,4
	3 od 10 000 do 49 999	19,7	80,3	254	24,9
	4 od 50 000 do 99 999	15,6	84,4	123	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	25,4	74,6	131	12,8
kraj	1 Bratislavský	28,2	71,8	116	11,4
	2 Trnavský	17,7	82,3	105	10,3
	3 Trenčiansky	17,4	82,6	116	11,4
	4 Žilinský	12,5	87,5	131	12,8
	5 Nitriansky	16,1	83,9	135	13,2
	6 Banskobystrický	23,7	76,3	124	12,2
	7 Prešovský	9,4	90,6	148	14,6
	8 Košický	17,6	82,4	143	14,0

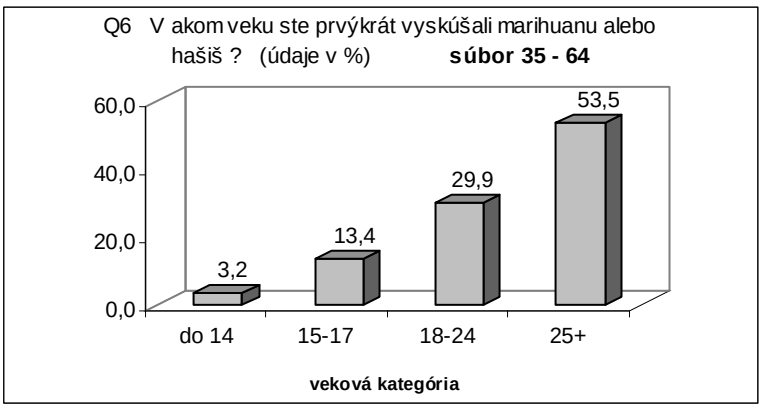
Osobnú skúsenosť s konzumáciou marihuany alebo hašiša uviedlo 2,8 % občanov oslovených telefonickým prieskumom (premenná LTP). V absolútnom vyjadrení to v prevážnom súbore predstavuje spolu 28 LTP užívateľov.

Užitie marihuany/hašiša aspoň raz v živote uviedlo v súbore 35 – 64 ročných respondentov 3,9 % mužov a 1,7 % žien. Rovnako vypovedalo i necelých 6 % opýtaných z miest nad 100 000 obyvateľov, 5 % oslovených v Bratislavskom kraji, 4,5 % vysokoškolákov a 12,3 % podnikateľov bez zamestnancov.

znak	kategória	Q5 Užívali ste niekedy vy osobne marihuanu alebo hašiš ? áno	nie	Total	
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 35-64	2,8	97,2	1019	100,0
pohlavie	1 muži	3,9	96,1	504	49,5
	2 ženy	1,7	98,3	515	50,5
vek	5 35 - 39	6,2	93,8	175	17,2
	6 40 - 49	3,4	96,6	379	37,2
	7 50 - 59	1,0	99,0	350	34,4
	8 60 - 64	0,9	99,1	115	11,3
veľk.skup. obce	1 do 1 999 obyvateľov	2,4	97,6	304	29,8
	2 od 2 000 do 9 999	1,3	98,7	208	20,4
	3 od 10 000 do 49 999	3,0	97,0	254	24,9
	4 od 50 000 do 99 999	2,4	97,6	123	12,1
	5 nad 100 000 obyvateľov	5,9	94,1	131	12,8
kraj	1 Bratislavský	5,0	95,0	116	11,4
	2 Trnavský	3,5	96,5	105	10,3
	3 Trenčiansky	1,0	99,0	116	11,4
	4 Žilinský	1,6	98,4	131	12,8
	5 Nitriansky	3,4	96,6	135	13,2
	6 Banskobystrický	3,0	97,0	124	12,2
	7 Prešovský	2,5	97,5	148	14,6
	8 Košický	2,6	97,4	142,9	14,0

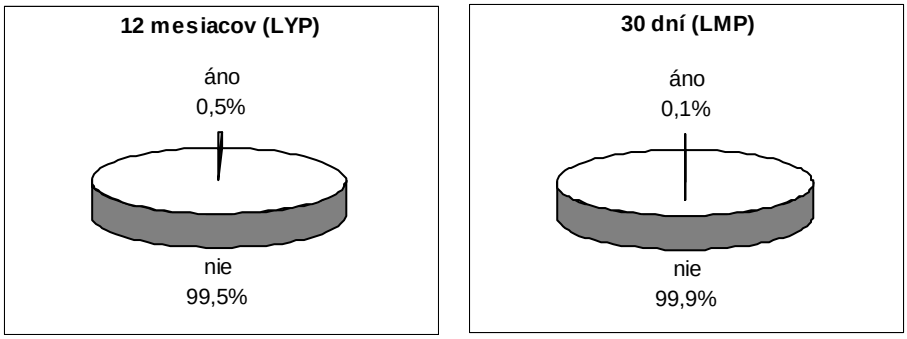
Pre úplnosť uvádzame aj výsledky za otázku Q6, napriek faktu, že na ňu odpovedalo iba 28 respondentov (výsledky z hľadiska vekových kategórií sú v prílohe). Najčastejšie uvádzaný vek, v ktorom respondenti mali prvú osobnú skúsenosť s užitím, resp. kedy prvý krát vyskúšali marihuanu alebo hašiš, je v kategórii 25 a viacročných. Priemerný vek prvého užitia bol 27,61 roka, najnižší uvedený vek bol 14 a maximálny 50 rokov.

Pol percenta oslovených (vo veku 35 – 64 rokov) užilo marihuanu alebo hašiš v priebehu posledného roku (premenná LYP). Jedna desatina percenta konzumovala marihuanu/hašiš v priebehu posledných 30 dní (premenná LMP). V absolútnom

vyjadrení to predstavuje spolu (v preváženom súbore) 5 LYP užívateľov, resp. 1 LMP užívateľov.

súbor 35 – 64 Užili ste marihuanu alebo hašiš v priebehu posledných:

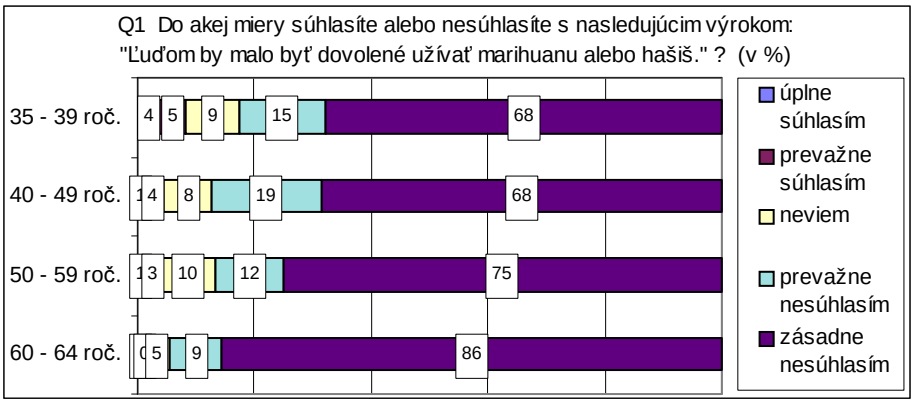
<u>Poznámka:</u> Vzhľadom na skutočnosť, že sme v súbore 35 - 64 na otázku Q8 zaznamenali iba jednu pozitívnu odpoveď, nemá zmysel venovať sa na tomto mieste otázkam Q9 – Q15.

2.4.2.B Výsledky za súbor 35 - 64 z hľadiska vekových kategórií respondentov

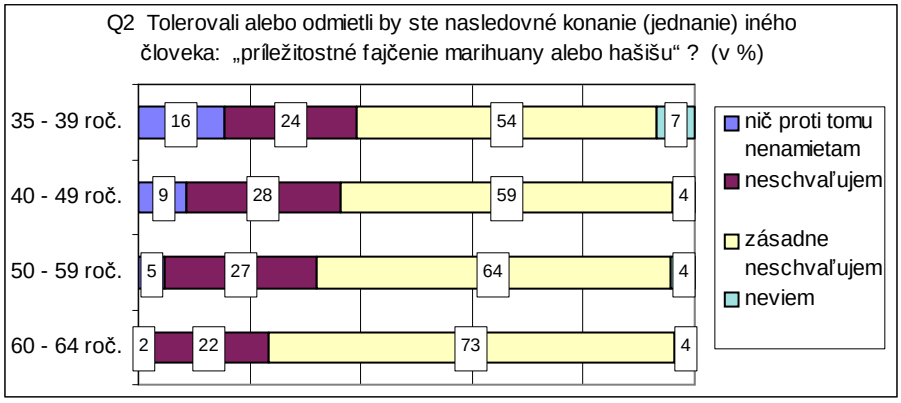
V skúmanom výberovom súbore 35-64 boli aplikované váhy ws2005. Z hľadiska veku respondentov je štruktúra tohto súboru nasledovná:

D2 Vek respondenta		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	35 - 39	175	17,2	17,2	17,2
	40 - 49	379	37,2	37,2	54,4
	50 - 59	350	34,4	34,4	88,7
	60 - 64	115	11,3	11,3	100,0
Total		1019	100,0	100,0	

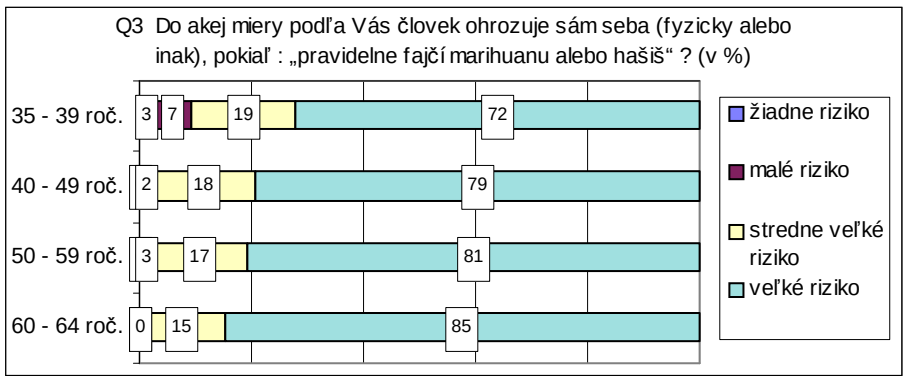
V súbore 35 až 64 ročných opýtaných rastie s vekom respondentov aj podiel tých, ktorí nesúhlasia s možnosťou legalizácie užívania marihuany alebo hašiša. V kategórii najstarších (60-64 roč.) takmer 95 percent oslovených vyjadrilo v danej veci nesúhlasné stanovisko.

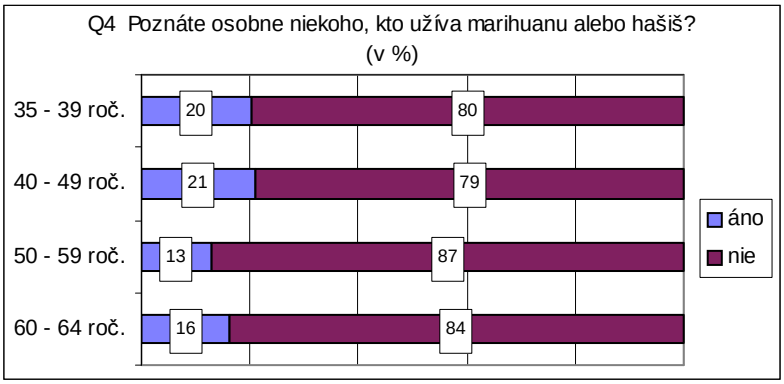
Podobne ako v predchádzajúcom prípade, aj v otázke tolerancie príležitostného fajčenia marihuany/hašiša sú, v rámci sledovaného súboru, odmietavejší starší respondenti. Kým 16 percent oslovených vo veku 35 až 39 rokov vôbec nenamieta proti takémuto konaniu, podiel rovnako zmýšľajúcich vo vekovej kategórii 60-64 je osemkrát menší.

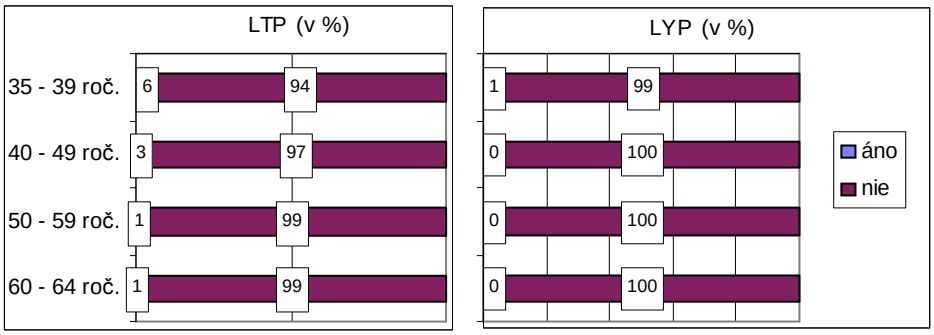
Každý z účastníkov prieskumu starší ako 40 rokov (vrátane) si uvedomuje (viac či menej) riziko, ktoré podstupuje človek pravidelne fajčiaci marihuanu/hašiš. Jedine vo vekovej kategórii tridsiatnikov (35-39) sme zistili aj podiel ľudí presvedčených, že z pravidelného fajčenia tejto drogy nehrozí žiadne riziko (3 %).

Každý piaty tridsiatnik (35-39) a tiež štyridsiatnik (40-49) pozná osobne užívateľa marihuany alebo hašiša. Podiely starších (päťdesiatnici a šesťdesiatnici), ktorí konštatovali to isté, sú menšie.

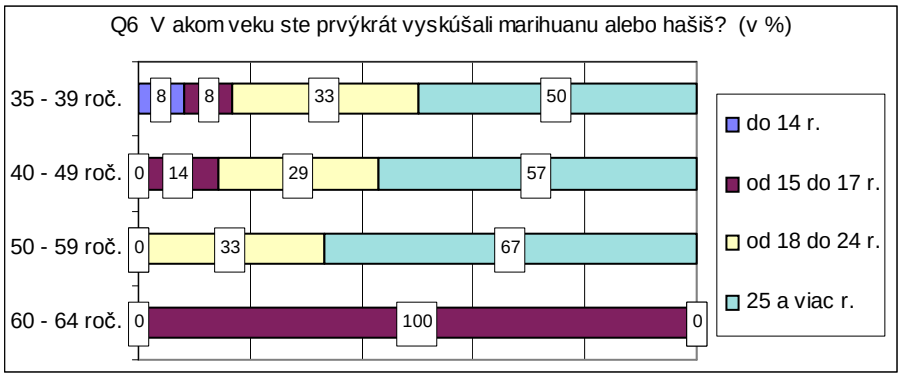

Výsledky otázok Q5 a Q7 opakovane priblížime pomocou transformovaných premenných LTP a LYP.

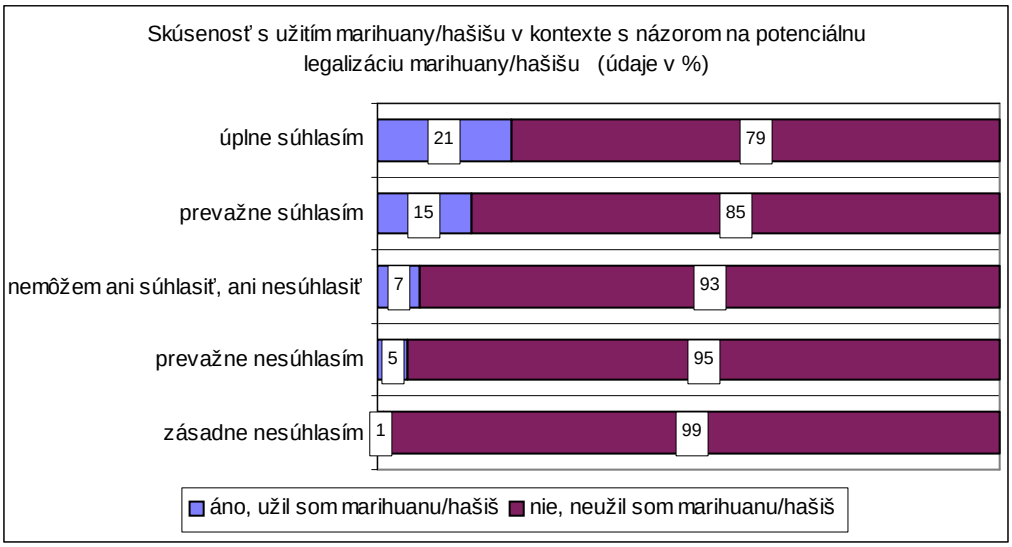
<u>Poznámka:</u> Výsledky otázok Q8 až Q15 neuvádzame, keďže v súbore 35-64 sme zaznamenali iba jednu pozitívnu odpoveď v otázke Q8 (pozri prehľadné tabuľky v prílohe).

Pre úplnosť uvádzame graf zobrazujúci vekové kategórie prvého užitia marihuany respondentov prieskumu aj napriek faktu, že ide celkovo o 28 respondentov.

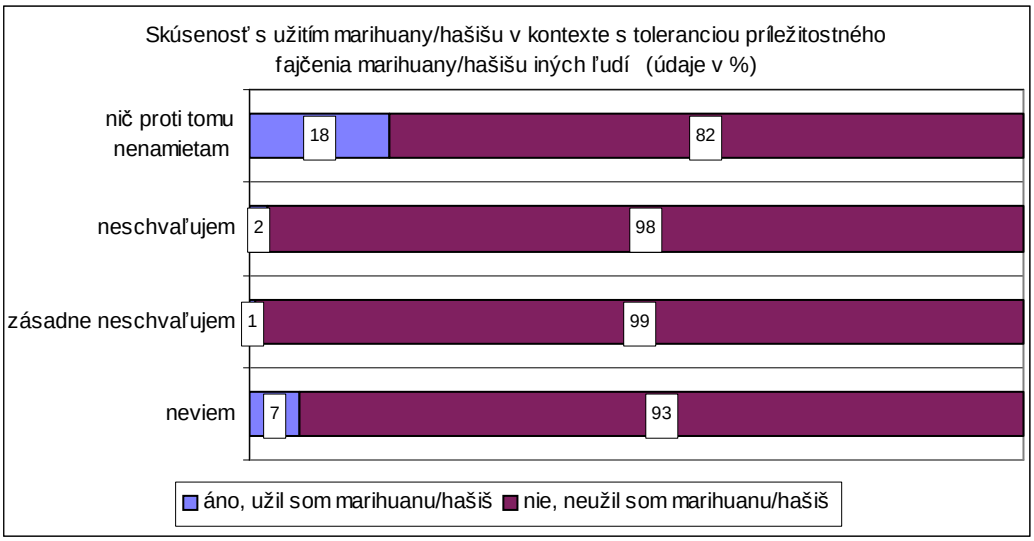

2.4.2.C Analýza vybraných vzťahov medzi meritórnymi otázkami súboru 35 – 64

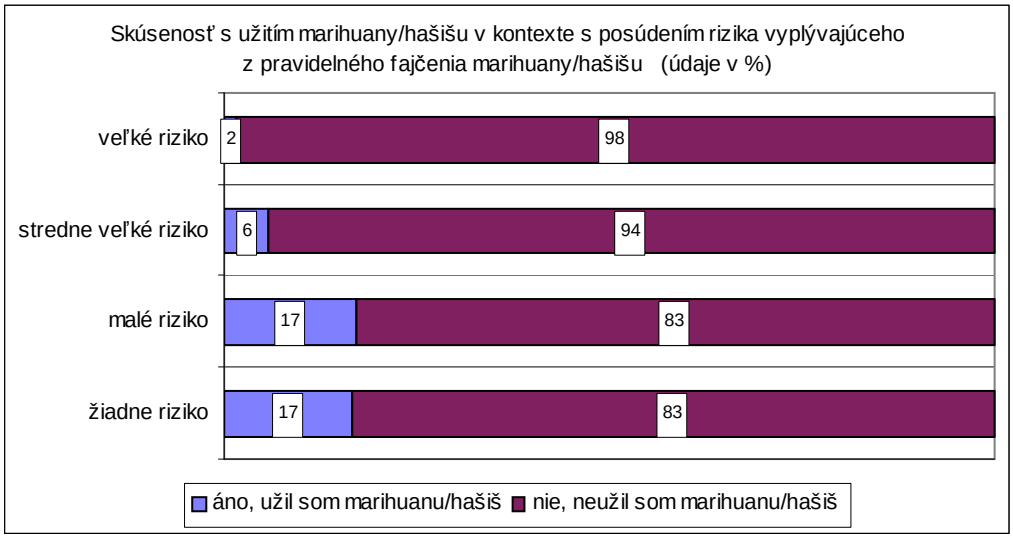
Medzi respondentmi, ktorí sú za úplnú legalizáciu užívania marihuany/hašiša je približne pätina (21 %) takých, ktorí už niekedy v minulosti sami túto drogu užili. Medzi opýtanými, ktorí sú naopak zásadne proti možnosti legalizácie je percento ľudí s osobnou skúsenosťou s užitím marihuany/hašiša značne nižšie.

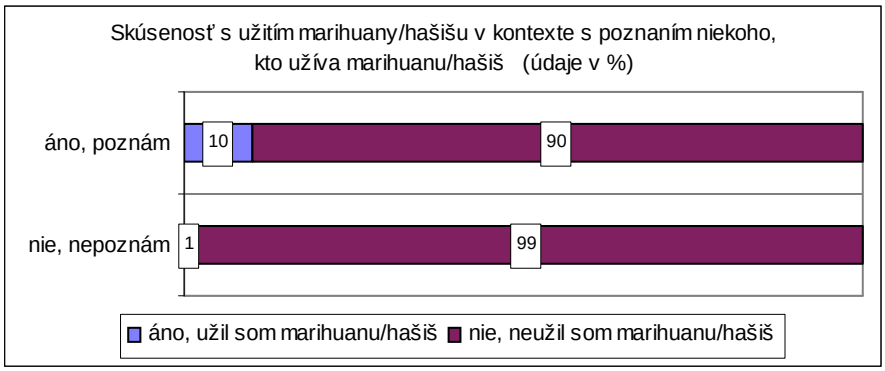
Majoritná časť (82 %) opýtaných tolerantných k príležitostnému fajčeniu marihuany alebo hašiša iných sú ľudia, ktorí túto drogu nikdy neužili. Medzi oslovenými, ktorí viac či menej odmietli takéto konanie, boli taktiež prevažne ľudia bez osobnej skúsenosti s konzumáciou marihuany/hašiša.

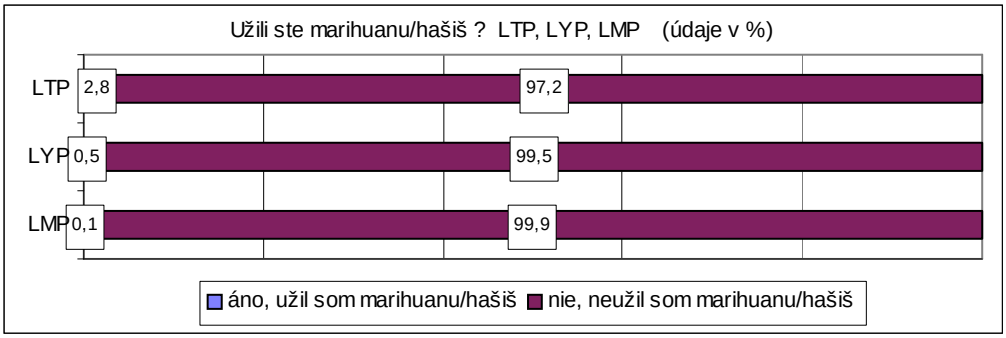
Z respondentov, u ktorých pravidelné fajčenie marihuany/hašiša nepredstavuje žiadne riziko (fyzické alebo iné), 17 percent už niekedy vo svojom živote užilo marihuanu alebo hašiš. Rovnako je to aj u oslovených, podľa ktorých z tohto konania hrozí iba malé nebezpečenstvo.

Desať percent respondentov, ktorí osobne poznajú človeka užívajúceho marihuanu alebo hašiš, má tiež osobnú skúsenosť s konzumáciou tejto drogy. Naopak v kategórii oslovených, ktorí žiadnych užívateľov nepoznajú, je podiel ľudí so skúsenosťou s marihuanou/hašišom niekoľkokrát menší.

Na záver tejto časti uvedieme ešte porovnanie transformovaných premenných prevalencie: LTP = celoživotná prevalencia, LYP = prevalencia za posledných 12 mesiacov a LMP = prevalencia za posledných 30 dní.

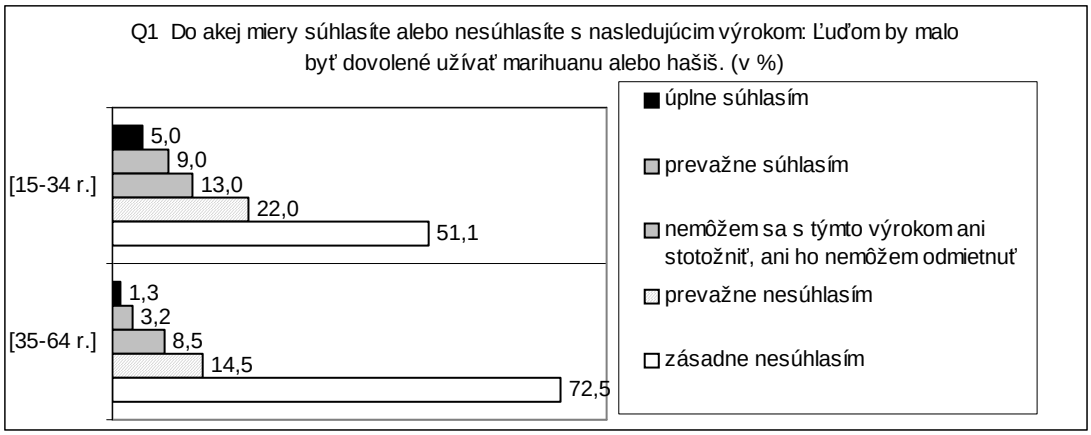
2.5 Komparácia výsledkov za podsúbory 15-34 a 35-64 za otázky Q1 až Q4

Výsledky za súbory 15-34 a 35-64 sme vážili váhami ws2005, ktoré sú opísané v časti 2.1. Pri komparácii výsledkov je potrebné vziať do úvahy aplikáciu váh a komparované hľadiská. Pri komparácii relatívnych frekvencií (štruktúry) odpovedí jednotlivých otázok dotazníka prieskumu CAST využijeme váhy ws2005, vzhľadom k tomu, že tieto váhy sa vzťahujú k uvažovaným dvom súborom a využívajú za jednotlivé súbory celkový ich rozsah. Na rozdiel od skúmania celého súboru 15-64, kde využívame váhy w2005, ktoré zabezpečujú vyváženie vekových kategórií. V pláne prieskumu boli totiž vekové mladšie kategórie naddimenzované – váženie nám umožňuje v súbore 15-34, teda v súbore mladých ľudí získať reliabilnejšie výsledky.

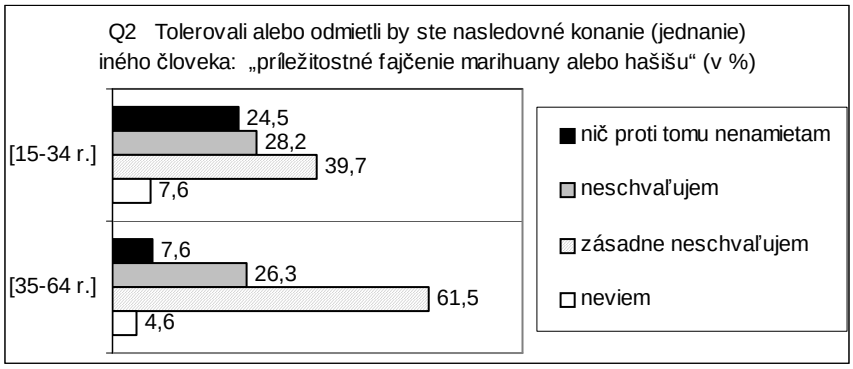
2.5.1 Komparácia výsledkov za súbory 15 - 34 a 35 - 64 za otázky Q1 až Q4

Porovnaním výsledkov za Q1 až Q4 sme zistili signifikantné odlišné výsledky podľa súborov 15-34 a 35-64.

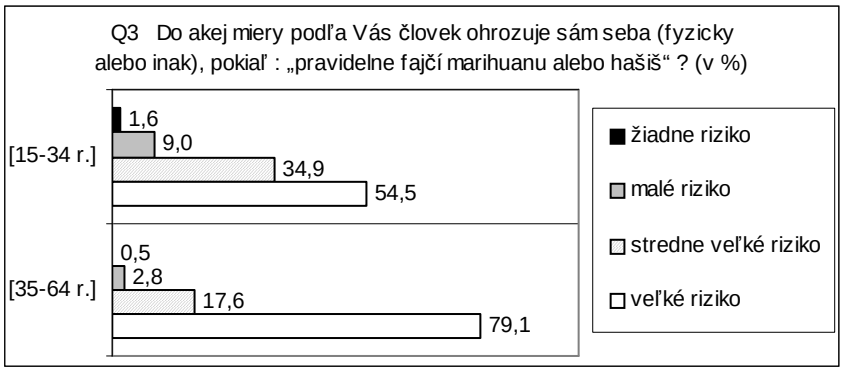
Podiel respondentov s kladným postojom k potenciálnej legalizácii užívania marihuany alebo hašiša je trikrát väčší v súbore 15 až 34 ročných občanov než v súbore 35 až 64 ročných. Kým v súbore 35 až 64 ročných vyjadrilo zamietavé stanovisko k tejto veci 87 percent opýtaných, v súbore mladších (15 – 34 rokov) to bolo 73 percent.

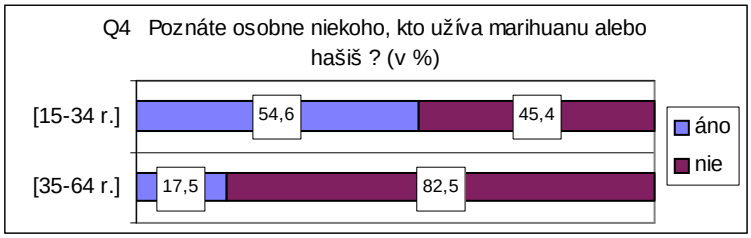
Oproti súboru starších oslovených (35 – 64 rokov) je v súbore 15 až 34 ročných trikrát väčší podiel respondentov, ktorí sú ochotní tolerovať príležitostné fajčenie marihuany alebo hašiša. Medzi „mladšími“ (15-34) nič proti takémuto konaniu nenamieta takmer štvrtina, medzi „staršími“ (35-64) bezmála 8 percent.

Necelých 80 percent opýtaných vo veku 35 až 64 rokov považuje pravidelné fajčenie marihuany/hašiša za veľké riziko pre človeka. Rovnaký názor má aj 54,5 percent účastníkov prieskumu v skupine 15 až 34 ročných.

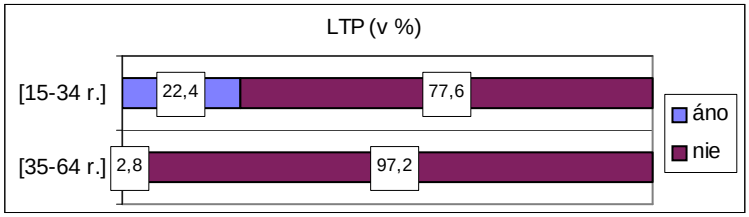
Zatiaľ čo v súbore 35 až 64 ročných respondentov približne každý šiesty oslovený pozná osobne niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš, v súbore mladších, t.j. 15 až 34 ročných, je to už každý druhý, kto osobne pozná konzumenta marihuany/hašiša.

2.5.2 Komparácia výsledkov za podsúbory 15 - 34 a 35 - 64 za otázky Q5 až Q8

Podobne ako v predchádzajúcej kapitole na súbory 15-34 a 35-64 aplikujeme váhy ws2005. Pri otázkach Q5, Q6 a Q7 má zmysel skúmať aj signifikantnosť rozdielu výsledkov podľa súborov 15-34 a 35-64. Za všetky uvedené otázky sme zaznamenali signifikantne odlišné výsledky.

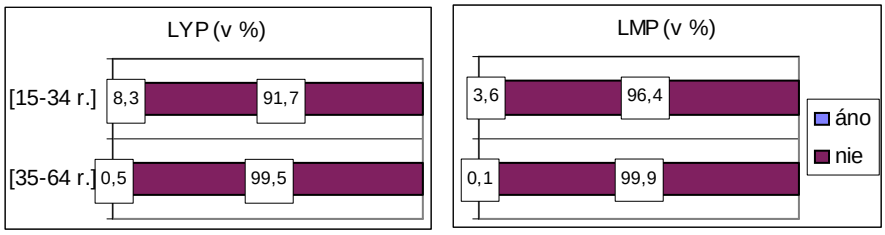
V súbore mladších respondentov prieskumu (vo veku 15 – 34 rokov) je podiel tých, ktorí vo svojom živote minimálne raz užili marihuanu alebo hašiš (premenná LTP), osemkrát väčší ako v súbore starších (35 – 64 rokov).

Úplný prehľad poskytujú frekvenčné tabuľky za oba „vekové“ podsúbory.

súbor		LTP	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1 15-34	Valid	1 užil	453	22,4	22,4	22,4
		2 neužil	1567	77,6	77,6	100,0
		Total	2020	100,0	100,0	
2 35-64	Valid	1 užil	28	2,8	2,8	2,8
		2 neužil	991	97,2	97,2	100,0
		Total	1019	100,0	100,0	

Medzi vekovo mladšími opýtanými je podiel občanov uvádzajúcich osobnú skúsenosť s konzumáciou marihuany/hašiša v priebehu posledného roka (premenná LYP) niekoľkonásobne väčší ako v súbore 35 až 64 ročných. Obdobne je to aj pri sledovaní užitia marihuany alebo hašiša v priebehu posledného mesiaca (premenná LMP).

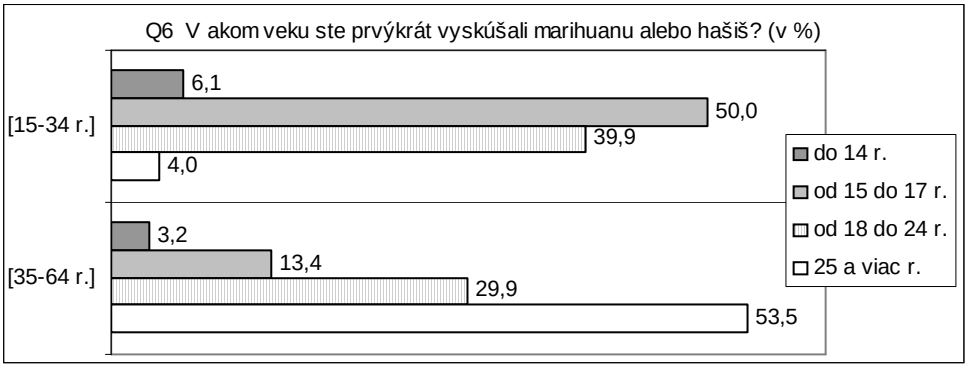
Úplný prehľad poskytujú frekvenčné tabuľky.

súbor		LYP	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1 15-34	Valid	1 užil	168	8,3	8,3	8,3
		2 neužil	1852	91,7	91,7	100,0
		Total	2020	100,0	100,0	
2 35-64	Valid	1 užil	5	0,5	0,5	,5
		2 neužil	1014	99,5	99,5	100,0
		Total	1019	100,0	100,0	

súbor		LMP	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1 15-34	Valid	1 užil	73	3,6	3,6	3,6
		2 neužil	1947	96,4	96,4	100,0
		Total	2020	100,0	100,0	
2 35-64	Valid	1 užil	1	,1	,1	,1
		2 neužil	1018	99,9	99,9	100,0
		Total	1019	100,0	100,0	

O niečo viac ako polovica oslovených vo veku 15 – 34 rokov (56,1 %), ktorí už niekedy v živote okúsili marihuanu alebo hašiš, nemala pri prvom užití viac ako 17 rokov. Pre porovnanie v súbore 35 až 64 ročných respondentov prvýkrát užilo v rovnakom veku marihuanu/hašiš iba necelých 17 percent. V súbore respondentov

vo veku 15 až 34 rokov bol priemerný vek prvého užitia marihuany/hašiša 17,72 roka, v skupine 35 až 64 ročných to bolo 27,61 roka.

<u>Poznámka:</u> Porovnanie výsledkov za podsúbory 15-34 a 35-64 pri otázke Q9 nemá význam, keďže v súbore 35-64 sme zaznamenali iba jednu pozitívnu odpoveď v otázke Q8 (pozri prehľadné tabuľky v prílohe).

3. Komparácia prevalencie marihuany s hašišom prieskumov UVVM a CAST

V roku 2006 boli na Slovensku realizované dva celoslovenské reprezentatívne prieskumy verejnej mienky o problematike drog. Prieskum UVVM, ktorý realizoval Ústav pre výskum verejnej mienky pri ŠÚ SR a prieskum, označený ako CAST, ktorý realizoval NMCD pri GSVMDZKD prostredníctvom agentúry AKO. Prieskum UVVM je komplexnejší, zatiaľ čo prieskum CAST bol špecifický a sústredil sa na problematiku marihuany s hašišom. Vzhľadom na formuláciu otázok je možné priame porovnanie aplikovať na otázky o prevalencii marihuany s hašišom (canabis). V prílohe dotazníka priekumu CAST sú to otázky Q5, Q7 a Q8. Uvedené tri otázky merajú štandardne definované (metodikou EMCDDA) prevalencie a síce: LTP=celoživotnú, LYP=za posledných 12 mesiacov a LMP=za posledných 30 dní. Vzhľadom k tomu, že pri otázkach Q7 a Q8 je potrebné vyriešiť problém chýbajúcich dát, definovali sme, ako to už bolo spomenuté v kapitole 2.1, odpovedajúce premenné: LTP, LYP a LMP, ktoré nahradia v analýze pôvodné otázky.
Terénne fázy uvedených prieskumov boli realizované v blízkych obdobiach: CAST: 22.11. - 6. 12.2006, UVVM: 19. - 31. 10 2006, preto nepredpokladáme vplyv faktora obdobia terénnej fázy prieskumu na výsledky prieskumov.

3.1 Metodologické odlišnosti prieskumov

Metodika prieskumu CAST je uvedená v časti 2.1. Stručne uvedieme metodiku prieskumu UVVM podľa publikácie „Rozšírenosť užívania drog na Slovensku a názory občanov na problémy spojené s drogovou závislosťou. Štatistický úrad Slovenskej republiky, Verejná mienka, 2006“.

Terénna fáza výskumou bola realizovaná v dňoch od 19. do 31. októbra 2006 technikou štandardizovaného rozhovoru za spolupráce školených externých spolupracovníkov - anketárov.
Výskum bol projektovaný takým spôsobom aby sme získali reprezentatívne výberové súbory podľa požiadaviek Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogové závislosti (EMCDDA) a Národného programu boja proti drogám vlády SR. Pre potreby komparácie využijeme reprezentatívny výberový súbor ku základnému súboru obyvateľov SR vo veku 15 až 64 rokov s pracovným názvom "Súbor SR 15-64".
Výberové súbory boli utvorené voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku.

Zdroje údajov na konštrukciu výberových vzoriek: „Vekové zloženie obyvateľstva Slovenskej republiky v roku 2005. Demografia a sociálna štatistika, ŠÚ SR Bratislava 2006“ a „Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2001. ŠÚ SR Bratislava“.
V súbore "Súbor SR 15-64" bolo na spracovanie odovzdaných 1305 dotazníkov z plánovaného počtu 1375, čo je 94,91%-ná návratnosť. Jeden respondent "reprezentuje" 2960 obyvateľov SR vo veku 15 až 64 rokov.
Štatistickú presnosť výsledkov výskumu hodnotíme pomocou intervalov spoľahlivosti. Charakteristika reliability za "Súbor SR 15-64", pri n=1305 je 2,71%.
Výberový súbor SR 15-34 má rozsah n=556.

Metodologické odlišnosti uvedených prieskumov spočívajú v odlišnosti:

- **a)** metód konštrukcie výberových súborov,
- **b)** zdrojov dát na konštrukciu výberových vzoriek,
- **c)** demografických znakov národnosť a vzdelanie,
- **d)** konštrukcie meritórnych otázok dotazníkov.

Uvedené odlišnosti limitujú niektoré aspekty komparácie daných výskumov a sú potenciálnym zdrojom diferencií vo výsledkoch.

a) Telefonický výskum CAST bol realizovaný metódou CATI, pričom boli navýšené vekové kategórie mladých. Výskum UVVM bol realizovaný metódou face-to-face pomocou štandardizovaných rozhovorov riadených školenými anketármi. Určitú komparačnú výhodu pri posudzovaní výsledkov vidíme v tom, že prieskum UVVM sa realizuje dlhodobo od roku 1994 s dvojročnou periodicitou, pričom otázky o prevalencii drog sú kladené rovnako počnúc rokom 1996. Takto máme k dispozícii výsledky za 7 štandardných prieskumov a za prevalencie drog za 6 výskumov v rokoch 1996, 1998, 2000, 2002, 2004 a 2006.
b) Pre analýzu výsledkov prieskumu CAST boli skonštruované váhy na eliminovanie vplyvu navýšenia mladších skupín a tiež na elimináciu vplyvu zdrojov dát použitých pri konštrukcii výberových vzoriek. Postup konštrukcie váh a ich aplikácia pri patričných analýzach je uvedený v kapitole 2.1 a v príslušných kapitolách. Problém zdrojov dát ovplyvňuje aj aktuálnosť dát za demografické znaky národnosť a vzdelanie. Stručne sa o ňom zmienime ďalej.
c) V prieskume CAST bol znak národnosť použitý iba v doch kategóriách: 1=slovenská, 2=iná. V prieskume UVVM sa štandardne používajú tri kategórie: 1=slovenská, 2=maďarská a 3=iná. Tento rozdiel nám neumožňuje využiť znak národnosť pri komparácii. Znak vzdelanie bol v prieskume CAST členený podrobnejšie a tak sme rekódovaním dosiahli možnosť prípadnej komparácie. Určitým problémom sú rôzne zdroje dát využité pri konštrukcii výberových vzoriek. Pri predbežných analýzach bolo však zistené, že vplyv týchto znakov na výsledky meritórnych otázok nie sú signifikantné a preto sme na poststratifikáciu dát a výsledkov prieskumu CAST aplikovali váhy vzhľadom na vekové kategórie.
d) Meritórne otázky dotazníka prieskumu CAST sú venované iba problematike marihuany a hašiša (canabis), preto na priamu komparáciu môžeme využiť z prieskumu UVVM relevantnú otázku.

Znenie otázok na prevalencie v prieskume CAST je v prílohe:

Najprv je tu ale filter: ***Ďalej pokračujú len tí respondenti, ktorí už niekedy UŽILI MARIHUANU alebo HAŠIŠ (t.j. odpovedali na otázku č. 5 variantom 01 = ANO)***

Otázka na LTP: Q5 . Užívali ste niekedy vy osobne marihuanu alebo hašiš ?

01	☐	**áno**
02	☐	**nie**

Otázky na LYP: Q7. Užili ste marihuanu alebo hašiš v priebehu posledných 12 mesiacov?

1	☐	**áno**
2	☐	**nie**

Otázka na LMP: Q8. Užili ste marihuanu alebo hašiš v priebehu posledných 30 dní?

1	☐	**áno**
2	☐	**nie**

Poznámka: *Na zistenie skutočnej prevalencie LYP a LMP je nutné tieto otázky pretransformovať, tak aby sa „zrušil“ filter. Inak by sme merali iba podiel tých čo niekedy užili marihuanu a nie prevalencie!*

Znenie otázky na prevalencie v prieskume UVVM je odlišné:
Ak ste užili niektorú z nasledovných drog, mohli by ste, prosím, povedať, o **akú drogu** (drogy) išlo a **kedy** ste ju (ich) užili ? **O11: marihuanu / hašiš:** Pričom škála odpovedí je:
01 – užil v priebehu posledných 30 dní
02 – užil v priebehu posledných 6 mesiacov
03 – užil v priebehu posledných 12 mesiacov
04 – užil niekedy dávnejšie
05 – neužil som
Táto otázka v prieskume UVVM nebola filtrovaná a tak vplyv na výpočet prevalencií môže mať iba spôsob riešenia chýbajúcich hodnôt. Keďže počet chýbajúcich hodnôt je veľmi malý**,** nemá spôsob ako riešime pri spracovaní dát chýbajúce dáta vplyv na výsledky a preto neboli príslušné záznamy využité pri výpočtoch.
Po vynechaní chýbajúcich hodnôt boli rozsahy výberových súborov prieskumu UVVM:15 – 64: n=1295, 15 – 34: n=553 a 35 – 64: n=742.

Pre potreby konštrukcie štandardnej tabuľky ST01 a neskôr aj ST30, podľa metodiky EMCDDA, bol po dohode s NMCD pri GSVMDZKD zvolený nasledovný model konštrukcie jednotlivých prevalencií:
LTP=01+02+03+04, LYP=02+03, LMP=01.

Pre obe konštrukcie prevalencií platí vzťah:
LTP > LYP > LMP.
Pre menšie podsúbory by mohla nastať situácia keď nerovnosti vo vzťahu prevalencií nemusia byť ostré.

Poznámka: Na základe dôkladnej analýzy štandadných tabuliek ST01 z prieskumov ÚVVM ako aj ST01 za canabis z prieskumu CAST sa ukázalo potrebné prehodnotiť pôvodne navrhnutú definíciu LYP z prieskumov UVVM nasledovne:
LYP=01+02+03.
Na základe hore uvedeného (po konzultácii NMCD a EMCDDA) boli výsledky za prevalencie LYP vo všetkých ST01 za roky 1996, 1998, 2000, 2002, 2004 a 2006 rektifikované.

Pre vzťah prevalencií platí zrejme aj implikácia, ktorá je vlastnosťou danou z ich definície:
LMP => LYP => LTP.
Čo teda znamená, že množina LMP užívateľov je podmnožinou LYP užívateľov a táto je zase podmnožinou LTP užívateľov.
Zaujímavým dôsledkom tohoto vzťahu je korelácia medzi prevalenciami ako uvedieme v úvode kapitolol 3.2 a 3.3.

3.2 Porovnanie výsledkov prevalencie canabisu za súbory 15-64

Ako sme už spomenuli skôr, pri skúmaní výsledkov za celý súbor 15-64 prieskumu CAST, pracujeme s váhou w2005.
Pri analýze výsledkov prevalencie sa najprv venujeme otázke prípadnej signifikantnej odlišnosti výsledkov a potom detailnejšej komparácii.
Formulácie otázok, vrátane demografických znakov, sme zjednotili. To nám umožnilo zostaviť „spojené“ súbory a zjednodušilo realizáciu príslušných matematickoštatistických výpočtov.

Pred komparáciou prevalencií uvedieme zaujímavý korelačný vzťah medzi nimi. Korelačný koeficient medzi LTP a LYP je v prieskume CAST 0,563 a v prieskume UVVM 0,619, medzi LTP a LMP je menší 0,361 pri CAST a 0,326 UVVM a medzi LYP a LMP je 0,641 pri CAST a 0,527 UVVM.

CAST: Correlations(a)

		LTP LTP	LYP LYP	LMP LMP
LTP LTP	Pearson Correlation	1	,563(**)	,361(**)
	Sig. (2-tailed)		,000	,000
	N	3039	3039	3039
LYP LYP	Pearson Correlation	,563(**)	1	,641(**)
	Sig. (2-tailed)	,000		,000
	N	3039	3039	3039
LMP LMP	Pearson Correlation	,361(**)	,641(**)	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	
	N	3039	3039	3039

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).
a komp komparácia = 1 CAST

UVVM: Correlations(a)

		LTP LTP	LYP LYP	LMP LMP
LTP LTP	Pearson Correlation	1	,619(**)	,326(**)
	Sig. (2-tailed)		,000	,000
	N	1295	1295	1295
LYP LYP	Pearson Correlation	,619(**)	1	,527(**)
	Sig. (2-tailed)	,000		,000
	N	1295	1295	1295
LMP LMP	Pearson Correlation	,326(**)	,527(**)	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	
	N	1295	1295	1295

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).
a komp komparácia = 2 UVVM

Štrukturálne vzťahy medzi prevalenciami dávajú zaujímavé výsledky, ktoré sú však prirodzeným dôsledkom ich definícií. ***Nebudeme sa týmito vzťahmi detailnejšie zaoberať.*** Na ilustráciu uvedieme príklad vzťahu LTP a LYP. Napríklad regresná priamka za prieskum CAST závislosti LYP= f(LTP) = 1,310 + 0,345*LTP. Z interpretácie regresného koeficianta pri lineárnom člene vyplýva: ak sa o 1% zvýši LTP, tak sa LYP zvýši o 0,345% - čo v kontingenčnej tabuľke vyjadruje vlastne podiel LYP z LTP užívateľov (až na rozdiel zo zaokrúhľovania).

CAST: Regresné koeficienty závislosti LYP=f(LTP)

Model		Unstandardized Coefficients B	Unstandardized Coefficients Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	1,310	,018		74,716	,000
	LTP LTP	**,345**	,009	,563	37,576	,000

a Dependent Variable: LYP LYP
b komp komparácia = 1 CAST

UVVM: Regresné koeficienty závislosti LYP=f(LTP)

Model		Unstandardized Coefficients B	Unstandardized Coefficients Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
1	(Constant)	1,148	,028		40,784	,000
	LTP LTP	**,426**	,015	,619	28,359	,000

a Dependent Variable: LYP LYP
b komp komparácia = 2 UVVM

LTP * LYP Crosstabulation(a)

			LYP LYP 1 užil	LYP LYP 2 neužil	Total
LTP LTP	1 užil	Count	123	233	356
		% within LTP LTP	**34,6%**	65,4%	100,0%
		% within LYP LYP	100,0%	8,0%	11,7%
		Adjusted Residual	31,1	-31,1	
	2 neužil	Count	0	2683	2683
		% within LTP LTP	,0%	100,0%	100,0%
		% within LYP LYP	,0%	92,0%	88,3%
		Adjusted Residual	-31,1	31,1	
Total		Count	123	2916	3039
		% within LTP LTP	4,0%	96,0%	100,0%
		% within LYP LYP	100,0%	100,0%	100,0%

a komp komparácia = 1 CAST

LTP * LYP Crosstabulation(a)

			LYP LYP 1 užil	LYP LYP 2 neužil	Total
LTP LTP	1 užil	Count	89	120	209
		% within LTP LTP	**42,6%**	57,4%	100,0%
		% within LYP LYP	100,0%	10,0%	16,1%
		Adjusted Residual	22,3	-22,3	
	2 neužil	Count	0	1086	1086
		% within LTP LTP	,0%	100,0%	100,0%
		% within LYP LYP	,0%	90,0%	83,9%
		Adjusted Residual	-22,3	22,3	
Total		Count	89	1206	1295
		% within LTP LTP	6,9%	93,1%	100,0%
		% within LYP LYP	100,0%	100,0%	100,0%

a komp komparácia = 2 UVVM

3.2.1 Overenie signifikantnosti rozdielov prevalencií za súbor 15-64

Overenie zhody výsledkov prieskumu CAST versus UVVM: za celoživotnú prevalenciu - LTP:

V tabuľke sú výsledky porovnania a testovania signifikantnosti rozdielov LTP. Podľa prieskumu UVVM bola úroveň LTP prevalencie canabisu 16,1% a podľa prieskumu CAST 11,7% - čo sú rozdiely štatisticky signifikantné. Signifikantnosť rozdielu vykazujú všetky vypočítané štatistické testy. V našom prípade je najvhodnejším dvojstranný Fisherov exaktný test, príslušná P-hodnota je P=0,000.

Crosstab

LTP 15-64			LTP 1 užil	LTP 2 neužil	Total
komp komparácia	1 CAST	Count	356	2683	3039
		% within komp komparácia	**11,7%**	88,3%	100,0%
		Adjusted Residual	-4,0	4,0	
	2 UVVM	Count	209	1086	1295
		% within komp komparácia	**16,1%**	83,9%	100,0%
		Adjusted Residual	4,0	-4,0	
Total		Count	565	3769	4334
		% within komp komparácia	13,0%	87,0%	100,0%

Chi-Square Tests(d)

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	15,681(b)	1	,000	,000	,000	
Continuity Correction(a)	15,293	1	,000			
Likelihood Ratio	15,161	1	,000	,000	,000	
Fisher's Exact Test				**,000**	,000	
Linear-by-Linear Association	15,677(c)	1	,000	,000	,000	,000
N of Valid Cases	4334					

a Computed only for a 2x2 table
b 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 168,82. c The standardized statistic is -3,959.
d For 2x2 crosstabulation, exact results are provided instead of Monte Carlo results.

Pri signifikanej diferencii LTP prevalencie je prirodzené hľadať jej príčiny a taktiež, ktorý výsledok je lepším odhadom LTP prevalencie. Faktory vplývajúce na odlišnosť výsledkov sú popísané v kapitole 3.1. Otázka, ktorý odhad prevalencie je lepší je zložitá. Na analýzu máme k dispozícii jeden telefonický prieskum CAST a štandardné prieskumy UVVM za roky 1996, 1998, 2000, 2002, 2004 a 2006. Prevalenciu canabisu za súbor 15-64 bolo možné odhadovať za posledné 4 prieskumy. V roku 1996 a 1998 bola zistená za súbor 15+ na úrovni 7,7% a 8,2%. Podľa ST01 bola LTP prevalencia canabisu v prieskumoch UVVM:

Rok	**2000**	**2002**	**2004**	**2006**
LTP	11,7	14,9	15,6	16,1

Na základe uvedených faktov pokladáme odhad LTP prevalencie z prieskumu UVVM za lepší.

Overenie zhody výsledkov prieskumu CAST versus UVVM: za ročnú prevalenciu - LYP:

Výskumami zistená ročná prevalencia je 6,9% v prieskume UVVM a 4,0% v prieskume CAST, čo je štatisticky signifikantný rozdiel. Potvrdujú to všetky vypočítané štatistiky vrátane Fisherovho exaktného testu P=0,000.

Crosstab

LYP 15-64			LYP LYP 1 užil	2 neužil	Total
komp komparácia	1 CAST	Count	123	2916	3039
		% within komp komparácia	**4,0%**	96,0%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,9	3,9	
	2 UVVM	Count	89	1206	1295
		% within komp komparácia	**6,9%**	93,1%	100,0%
		Adjusted Residual	3,9	-3,9	
Total		Count	212	4122	4334
		% within komp komparácia	4,9%	95,1%	100,0%

Chi-Square Tests(d)

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	15,579(b)	1	,000	,000	,000	
Continuity Correction(a)	14,978	1	,000			
Likelihood Ratio	14,688	1	,000	,000	,000	
Fisher's Exact Test				**,000**	,000	
Linear-by-Linear Association	15,576(c)	1	,000	,000	,000	,000
N of Valid Cases	4334					

a Computed only for a 2x2 table
b 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 63,35. c The standardized statistic is -3,947.
d For 2x2 crosstabulation, exact results are provided instead of Monte Carlo results.

V roku 1996 a 1998 bola LYP zistená za súbor 15+ na úrovni 5,3% a 4,8%. Podľa ST01 bola LYP prevalencia canabisu v prieskumoch UVVM:

Rok	**2000**	**2002**	**2004**	**2006**
LYP	7,2	6,3	5,8	6,9

Na základe uvedeného možno považovať za lepší odhad LYP prevalencie z výsledkov prieskumov UVVM.

Overenie zhody výsledkov prieskumu CAST versus UVVM: za mesačnú prevalenciu - LMP:

Pri LMP prevalencii je jej odhad z prieskumu UVVM 2% a z prieskumu CAST 1,7%. Výsledok testovania ukazuje nesignifikantný rozdiel úrovne prevalencie. P-hodnota Fisherovho exaktného testu je P=0,533.

Crosstab

LMP 15-64			LMP 1 užil	2 neužil	Total
komp komparácia	1 CAST	Count	52	2987	3039
		% within komp komparácia	**1,7%**	98,3%	100,0%
		Adjusted Residual	-,7	,7	
	2 UVVM	Count	26	1269	1295
		% within komp komparácia	**2,0%**	98,0%	100,0%
		Adjusted Residual	,7	-,7	
Total		Count	78	4256	4334
		% within komp komparácia	1,8%	98,2%	100,0%

Chi-Square Tests(d)

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	,452(b)	1	,501	,533	,288	
Continuity Correction(a)	,300	1	,584			
Likelihood Ratio	,443	1	,506	,533	,288	
Fisher's Exact Test				**,533**	,288	
Linear-by-Linear Association	,452(c)	1	,501	,533	,288	,077
N of Valid Cases	4334					

a Computed only for a 2x2 table
b 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 23,31.
c The standardized statistic is -,672.
d For 2x2 crosstabulation, exact results are provided instead of Monte Carlo results.

V roku 1996 a 1998 bola LMP zistená za súbor 15+ na úrovni 1,7% a 1,4%. Podľa ST01 bola LMP prevalencia canabisu v prieskumoch UVVM:

Rok	**2000**	**2002**	**2004**	**2006**
LMP	2,4	2,7	1,7	2,0

Podobne ak pri LYP možno považovať aj výsledky za LMP prevalenciu v oboch prieskumoch za rovnako dobré. Vzhľadom na častosť realizácie prieskumov UVVM môžeme uprednostniť výsledok tohoto prieskumu.

3.2.2 Komparácia prevalencií v súboroch 15-64 podľa vekových kategórií

V oboch prieskumoch sa ukázalo, že vek je diferencujúcim znakom. Znamená to teda, že v oboch prieskumoch sú výsledky prevalencií vzhľadom na vek signifikantne odlišné.
Ako sme uviedli v podkapitole 3.2.1 sú výsledky za LTP prevalenciu za celé súbory v oboch prieskumoch signifikantne odlišné. Preto nie je prekvapením keď aj rozloženie odpovedí podľa vekových kategórií je odlišné. Výsledky sú v nasledovnej tabuľke.

CAST: Vek resp. * LTP

			LTP		
			1 užil	2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	27	162	189
		% within vek Vek respondenta	14,3%	85,7%	100,0%
		Adjusted Residual	1,1	-1,1	
	2 18 - 24	Count	167	318	485
		% within vek Vek respondenta	34,4%	65,6%	100,0%
		Adjusted Residual	16,9	-16,9	
	3 25 - 29	Count	72	299	371
		% within vek Vek respondenta	19,4%	80,6%	100,0%
		Adjusted Residual	4,9	-4,9	
	4 30 - 34	Count	44	294	338
		% within vek Vek respondenta	13,0%	87,0%	100,0%
		Adjusted Residual	,8	-,8	
	5 35 - 39	Count	18	267	285
		% within vek Vek respondenta	6,3%	93,7%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,0	3,0	
	6 40 - 49	Count	21	595	616
		% within vek Vek respondenta	3,4%	96,6%	100,0%
		Adjusted Residual	-7,2	7,2	
	7 50 - 59	Count	6	564	570
		% within vek Vek respondenta	1,1%	98,9%	100,0%
		Adjusted Residual	-8,8	8,8	
	8 60 - 64	Count	2	185	187
		% within vek Vek respondenta	1,1%	98,9%	100,0%
		Adjusted Residual	-4,7	4,7	
Total		Count	357	2684	3041
		% within vek Vek respondenta	11,7%	88,3%	100,0%

a komp komparácia = 1 CAST

UVVM: vek * LTP

			LTP		
			1 užil	2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	25	56	81
		% within vek Vek respondenta	30,9%	69,1%	100,0%
		Adjusted Residual	3,7	-3,7	
	2 18 - 24	Count	64	139	203
		% within vek Vek respondenta	31,5%	68,5%	100,0%
		Adjusted Residual	6,5	-6,5	
	3 25 - 29	Count	46	114	160
		% within vek Vek respondenta	28,8%	71,3%	100,0%
		Adjusted Residual	4,6	-4,6	
	4 30 - 34	Count	23	86	109
		% within vek Vek respondenta	21,1%	78,9%	100,0%
		Adjusted Residual	1,5	-1,5	
	5 35 - 39	Count	20	127	147
		% within vek Vek respondenta	13,6%	86,4%	100,0%
		Adjusted Residual	-,9	,9	
	6 40 - 49	Count	22	243	265
		% within vek Vek respondenta	8,3%	91,7%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,9	3,9	
	7 50 - 59	Count	6	238	244
		% within vek Vek respondenta	2,5%	97,5%	100,0%
		Adjusted Residual	-6,4	6,4	
	8 60 - 64	Count	3	83	86
		% within vek Vek respondenta	3,5%	96,5%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,3	3,3	
Total		Count	209	1086	1295
		% within vek Vek respondenta	16,1%	83,9%	100,0%

a komp komparácia = 2 UVVM

Pri LYP prevalencii sú taktiež celkové hodnoty prevalencie za súbor 15-64 signifikantné, a teda aj rozloženie prevalencie LYP podľa vekových kategórií je značne odlišné. ***Väčší zmysel dá porovnanie podľa veku za súbor 15-34.***

CAST: Vek resp. * LYP

			LYP LYP		
			1 užil	2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	18	171	189
		% within vek Vek respondenta	9,5%	90,5%	100,0%
		Adjusted Residual	3,9	-3,9	
	2 18 - 24	Count	70	415	485
		% within vek Vek respondenta	14,4%	85,6%	100,0%
		Adjusted Residual	12,7	-12,7	
	3 25 - 29	Count	17	355	372
		% within vek Vek respondenta	4,6%	95,4%	100,0%
		Adjusted Residual	,5	-,5	
	4 30 - 34	Count	10	328	338
		% within vek Vek respondenta	3,0%	97,0%	100,0%
		Adjusted Residual	-1,1	1,1	
	5 35 - 39	Count	3	282	285
		% within vek Vek respondenta	1,1%	98,9%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,7	2,7	
	6 40 - 49	Count	3	613	616
		% within vek Vek respondenta	,5%	99,5%	100,0%
		Adjusted Residual	-5,0	5,0	
	7 50 - 59	Count	2	567	569
		% within vek Vek respondenta	,4%	99,6%	100,0%
		Adjusted Residual	-5,0	5,0	
	8 60 - 64	Count	0	187	187
		% within vek Vek respondenta	,0%	100,0%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,9	2,9	
Total		Count	123	2918	3041
		% within vek Vek respondenta	4,0%	96,0%	100,0%

a komp komparácia = 1 CAST

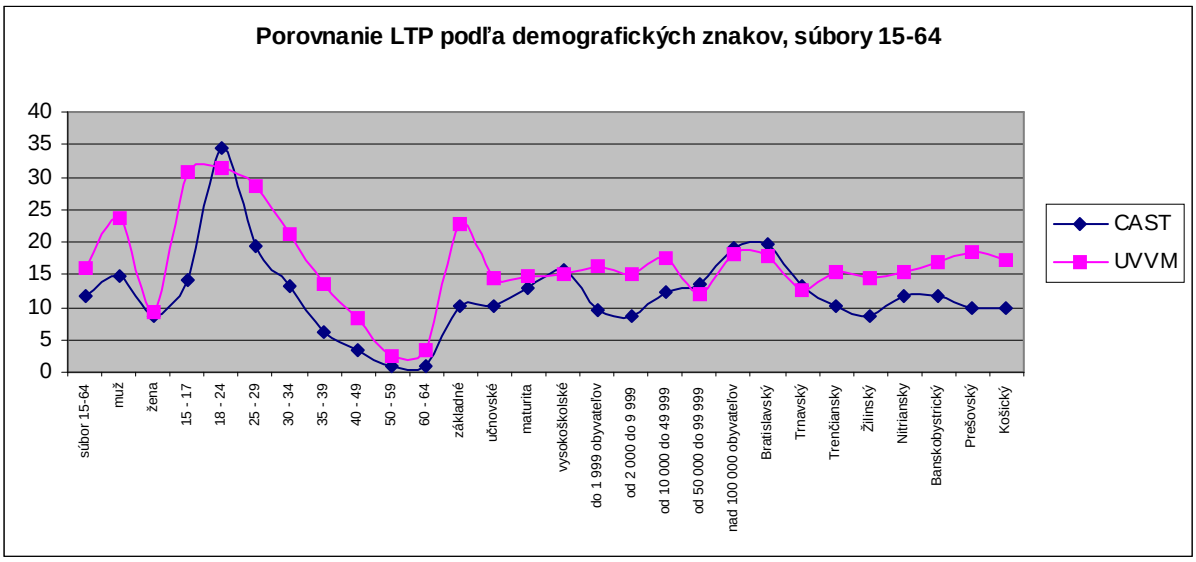
UVVM: Vek resp. * LYP

			LYP LYP		
			1 užil	2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	22	59	81
		% within vek Vek respondenta	27,2%	72,8%	100,0%
		Adjusted Residual	7,5	-7,5	
	2 18 - 24	Count	36	167	203
		% within vek Vek respondenta	17,7%	82,3%	100,0%
		Adjusted Residual	6,7	-6,7	
	3 25 - 29	Count	16	144	160
		% within vek Vek respondenta	10,0%	90,0%	100,0%
		Adjusted Residual	1,7	-1,7	
	4 30 - 34	Count	7	102	109
		% within vek Vek respondenta	6,4%	93,6%	100,0%
		Adjusted Residual	-,2	,2	
	5 35 - 39	Count	2	145	147
		% within vek Vek respondenta	1,4%	98,6%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,8	2,8	
	6 40 - 49	Count	4	261	265
		% within vek Vek respondenta	1,5%	98,5%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,9	3,9	
	7 50 - 59	Count	2	242	244
		% within vek Vek respondenta	,8%	99,2%	100,0%
		Adjusted Residual	-4,1	4,1	
	8 60 - 64	Count	0	86	86
		% within vek Vek respondenta	,0%	100,0%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,6	2,6	
Total		Count	89	1206	1295
		% within vek Vek respondenta	6,9%	93,1%	100,0%

a komp komparácia = 2 UVVM

Keďže vo vyšších vekových kategóriách je výskyt LMP nevýznamný tabuľku rozloženia podľa veku v sledovaných prieskumoch neuvádzame. Komparáciou LMP sa zaoberáme v kapitole 3.3.

V prílohách sú uvedené prehľadné tabuľky prevalencií podľa demografických znakov. Na tomto mieste uvedieme na ilustráciu graf komparácie LTP prieskumov podľa demografických znakov.

3.3 Porovnanie výsledkov za prevalencie canabisu v súboroch 15-34

Pri skúmaní výsledkov za súbory 15-34 pracujeme s váhou ws2005 definovanú pre prieskum CAST.
Podobne ako v kapitole 3.2 sa aj na tomto mieste pri analýze výsledkov prevalencie najprv venujeme otázke prípadnej signifikantnej odlišnosti výsledkov a potom detailnejšej komparácii.
Ako už bolo spomenuté v kapitole 3.2, formulácie otázok sme z technických príčin zjednotili.

Podobne ako v kapitole 3.2 aj na tomto mieste uvedieme pred komparáciou prevalencií zaujímavý korelačný vzťah medzi nimi. Zmysel jednotlivých vzťahov je podobný ako v súbore 15-64.
Korelačný koeficient medzi LTP a LYP je v prieskume CAST 0,560 a v prieskume UVVM 0,655, medzi LTP a LMP je menší 0,361 pri CAST a 0,329 UVVM a medzi LYP a LMP je 0,645 pri CAST a 0,503 UVVM.

CAST: Correlations(a)

		LTP LTP	LYP LYP	LMP LMP
LTP LTP	Pearson Correlation	1	,560(**)	,361(**)
	Sig. (2-tailed)		,000	,000
	N	2020	2020	2020
LYP LYP	Pearson Correlation	,560(**)	1	,645(**)
	Sig. (2-tailed)	,000		,000
	N	2020	2020	2020
LMP LMP	Pearson Correlation	,361(**)	,645(**)	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	
	N	2020	2020	2020

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).
a komp komparácia = 1 CAST

UVVM: Correlations(a)

		LTP LTP	LYP LYP	LMP LMP
LTP LTP	Pearson Correlation	1	,655(**)	,329(**)
	Sig. (2-tailed)		,000	,000
	N	553	553	553
LYP LYP	Pearson Correlation	,655(**)	1	,503(**)
	Sig. (2-tailed)	,000		,000
	N	553	553	553
LMP LMP	Pearson Correlation	,329(**)	,503(**)	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	
	N	553	553	553

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).
a komp komparácia = 2 UVVM

3.3.1 Overenie signifikantnosti rozdielov prevalencií za súbory 15-34

Overenie zhody výsledkov prieskumu CAST versus UVVM: za celoživotnú prevalenciu - LTP:

V tabuľke sú výsledky porovnania a testovania signifikantnosti rozdielov LTP. Za súbory 15-34 bola podľa prieskumu UVVM úroveň LTP prevalencie canabisu 28,6% a podľa prieskumu CAST 22,4% čo sú znovu rozdiely štatisticky signifikantné. Príslušná P-hodnota dvojstranného Fisherovho exaktného testu je P=0,003.

Crosstab

LTP 15-34			LTP LTP 1 užil	LTP LTP 2 neužil	Total
komp komparácia	1 CAST	Count	453	1567	2020
		% within komp komparácia	22,4%	77,6%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,0	3,0	
	2 UVVM	Count	158	395	553
		% within komp komparácia	28,6%	71,4%	100,0%
		Adjusted Residual	3,0	-3,0	
Total		Count	611	1962	2573
		% within komp komparácia	23,7%	76,3%	100,0%

Chi-Square Tests(d)

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	9,056(b)	1	,003	,003	,002	
Continuity Correction(a)	8,719	1	,003			
Likelihood Ratio	8,784	1	,003	,003	,002	
Fisher's Exact Test				**,003**	,002	
Linear-by-Linear Association	9,052(c)	1	,003	,003	,002	,001
N of Valid Cases	2573					

a Computed only for a 2x2 table
b 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 131,32. c The standardized statistic is -3,009.
d For 2x2 crosstabulation, exact results are provided instead of Monte Carlo results.

Ako už bolo uvedené prv je pri signifikanej diferencii prevalencie prirodzené hľadať jej príčiny a taktiež, ktorý výsledok je lepším odhadom LTP prevalencie. Faktory vplývajúce na odlišnosť výsledkov sú popísané v kapitole 3.1. Zložitú otázku, ktorý odhad prevalencie je lepší, podobne ako pri súboroch 15-64, analyzujeme pomocou výsledkov jedneho telefonického prieskumu CAST a štandardných prieskumov UVVM za roky 1996, 1998, 2000, 2002, 2004 a 2006. Prevalenciu canabisu za súbor 15-34 bolo možné odhadovať za posledné 4 prieskumy. V roku 1996 a 1998 bola zistená za súbor 15-39 na úrovni 13,3% a 14,4%. Podľa ST01 bola LTP prevalencia canabisu v prieskumoch UVVM za súbory 15-34:

Rok	**2000**	**2002**	**2004**	**2006**
LTP	20,9	26,9	28,2	28,6

Výsledky vzhľadom na menší rozsah súboru 15-34 prieskumu UVVM majú väčší rozptyl - aj napriek tomu možno považovať výsledky tohoto štandardne realizovaného prieskumu za lepšie odhady prevalencií.

Overenie zhody výsledkov prieskumu CAST versus UVVM: za ročnú prevalenciu - LYP:

Ročnú prevalenciu reprezentujú odhady prieskumu UVVM na úrovni 14,6% a CAST 8,3%. P-hodnota testu je P=0,000 a teda výsledky sú signifikantne odlišné.

Crosstab

LYP 15-34			LYP LYP 1 užil	2 neužil	Total
komp komparácia	1 CAST	Count	168	1852	2020
		% within komp komparácia	**8,3%**	91,7%	100,0%
		Adjusted Residual	-4,5	4,5	
	2 UVVM	Count	81	472	553
		% within komp komparácia	**14,6%**	85,4%	100,0%
		Adjusted Residual	4,5	-4,5	
Total		Count	249	2324	2573
		% within komp komparácia	9,7%	90,3%	100,0%

Chi-Square Tests(d)

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	19,905(b)	1	,000	,000	,000	
Continuity Correction(a)	19,187	1	,000			
Likelihood Ratio	18,188	1	,000	,000	,000	
Fisher's Exact Test				**,000**	,000	
Linear-by-Linear Association	19,897(c)	1	,000	,000	,000	,000
N of Valid Cases	2573					

a Computed only for a 2x2 table
b 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 53,52. c The standardized statistic is -4,461.
d For 2x2 crosstabulation, exact results are provided instead of Monte Carlo results.

V roku 1996 a 1998 bola zistená za súbor 15-39 na úrovni 9,3% a 8,2%. Podľa ST01 bola LYP prevalencia canabisu v prieskumoch UVVM za súbory 15-34:

Rok	**2000**	**2002**	**2004**	**2006**
LYP	14,6	13,6	12,1	14,6

Takže aj v tomto prípade považujeme za vhodnejší odhad LYP prevalencie z výsledkov prieskumu UVVM.

Overenie zhody výsledkov prieskumu CAST versus UVVM: za mesačnú prevalenciu - LMP:

Odhad mesačnej prevalencie za súbor 15-34 je podľa prieskumu UVVM 4,2% a podľa CAST 3,6%, čo sú nesignifikantné rozdiely, P-hodnote je P=0,528.

Crosstab

LMP 15-34			LMP LMP 1 užil	2 neužil	Total
komp komparácia	1 CAST	Count	73	1947	2020
		% within komp komparácia	**3,6%**	96,4%	100,0%
		Adjusted Residual	-,6	,6	
	2 UVVM	Count	23	530	553
		% within komp komparácia	**4,2%**	95,8%	100,0%
		Adjusted Residual	,6	-,6	
Total		Count	96	2477	2573
		% within komp komparácia	3,7%	96,3%	100,0%

Chi-Square Tests(d)

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	,359(b)	1	,549	,612	,312	
Continuity Correction(a)	,224	1	,636			
Likelihood Ratio	,350	1	,554	,612	,312	
Fisher's Exact Test				**,528**	,312	
Linear-by-Linear Association	,359(c)	1	,549	,612	,312	,081
N of Valid Cases	2573					

a Computed only for a 2x2 table
b 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 20,63.c The standardized statistic is -,599.
d For 2x2 crosstabulation, exact results are provided instead of Monte Carlo results.

Za LMP bola zistená úroveň v rokoch 1996 a 1998 pre súbory 15-39 na úrovni 3,3% a 2,3%. Podľa ST01 bola LMP prevalencia canabisu v prieskumoch UVVM za súbory 15-34:

Rok	**2000**	**2002**	**2004**	**2006**
LMP	5,3	5,9	3,3	4,2

3.3.2 Komparácia prevalencií v súboroch 15-34 podľa vekových kategórií

V tabuľkách sú uvedené výsledky kontingenčných tabuliek prevalencií s vekom v súboroch 15-34 prieslumov CAST a UVVM. V prieskume CAST sa pri všetkých troch prevalenciách ukázali signifikanté rozdiely podľa veku. V prieskume UVVM sú výsledky podľa veku signifikantne odlišné iba pri LYP prevalencii. Podstatný rozdiel medzi komparovanými výsledkami vidno najme pri kategórii najmladších respondentov 15-17 rokov.

Pri LTP prevalencii je priebeh v oboch prieskumoch podobný, aj keď sú úrovne odlišné – z nižšej hodnoty pri kategórii 15-17 sa prevalencia zvýši a potom klesá. Na základe uvedeného však možno stanoviť model priebehu LTP podľa veku aj vzhľadom k tomu, že podobný priebeh vykazuje LTP prevalencia v prieskumoch ÚVVM v rokoch 2002 a 2004.

CAST

			LTP LTP 1 užil	LTP LTP 2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	39	236	275
		% within vek Vek respondenta	14,2%	85,8%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,5	3,5	
	2 18 - 24	Count	243	465	708
		% within vek Vek respondenta	34,3%	65,7%	100,0%
		Adjusted Residual	9,5	-9,5	
	3 25 - 29	Count	105	437	542
		% within vek Vek respondenta	19,4%	80,6%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,0	2,0	
	4 30 - 34	Count	65	429	494
		% within vek Vek respondenta	13,2%	86,8%	100,0%
		Adjusted Residual	-5,7	5,7	
Total		Count	452	1567	2019
		% within vek Vek respondenta	22,4%	77,6%	100,0%

a komp komparácia = 1 CAST

UVVM

			LTP LTP 1 užil	LTP LTP 2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	25	56	81
		% within vek Vek respondenta	30,9%	69,1%	100,0%
		Adjusted Residual	,5	-,5	
	2 18 - 24	Count	64	139	203
		% within vek Vek respondenta	31,5%	68,5%	100,0%
		Adjusted Residual	1,2	-1,2	
	3 25 - 29	Count	46	114	160
		% within vek Vek respondenta	28,8%	71,3%	100,0%
		Adjusted Residual	,1	-,1	
	4 30 - 34	Count	23	86	109
		% within vek Vek respondenta	21,1%	78,9%	100,0%
		Adjusted Residual	-1,9	1,9	
Total		Count	158	395	553
		% within vek Vek respondenta	28,6%	71,4%	100,0%

a komp komparácia = 2 UVVM

Priebeh pri LYP prevalencii je v prieskume CAST podobný ako pri LTP a aj LMP a v priekume UVVM je priebeh klesajuci od najvyššej hodnoty pri kategórii 15-17 po najnižšiu pri kategórii 30-34. Zaujímavé je, že prieskumy ÚVVM v rokoch 2002 a 2004 majú tiež priebeh ako aktuálny prieskum ÚVVM v roku 2006. Teoretická výberová chyba je v prieskumoch UVVM síce väčšia, ale aj napriek tomu považujeme tieto výsledky za relevantnejšie.

CAST

			LYP LYP		
			1 užil	2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	26	249	275
		% within vek Vek respondenta	9,5%	90,5%	100,0%
		Adjusted Residual	,8	-,8	
	2 18 - 24	Count	102	606	708
		% within vek Vek respondenta	14,4%	85,6%	100,0%
		Adjusted Residual	7,4	-7,4	
	3 25 - 29	Count	24	518	542
		% within vek Vek respondenta	4,4%	95,6%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,8	3,8	
	4 30 - 34	Count	15	479	494
		% within vek Vek respondenta	3,0%	97,0%	100,0%
		Adjusted Residual	-4,9	4,9	
Total		Count	167	1852	2019
		% within vek Vek respondenta	8,3%	91,7%	100,0%

a komp komparácia = 1 CAST

UVVM

			LYP LYP		
			1 užil	2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	22	59	81
		% within vek Vek respondenta	27,2%	72,8%	100,0%
		Adjusted Residual	3,4	-3,4	
	2 18 - 24	Count	36	167	203
		% within vek Vek respondenta	17,7%	82,3%	100,0%
		Adjusted Residual	1,6	-1,6	
	3 25 - 29	Count	16	144	160
		% within vek Vek respondenta	10,0%	90,0%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,0	2,0	
	4 30 - 34	Count	7	102	109
		% within vek Vek respondenta	6,4%	93,6%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,7	2,7	
Total		Count	81	472	553
		% within vek Vek respondenta	14,6%	85,4%	100,0%

a komp komparácia = 2 UVVM

Priebeh pri LMP prevalencii je v prieskume CAST znovu podobný ako pri LTP a aj LYP a v priekume UVVM je priebeh klesajuci od najvyššej hodnoty pri kategórii 15-17 po najnižšiu pri kategórii 30-34. Priebeh LMP prevalencie v prieskumoch ÚVVM bol v roku 2004 rovnaký ako aktuálny prieskum ÚVVM v roku 2006, ale priebeh v roku 2002 sa líši. Vzhľadom na malý rozsah zistených prevalencií je variabilita výsledkov veľká a preto nemôžeme usudzovať o modele priebehu LMP podľa veku.

CAST

			LMP LMP		
			1 užil	2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	10	266	276
		% within vek Vek respondenta	3,6%	96,4%	100,0%
		Adjusted Residual	,0	,0	
	2 18 - 24	Count	43	666	709
		% within vek Vek respondenta	6,1%	93,9%	100,0%
		Adjusted Residual	4,2	-4,2	
	3 25 - 29	Count	11	532	543
		% within vek Vek respondenta	2,0%	98,0%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,4	2,4	
	4 30 - 34	Count	10	483	493
		% within vek Vek respondenta	2,0%	98,0%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,2	2,2	
Total		Count	74	1947	2021
		% within vek Vek respondenta	3,6%	96,4%	100,0%

a komp komparácia = 1 CAST

UVVM

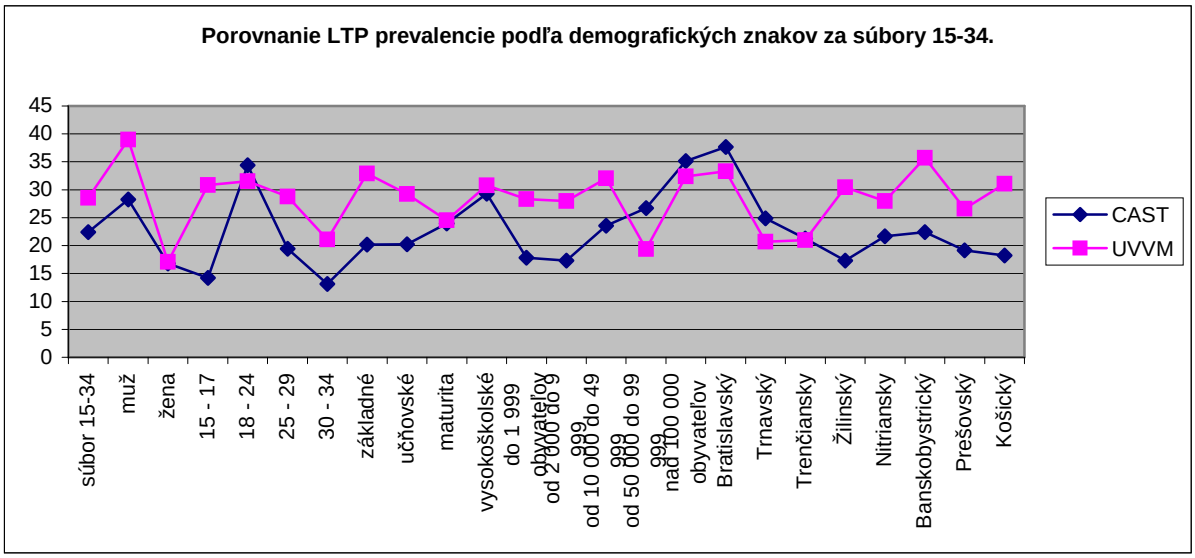
			LMP LMP		
			1 užil	2 neužil	Total
vek Vek respondenta	1 15 - 17	Count	5	76	81
		% within vek Vek respondenta	6,2%	93,8%	100,0%
		Adjusted Residual	1,0	-1,0	
	2 18 - 24	Count	12	191	203
		% within vek Vek respondenta	5,9%	94,1%	100,0%
		Adjusted Residual	1,6	-1,6	
	3 25 - 29	Count	4	156	160
		% within vek Vek respondenta	2,5%	97,5%	100,0%
		Adjusted Residual	-1,2	1,2	
	4 30 - 34	Count	2	107	109
		% within vek Vek respondenta	1,8%	98,2%	100,0%
		Adjusted Residual	-1,4	1,4	
Total		Count	23	530	553
		% within vek Vek respondenta	4,2%	95,8%	100,0%

a komp komparácia = 2 UVVM

3.3.3 Komparácia prevalencií v súboroch 15-34 podľa demografických znakov

Pri komparácii sa sústredíme na výsledky podľa znakov pohlavie, vzdelani, veľkostná skupina obce a kraj. Komparácia podľa veku je v predošlej kapitole i keď ju kvôli úplnosti v prehľadných tabuľkách uvádzame.

Komparácia LTP. Vzhľadom na to že prevalencie sú signifikantne odlišné je prirodzené že aj ich distribúcia podľa daných znakov je odlišná. Najprv uvádzame grafické vyjadrenie diferencií LTP prevalencie a potom tabuľkové.

CAST: Tabuľky výskumov,súbor 15-34,otázka LTP(a)

		LTP		Total	
		1 užil	2 neužil		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 súbor 15-34	22,42%	77,58%	2020	100,00%
Pohlavie	1 muž	28,25%	71,75%	990	49,01%
	2 žena	16,81%	83,19%	1030	50,99%
Vek respondenta	1 15 - 17	14,23%	85,77%	276	13,65%
	2 18 - 24	34,38%	65,62%	708	35,06%
	3 25 - 29	19,42%	80,58%	542	26,85%
	4 30 - 34	13,11%	86,89%	494	24,44%
vzdelanie	1 zákl	20,18%	79,82%	511	25,30%
	2 učn	20,22%	79,78%	621	30,76%
	3 mat	23,97%	76,03%	675	33,41%
	4 vš	29,27%	70,73%	213	10,53%
Veľkosť obce	1 do 1 999 obyvateľov	17,82%	82,18%	605	29,96%
	2 od 2 000 do 9 999	17,30%	82,70%	416	20,61%
	3 od 10 000 do 49 999	23,54%	76,46%	494	24,47%
	4 od 50 000 do 99 999	26,71%	73,29%	245	12,15%
	5 nad 100 000 obyvateľov	35,14%	64,86%	259	12,82%
Kraj	1 Bratislavský	37,66%	62,34%	227	11,22%
	2 Trnavský	24,85%	75,15%	208	10,30%
	3 Trenčiansky	21,28%	78,72%	230	11,40%
	4 Žilinský	17,34%	82,66%	261	12,90%
	5 Nitriansky	21,67%	78,33%	266	13,16%
	6Banskobystrický	22,41%	77,59%	245	12,15%
	7 Prešovský	19,12%	80,88%	290	14,37%
	8 Košický	18,25%	81,75%	293	14,51%

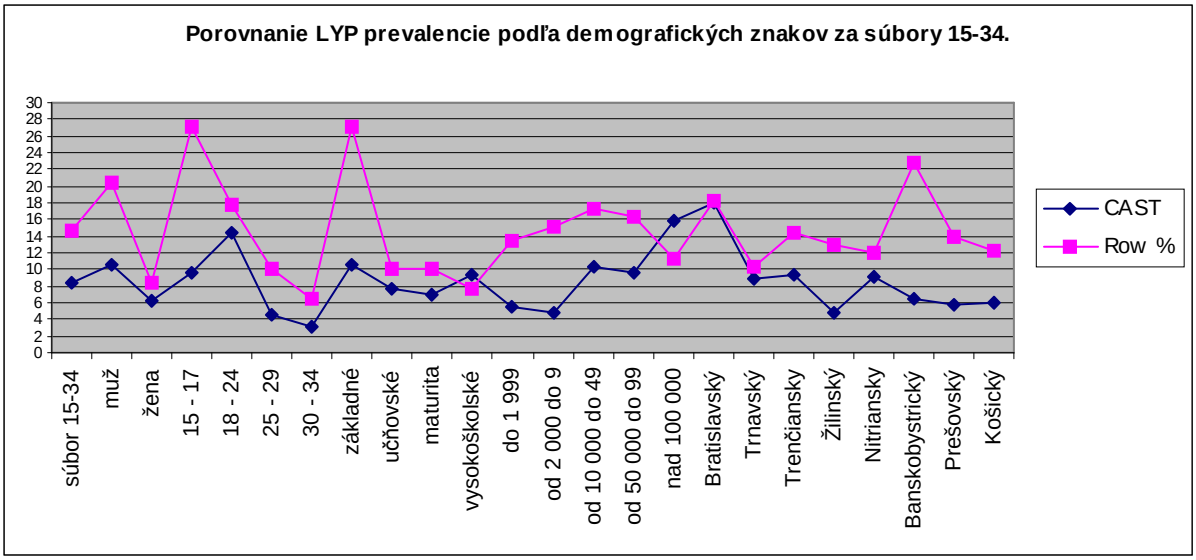
a komp komparácia = 1 CAST

UVVM: Tabuľky výskumov,súbor 15-34,otázka LTP(a)

		LTP		Total	
		1 užil	2 neužil		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 súbor 15-34	28,57%	71,43%	553	100,00%
Pohlavie	1 muž	38,97%	61,03%	290	52,44%
	2 žena	17,11%	82,89%	263	47,56%
Vek respondenta	1 15 - 17	30,86%	69,14%	81	14,65%
	2 18 - 24	31,53%	68,47%	203	36,71%
	3 25 - 29	28,75%	71,25%	160	28,93%
	4 30 - 34	21,10%	78,90%	109	19,71%
vzdelanie	1 zákl	32,90%	67,10%	155	28,03%
	2 učn	29,23%	70,77%	130	23,51%
	3 mat	24,54%	75,46%	216	39,06%
	4 vš	30,77%	69,23%	52	9,40%
Veľkosť obce	1 do 1 999 obyvateľov	28,34%	71,66%	187	33,82%
	2 od 2 000 do 9 999	28,00%	72,00%	100	18,08%
	3 od 10 000 do 49 999	32,03%	67,97%	128	23,15%
	4 od 50 000 do 99 999	19,40%	80,60%	67	12,12%
	5 nad 100 000 obyvateľov	32,39%	67,61%	71	12,84%
Kraj	1 Bratislavský	33,33%	66,67%	66	11,93%
	2 Trnavský	20,69%	79,31%	58	10,49%
	3 Trenčiansky	20,97%	79,03%	62	11,21%
	4 Žilinský	30,43%	69,57%	69	12,48%
	5 Nitriansky	28,00%	72,00%	75	13,56%
	6 Banskobystrický	35,71%	64,29%	70	12,66%
	7 Prešovský	26,58%	73,42%	79	14,29%
	8 Košický	31,08%	68,92%	74	13,38%

a komp komparácia = 2 UVVM

Celoročná prevalencia, podobne ako celoživotná, je v prieskume ÚVVM za súbor 15 – 34 o viac než 6% bodov signifikantne vyššia a teda je zdrojom diferencií za kategórie skúmaných znakov. Grafické a tabuľkové vyjadrenie LYP prevalencie:

CAST: Tabuľky výskumov,súbor 15-34,otázka LYP(a)

		LYP		Total	
		1 užil	2 neužil		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 súbor 15-34	8,31%	91,69%	2020	100,00%
Pohlavie	1 muž	10,49%	89,51%	990	49,01%
	2 žena	6,22%	93,78%	1030	50,99%
Vek respondenta	1 15 - 17	9,61%	90,39%	276	13,65%
	2 18 - 24	14,43%	85,57%	708	35,06%
	3 25 - 29	4,47%	95,53%	542	26,85%
	4 30 - 34	3,04%	96,96%	494	24,44%
vzdelanie	1 zákl	10,48%	89,52%	511	25,30%
	2 učn	7,67%	92,33%	621	30,76%
	3 mat	6,94%	93,06%	675	33,41%
	4 vš	9,35%	90,65%	213	10,53%
Veľkosť obce	1 do 1 999 obyvateľov	5,42%	94,58%	605	29,96%
	2 od 2 000 do 9 999	4,77%	95,23%	416	20,61%
	3 od 10 000 do 49 999	10,26%	89,74%	494	24,47%
	4 od 50 000 do 99 999	9,72%	90,28%	245	12,15%
	5 nad 100 000 obyvateľov	15,73%	84,27%	259	12,82%
Kraj	1 Bratislavský	18,05%	81,95%	227	11,22%
	2 Trnavský	8,96%	91,04%	208	10,30%
	3 Trenčiansky	9,40%	90,60%	230	11,40%
	4 Žilinský	4,72%	95,28%	261	12,90%
	5 Nitriansky	9,18%	90,82%	266	13,16%
	6 Banskobystrický	6,52%	93,48%	245	12,15%
	7 Prešovský	5,73%	94,27%	290	14,37%
	8 Košický	5,95%	94,05%	293	14,51%

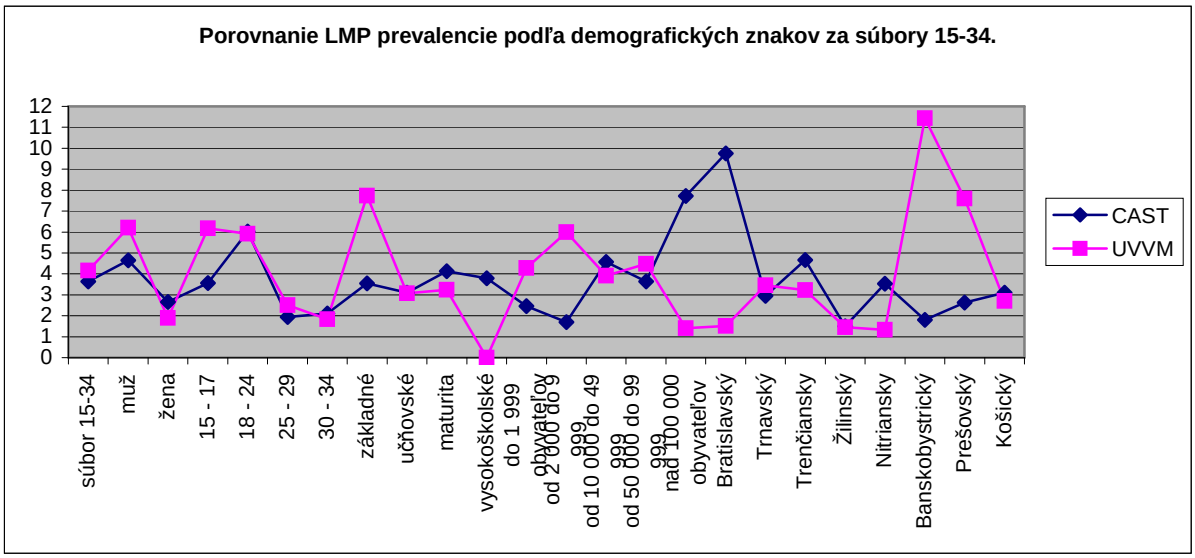
a komp komparácia = 1 CAST

UVVM: Tabuľky výskumov,súbor 15-34,otázka LYP(a)

		LYP		Total	
		1 užil	2 neužil		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 súbor 15-34	14,65%	85,35%	553	100,00%
Pohlavie	1 muž	20,34%	79,66%	290	52,44%
	2 žena	8,37%	91,63%	263	47,56%
Vek respondenta	1 15 - 17	27,16%	72,84%	81	14,65%
	2 18 - 24	17,73%	82,27%	203	36,71%
	3 25 - 29	10,00%	90,00%	160	28,93%
	4 30 - 34	6,42%	93,58%	109	19,71%
vzdelanie	1 zákl	27,10%	72,90%	155	28,03%
	2 učn	10,00%	90,00%	130	23,51%
	3 mat	10,19%	89,81%	216	39,06%
	4 vš	7,69%	92,31%	52	9,40%
Veľkosť obce	1 do 1 999 obyvateľov	13,37%	86,63%	187	33,82%
	2 od 2 000 do 9 999	15,00%	85,00%	100	18,08%
	3 od 10 000 do 49 999	17,19%	82,81%	128	23,15%
	4 od 50 000 do 99 999	16,42%	83,58%	67	12,12%
	5 nad 100 000 obyvateľov	11,27%	88,73%	71	12,84%
Kraj	1 Bratislavský	18,18%	81,82%	66	11,93%
	2 Trnavský	10,34%	89,66%	58	10,49%
	3 Trenčiansky	14,52%	85,48%	62	11,21%
	4 Žilinský	13,04%	86,96%	69	12,48%
	5 Nitriansky	12,00%	88,00%	75	13,56%
	6 Banskobystrický	22,86%	77,14%	70	12,66%
	7 Prešovský	13,92%	86,08%	79	14,29%
	8 Košický	12,16%	87,84%	74	13,38%

a komp komparácia = 2 UVVM

Komparácia prevalencia za posledný mesiac za demografické znaky ilustruje vyššiu variabilitu najmä za malé podsúbory za kategórie demografických znakov s väčším počtom kategórií ako napríklad kraj.
Grafické a tabuľkové vyjadrenie LMP prevalencie:

CAST: Tabuľky výskumov,súbor 15-34,otázka LMP(a)

		LMP		Total	
		1 užil	2 neužil		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 súbor 15-34	3,63%	96,37%	2020	100,00%
Pohlavie	1 muž	4,64%	95,36%	990	49,01%
	2 žena	2,67%	97,33%	1030	50,99%
Vek respondenta	1 15 - 17	3,56%	96,44%	276	13,65%
	2 18 - 24	6,02%	93,98%	708	35,06%
	3 25 - 29	1,94%	98,06%	542	26,85%
	4 30 - 34	2,11%	97,89%	494	24,44%
vzdelanie	1 zákl	3,55%	96,45%	511	25,30%
	2 učn	3,11%	96,89%	621	30,76%
	3 mat	4,13%	95,87%	675	33,41%
	4 vš	3,80%	96,20%	213	10,53%
Veľkosť obce	1 do 1 999 obyvateľov	2,46%	97,54%	605	29,96%
	2 od 2 000 do 9 999	1,70%	98,30%	416	20,61%
	3 od 10 000 do 49 999	4,57%	95,43%	494	24,47%
	4 od 50 000 do 99 999	3,64%	96,36%	245	12,15%
	5 nad 100 000 obyvateľov	7,72%	92,28%	259	12,82%
Kraj	1 Bratislavský	9,76%	90,24%	227	11,22%
	2 Trnavský	2,94%	97,06%	208	10,30%
	3 Trenčiansky	4,66%	95,34%	230	11,40%
	4 Žilinský	1,49%	98,51%	261	12,90%
	5 Nitriansky	3,54%	96,46%	266	13,16%
	6 Banskobystrický	1,81%	98,19%	245	12,15%
	7 Prešovský	2,63%	97,37%	290	14,37%
	8 Košický	3,10%	96,90%	293	14,51%

a komp komparácia = 1 CAST

UVVM: Tabuľky výskumov,súbor 15-34,otázka LMP(a)

		LMP		Total	
		1 užil	2 neužil		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 súbor 15-34	4,16%	95,84%	553	100,00%
Pohlavie	1 muž	6,21%	93,79%	290	52,44%
	2 žena	1,90%	98,10%	263	47,56%
Vek respondenta	1 15 - 17	6,17%	93,83%	81	14,65%
	2 18 - 24	5,91%	94,09%	203	36,71%
	3 25 - 29	2,50%	97,50%	160	28,93%
	4 30 - 34	1,83%	98,17%	109	19,71%
vzdelanie	1 zákl	7,74%	92,26%	155	28,03%
	2 učn	3,08%	96,92%	130	23,51%
	3 mat	3,24%	96,76%	216	39,06%
	4 vš		100,00%	52	9,40%
Veľkosť obce	1 do 1 999 obyvateľov	4,28%	95,72%	187	33,82%
	2 od 2 000 do 9 999	6,00%	94,00%	100	18,08%
	3 od 10 000 do 49 999	3,91%	96,09%	128	23,15%
	4 od 50 000 do 99 999	4,48%	95,52%	67	12,12%
	5 nad 100 000 obyvateľov	1,41%	98,59%	71	12,84%
Kraj	1 Bratislavský	1,52%	98,48%	66	11,93%
	2 Trnavský	3,45%	96,55%	58	10,49%
	3 Trenčiansky	3,23%	96,77%	62	11,21%
	4 Žilinský	1,45%	98,55%	69	12,48%
	5 Nitriansky	1,33%	98,67%	75	13,56%
	6 Banskobystrický	11,43%	88,57%	70	12,66%
	7 Prešovský	7,59%	92,41%	79	14,29%
	8 Košický	2,70%	97,30%	74	13,38%

a komp komparácia = 2 UVVM

3.4 Porovnanie výsledkov za prevalencie canabisu v súboroch 35-64

Na prieskum CAST aplikujeme váhy ws2005. V súboroch vo veku od 35 do 64 je menšia prevalencia canabisu preto môžeme do určitej miery komparovať iba výsledky za LTP. V telefonickom prieskume CAST bol iba jeden respondent, ktorý uviedol užitie marihuany alebo hašiša za posledný mesiac a v prieskume UVVM to boli traja respondenti. Prevalenciu LYP sme zaznamenali u 5 respondentov v prieskume CAST a rovnaký počet v prieskume UVVM.

3.4.1 Overenie signifikantnosti rozdielov LTP prevalencie za súbory 35-64

Ako už bolo povedané prv, v súboroch 35-64, má zmysel overiť signifikantnosť iba za LTP.

Overenie zhody výsledkov prieskumu CAST versus UVVM: za celoživotnú prevalenciu - LTP:

V tabuľke sú výsledky porovnania a testovania signifikantnosti rozdielov LTP. Za súbory 35-64 bola podľa prieskumu UVVM úroveň LTP prevalencie canabisu 6,9% a podľa prieskumu CAST 2,7% čo sú znovu rozdiely štatisticky signifikantné. Príslušná P-hodnota dvojstranného Fisherovho exaktného testu je P=0,000.

Crosstab

LTP 35-64			LTP 1 užil	LTP 2 neužil	Total
komp komparácia	1 CAST	Count	28	991	1019
		% within komp komparácia	**2,7%**	97,3%	100,0%
		Adjusted Residual	-4,1	4,1	
	2 UVVM	Count	51	691	742
		% within komp komparácia	**6,9%**	93,1%	100,0%
		Adjusted Residual	4,1	-4,1	
Total		Count	79	1682	1761
		% within komp komparácia	4,5%	95,5%	100,0%

Chi-Square Tests(d)

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	17,055(b)	1	,000	,000	,000	
Continuity Correction(a)	16,105	1	,000			
Likelihood Ratio	16,837	1	,000	,000	,000	
Fisher's Exact Test				**,000**	,000	
Linear-by-Linear Association	17,045(c)	1	,000	,000	,000	,000
N of Valid Cases	1761					

a Computed only for a 2x2 table
b 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 33,29. c The standardized statistic is -4,129.
d For 2x2 crosstabulation, exact results are provided instead of Monte Carlo results.

3.4.2 Komparácia LTP prevalencie v súboroch 35-64 podľa vekových kategórií

Opäť sme zistili, že premenná vek je diferencujúca v oboch prieskumoch. Je ale potrebné uviesť že výsledky sú v oboch prieskumoch poznačené veľkou výberovou chybou a komparácia v nasledovnej tabuľke je iba ilustratívna.

CAST: Vek respondenta * LTP Crosstabulation(a)

			LTP 1 užil	LTP 2 neužil	Total
vek Vek respondenta	5 35 - 39	Count	11	164	175
		% within vek Vek respondenta	6,3%	93,7%	100,0%
		Adjusted Residual	3,1	-3,1	
	6 40 - 49	Count	13	366	379
		% within vek Vek respondenta	3,4%	96,6%	100,0%
		Adjusted Residual	1,0	-1,0	
	7 50 - 59	Count	3	347	350
		% within vek Vek respondenta	,9%	99,1%	100,0%
		Adjusted Residual	-2,7	2,7	
	8 60 - 64	Count	1	114	115
		% within vek Vek respondenta	,9%	99,1%	100,0%
		Adjusted Residual	-1,3	1,3	
Total		Count	28	991	1019
		% within vek Vek respondenta	2,7%	97,3%	100,0%

a komp komparácia = 1 CAST

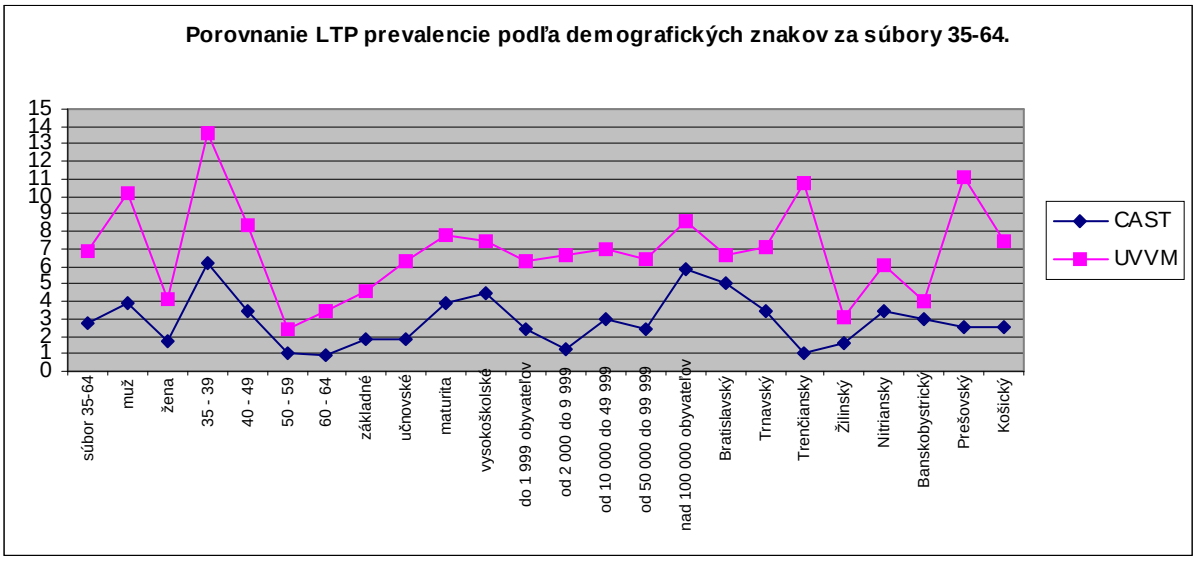
UVVM: Vek respondenta * LTP Crosstabulation(a)

			LTP 1 užil	LTP 2 neužil	Total
vek Vek respondenta	5 35 - 39	Count	20	127	147
		% within vek Vek respondenta	13,6%	86,4%	100,0%
		Adjusted Residual	3,6	-3,6	
	6 40 - 49	Count	22	243	265
		% within vek Vek respondenta	8,3%	91,7%	100,0%
		Adjusted Residual	1,1	-1,1	
	7 50 - 59	Count	6	238	244
		% within vek Vek respondenta	2,5%	97,5%	100,0%
		Adjusted Residual	-3,3	3,3	
	8 60 - 64	Count	3	83	86
		% within vek Vek respondenta	3,5%	96,5%	100,0%
		Adjusted Residual	-1,3	1,3	
Total		Count	51	691	742
		% within vek Vek respondenta	6,9%	93,1%	100,0%

a komp komparácia = 2 UVVM

3.4.3 Komparácia LTP prevalencie v súboroch 35-64 podľa demografických znakov

Znovu možno povedať, že uvedená komparácia LTP prevalencie v súboroch 35-64 podľa demografických znakov je iba ilustratívna. Keďže rozdiel prevalencie je signifikantný, tak aj diferencie za podsúbory za kategórie demografických znakov sú odlišné.

CAST: Tabuľky výskumov,súbor 35-64,otázka LTP(a)

		LTP		Total	
		1 užil	2 neužil		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 súbor 35-64	2,78%	97,22%	1019	100,00%
Pohlavie	1 muž	3,90%	96,10%	504	49,47%
	2 žena	1,67%	98,33%	515	50,53%
Vek respondenta	5 35 - 39	6,22%	93,78%	175	17,18%
	6 40 - 49	3,41%	96,59%	379	37,18%
	7 50 - 59	,99%	99,01%	350	34,35%
	8 60 - 64	,90%	99,10%	115	11,29%
vzdelanie	1 zákl	1,88%	98,12%	269	26,39%
	2 učn	1,79%	98,21%	307	30,15%
	3 mat	3,84%	96,16%	336	33,01%
	4 vš	4,52%	95,48%	106	10,45%
Veľkosť obce	1 do 1 999 obyvateľov	2,41%	97,59%	304	29,82%
	2 od 2 000 do 9 999	1,31%	98,69%	208	20,37%
	3 od 10 000 do 49 999	2,99%	97,01%	254	24,88%
	4 od 50 000 do 99 999	2,41%	97,59%	123	12,12%
	5 nad 100 000 obyvateľov	5,89%	94,11%	131	12,81%
Kraj	1 Bratislavský	5,04%	94,96%	116	11,40%
	2 Trnavský	3,46%	96,54%	105	10,34%
	3 Trenčiansky	,99%	99,01%	116	11,43%
	4 Žilinský	1,57%	98,43%	131	12,84%
	5 Nitriansky	3,39%	96,61%	135	13,22%
	6 Banskobystrický	2,96%	97,04%	124	12,19%
	7 Prešovský	2,47%	97,53%	148	14,56%
	8 Košický	2,57%	97,43%	143	14,02%

a komp komparácia = 1 CAST

UVVM: Tabuľky výskumov,súbor 35-64,otázka LTP(a)

		LTP		Total	
		1 užil	2 neužil		
		Row %	Row %	Count	Col %
spolu	1 súbor 35-64	6,87%	93,13%	742	100,00%
Pohlavie	1 muž	10,18%	89,82%	334	45,01%
	2 žena	4,17%	95,83%	408	54,99%
Vek respondenta	5 35 - 39	13,61%	86,39%	147	19,81%
	6 40 - 49	8,30%	91,70%	265	35,71%
	7 50 - 59	2,46%	97,54%	244	32,88%
	8 60 - 64	3,49%	96,51%	86	11,59%
vzdelanie	1 zákl	4,55%	95,45%	88	11,86%
	2 učn	6,30%	93,70%	238	32,08%
	3 mat	7,79%	92,21%	308	41,51%
	4 vš	7,41%	92,59%	108	14,56%
Veľkosť obce	1 do 1 999 obyvateľov	6,33%	93,67%	221	29,78%
	2 od 2 000 do 9 999	6,67%	93,33%	150	20,22%
	3 od 10 000 do 49 999	6,94%	93,06%	173	23,32%
	4 od 50 000 do 99 999	6,45%	93,55%	93	12,53%
	5 nad 100 000 obyvateľov	8,57%	91,43%	105	14,15%
Kraj	1 Bratislavský	6,67%	93,33%	90	12,13%
	2 Trnavský	7,06%	92,94%	85	11,46%
	3 Trenčiansky	10,81%	89,19%	74	9,97%
	4 Žilinský	3,13%	96,88%	96	12,94%
	5 Nitriansky	6,06%	93,94%	99	13,34%
	6 Banskobystrický	3,96%	96,04%	101	13,61%
	7 Prešovský	11,11%	88,89%	90	12,13%
	8 Košický	7,48%	92,52%	107	14,42%

a komp komparácia = 2 UVVM

4. Informačné zdroje a literatúra

4.1 Prieskumu CAST: metodika, dotazník, dáta prieskumu, ST01
4.2 Prieskum UVVM: metodika, dotazník, dáta prieskumu, publikácia „Rozšírenosť užívania drog na Slovensku a názory občanov na problémy spojené s drogovou závislosťou. Štatistický úrad Slovenskej republiky, Verejná mienka, 2006“, ST01
4.3 Štandardné tabuľky ST01 pre REITOX a EMCDDA prieskumov UVVM za roky 1996, 1998, 2000, 2002, 2004 a 2006
4.4 Cochran G.W.: Sampling Techniques. Third Edition. Wiles, New York 1977.
4.5 Čermák V.: Výběrové statistické zjišťování. SNTL/ALFA Praha 1980.
4.6 Gourieroux Christian: Théorie des Sondages. INSTITUT NATIONAL DE LA STATISTIQUE ET DES ETUDES ECONOMIQUES, Economica. 1987.
4.7 Likeš J., Laga J.: Základní statistické tabulky. SNTL, Praha 1978.
4.8 Luha J.: Testovanie štatistických hypotéz pri analýze súborov charakterizovaných kvalitatívnymi znakmi. STV Bratislava, 1985.
4.9 Luha J.: Overovanie reprezentatívnosti výberového súboru. FORUM STATISTICUM SLOVACUM 5/2006. SŠDS Bratislava 2006.

5. Prílohy

- Dotazník telefonického prieskumu CAST
- Výsledky štatistických analýz podľa kapitol
- Štandardné tabuľky ST01 oboch prieskumov za rok 2006 a prieskumov UVVM za roky 1996, 1998, 2000, 2002 a 2004

Príloha : Dotazník telefonického prieskumu CAST

D1. Pohlavie (zaznačiť, nepýtať sa)

01	☐	**muž**
02	☐	**žena**

D2. MÔŽEM SA VÁS NAJPRV OPÝTAŤ, KOĽKO MÁTE ROKOV ?

D3. Aká je vaša národnosť ?

01	☐	**slovenská**
02	☐	**iná**

D4. Do ktorého kraja (VUC) patrí vaše mesto, obec . (Ak nevedia: Ako sa volá vaše mesto, obec: ..... (dekódovať dodatočne)

01	☐	**Bratislavský**
02	☐	**Trnavský**
03	☐	**Trenčiansky**
04	☐	**Žilinský**
05	☐	**Nitriansky**
06	☐	**Banskobystrický**
07	☐	**Prešovský**
08	☐	**Košický**

D5. Koľko obyvateľov má približne vaše mesto obec ? Budem vám čítať možné varianty
(Ak nevedia: dekódovať dodatočne podľa otázky č. D4)

01	☐	**do 1 999 obyvateľov**
02	☐	**od 2000 do 9 999**
03	☐	**od 10 000 do 49 999**
04	☐	**od 50 000 do 99 999**
05	☐	**nad 100 000 obyvateľov**

D6. Aké je vaše najvyššie ukončené vzdelanie? Budem vám čítať možné varianty:

01	☐	**základné**
02	☐	**stredné bez maturity (učňovské)**
03	☐	**úplné stredné odborné s maturitou**
04	☐	**úplné stredné všeobecné s maturitou**
05	☐	**vysokoškolské**

D7. Aké je vaše zamestnanie? Pracujete alebo študujete? (Stupeň sociálnej aktivity)

01	☐	**pracujúci**
02	☐	**nezamestnaný**
03	☐	**dôchodca**
04	☐	**podnikateľ so zamestnancami**
05	☐	**podnikateľ bez zamestnancov**
06	☐	**žiak (do 16 rokov)**
07	☐	**študent, učeň**

A TERAZ UŽ PRISTÚPME K SAMOTNÝM OTÁZKAM VÝSKUMU

Q1. Do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcim výrokom: **„Ľuďom by malo byť dovolené užívať marihuanu alebo hašiš “?**

01	☐	**úplne súhlasím**
02	☐	**prevažne súhlasím**
03	☐	**nemôžem sa s týmto výrokom ani stotožniť, ani ho nemôžem odmietnuť**
04	☐	**prevažne nesúhlasím**
05	☐	**zásadne nesúhlasím**

Inštrukcie: *Jednotliví ľudia rôznou mierou schvaľujú alebo neschvaľujú jednanie ostatných. Spomenieme niektoré možné aktivity, s ktorými by ste sa mohli u ľudí stretnúť. Boli by sme radi,, keby ste uviedli, či by ste takéto jednanie tolerovali, odmietli alebo zásadne odmietli v prípade, keby ste sa s ním stretli.*

Q2. Príležitostne fajčiť marihuanu alebo hašiš

01	☐	**nič proti tomu nenamietam**
02	☐	**neschvaľujem**
03	☐	**zásadne neschvaľujem**
04	☐	**neviem**

Inštrukcie: *Teraz by sme od Vás chceli vedieť, do akej miery podľa vás človek ohrozuje sám seba (fyzicky alebo inak), pokiaľ vykonáva niektoré aktivity. Opäť uvedieme niektoré činnosti,, s ktorými by ste sa mohli u ľudí stretnúť. Povedzte prosím, či považujete takéto činnosti za bezrizikové, mierne, stredne rizikové alebo veľmi rizikové pre osoby, ktoré tieto činnosti vykonávajú.*

Q3. Pravidelne fajčiť marihuanu alebo hašiš

01	☐	**žiadne riziko**
02	☐	**malé riziko**
03	☐	**stredne veľké riziko**
04	☐	**veľké riziko**

Q4. Poznáte osobne niekoho, kto užíva marihuanu alebo hašiš ?

01	☐	**áno**
02	☐	**nie**

Q5 . Užívali ste niekedy vy osobne marihuanu alebo hašiš ?

01	☐	**áno**
02	☐	**nie**

Ďalej pokračujú len tí respondenti, ktorí už niekedy UŽILI MARIHUANU alebo HAŠIŠ (t.j. odpovedali na otázku č. 5 variantom 01 = ANO)

Q6. V akom veku ste prvýkrát vyskúšali marihuanu alebo hašiš ?

.....

Q7. Užili ste marihuanu alebo hašiš v priebehu posledných 12 mesiacov?

1	☐	**áno**
2	☐	**nie**

Q8. Užili ste marihuanu alebo hašiš v priebehu posledných 30 dní?

1	☐	**áno**
2	☐	**nie**

Q9. Ako často ste v priebehu posledných 30 dní užívali marihuanu alebo hašiš ?

1	☐	**každý deň alebo takmer každý deň**
2	☐	**niekoľkokrát týždenne**
3	☐	**najmenej raz týždenne**
4	☐	**menej než raz za týždeň**

Ak respondent odpovie kladne aspoň na otázku 8 (t.j. užíval v priebehu posledných 30 dní), nasledujú otázky 9. až 12.
V prípade záporných odpovede na otázku 8 (= neužili marihuanu alebo hašiš v priebehu posledných 30 dní) ukončite rozhovor.

Q10. Fajčili ste niekedy marihuanu alebo hašiš predpoludním ?

1	☐	**nikdy**
2	☐	**zriedkavo**
3	☐	**z času na čas**
4	☐	**dosť často**
5	☐	**veľmi často**

Q11. Fajčili ste niekedy marihuanu alebo hašiš osamote ?

1☐	**nikdy**
2☐	**zriedkavo**
3☐	**z času na čas**
4☐	**dosť často**
5☐	**veľmi často**

Q12. Mali ste niekedy problémy s pamäťou keď ste fajčili marihuanu alebo hašiš ?

1☐	**nikdy**
2☐	**zriedkavo**
3☐	**z času na čas**
4☐	**dosť často**
5☐	**veľmi často**

Q13. Povedali Vám niekedy priatelia alebo členovia Vašej rodiny, že by ste mali obmedziť užívanie marihuany alebo hašiša ?

1☐	**nikdy**
2☐	**zriedkavo**
3☐	**z času na čas**
4☐	**dosť často**
5☐	**veľmi často**

Q14. Pokúšali ste sa niekedy znížiť dávky alebo úplne prestať užívať marihuanu alebo hašiš bez úspechu ?

1☐	**nikdy**
2☐	**zriedkavo**
3☐	**z času na čas**
4☐	**dosť často**
5☐	**veľmi často**

Q15.Zaznamenali ste niekedy problémy spojené s Vašim užívaním marihuany alebo hašiša? (hádky, bitka, nehoda, zlé výsledky v škole, problémy na pracovisku)

1☐	**nikdy**
2☐	**zriedkavo**
3☐	**z času na čas**
4☐	**dosť často**
5 ☐	**veľmi často**

Príloha: Výsledky štatistických analýz